

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 7 DIN BROJ 279

ČOVJEK NA VRANCU

Luke Short:

ČOVJEK NA VRANCU

Luke Short: **ČOVJEK NA VRANCU**
Naslov originala: THE MAN ON THE BLUE
Copyright: Frederick D. Glidden
Recenzija: Lidiya Krleža, profesorica
Prijevod: Marijan Krmpotić
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

»Laso« – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NIŠP »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Zagreb 1979
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 364 d ili 327,60 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 182 d ili 163,80 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »Vjesnik« SSRNH s oznakom za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00 SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00

UPLATA NA DEVIZNI RACUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«.

EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. 1/1 c/b stranica 6000 d ili 420 US\$, 1/1 kolor zadnja stranica 8000 ili 550 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

– Ne možemo ovako dalje. Gledaj. Pokazat ću ti.

Meksikanac je dohvatio prut, nacrtao četverokut u prašini i podijelio ga križem u četiri jednaka dijela da pokaže što misli, ali njegova su suputnika salijetale druge misli.

Pogledao je Meksikanca.

– Nastavi, slušam te. Pokaži mi kako da se izvučemo oдавде.

Meksikanac je zastao. Podigao je prut i okrenuo ukoso glavu kao da osluškuje glasove iz daljine. Prišao je rubu visokog hrpta. Vjetar ga je šibnuo po licu i zalepetao njegovom poderanom odjećom.

– Blizu su. Dvadesetak ljudi, možda – rekao je Meksikanac i okrenuo se prema svom sugovorniku.

Vratio se i upro prutom u zemljopisnu kartu tog kraja koju je načerkao u prašini.

– Mislim da smo ovdje – rekao je i pokazao prutom u gornju lijevu četvrt.

– Još u Koloradu?

– Si.

– Ne duboko?

– Ne duboko – potvrdio mu je Meksikanac i pogledao ga uznemirenim očima.

– Idemo u Utah.

– Ne može. Tamo me traže.

Meksikanac pokaza prutom suprotnu pačetvorinu.

– Nuevo Mejico?

– Što kažeš?

– Novi Meksiko.

– I tamo je raspisana tjeralica za mnom.

Meksikanac pogleda zdvojnim očima svog suputnika koji nije ostavljao dojam zabrinuta čovjeka iako mu se, po svemu sudeći, crno pisalo.

– Zaboga, nemamo više kamo! Potjera će nas dovesti natrag u Kolorado, a tamo nas čeka konopac – zavapio je u pola glasa Meksikanac.

Njegov je suputnik uporno šutio, piljeći u kartu ucrtanu prutom u pijesku.

– Preostaje ti još samo Arizona – rekao mu je Meksikanac.

– Kakva je to zemlja?

– Mucho calor... toplo jako. Sušna bregovita zemlja s malo vode.

– Gradovi?

– Malo gradova.

– Pazi pucaju! Vidjeli su nas – opomenuo ga je Meksikaac i uskomješao se.

Njegov je sugovornik polagano izvukao duhansku kesu iz džepa, smotao cigaretu i zapalio.

- Moram pokušati.
- Onda **adios amigo**. Moja glava vrijedi tri tisuće dolara u Arizoni. Ja odoh u Utah.
- Nećeš sa mnom, Pablo?
- Ne neću. Ne bih izdržao.
- Onda požuri.
- **Adios, Shamrock!**
- **Adios.**
- I sretno! - dobacio mu je Meksikanac na rastanku i odjahao u galopu prema zapadu uzduž hrpta brda.

Shamrock dozva zviždukom svog vranca. Prišao je rubu hrpta i zagledao se u nizinu. Dvadesetak jahača jurilo je preko doline. Ponovno su zapucali kad su ga opazili.

Zajahao je vranca bez žurbe, a potom hitro skočio sa sedla na zemlju. Izbrisao je čizmama zemljopisnu kartu u pijesku.

Kad je ponovno uzjahao, okrenuo se za sobom. Pucnji su odjekivali za njim. Podigao je ruku u bezbrižan pozdrav vojim progoniteljima i odjezdio niz padinu prema pustopoljici.

Kad je potjera stigla na vrh Shamrock je već bio daleko odmakao i više ga nisu vidjeli. Voda potjere podigao je ruku i zaustavio svoje ljude.

- Ovdje su se rastali - napomenuo je netko iz potjere.

- Koji su nam tragovi važniji? - zapitao ih je vođa potjere, stariji čovjek naborana lica.

- Oni što idu prema jugu.

- To su njegovi tragovi. Pustimo Meksikanca - napomenuo je vođa potjere.

- Pustimo ih obojicu - umornim je glasom dodao ostariji čovjek koji se sigurno želio što prije vratiti kući svojoj ženi i djeci.

- Neka mu bude! Nadam se da će mu uskoro netko zbrisati s lica

njegov posprdan i prezriv osmijeh - ogorčeno će vođa potjere.

- Neće nikada!

- Najvjerojatnije i neće - složio se vođa potjere pa dodao:

- Vratimo se kući. Najvažnije je da smo ga se oslobodili.

II

Shamrock se s Meksikancem rastao u četvrtak. Otada je neumorno jahao prema plavičastom obzorju i obrisima gorja Sante Rite na jugu. Idući tjedan, u utorak, na prste jedne ruke mogao je nabrojiti koliko su puta u te dane on i konj pili vodu, pa se stoga iz sveg srca nadao da će u podnožju gorja naići na vodu. Gdje su brda tu ima i pašnjaka, a gdje su pašnjaci tu ima i vode.

Oko podneva tog dana dojahao je do staze koja je, činilo mu se, vodila do podnožja gorja. Na njoj je ugledao i tragove kotača prerijskih kola. Udario je stazom, nadajući se da će ga ona odvesti do pojila.

U predvečerje, razočaran i žedan, bacio je pogled preko isušene i ispućane pustopoljice prema padinama Sante Rite koje su ga pozivale i mamile svojim zelenilom.

Zaustavio je konja na sljemenu čunjasta brežuljka i zagledao se u zelene obronke gore. Bili su daleko, a činili su se tako blizu. Nakon što je bacio brz pogled preko žute pustinje, odlučio je da pođe prečacem prema jugu i zelenom šumarku, u kojem je sigurno žuborio potocić brzac.

Nakon sat jahanja, penjao se uz kosinu prema šumarku. Odjednom je vranac naćulio uši što je jahača prenulo iz poslijepodneva drijemeža.

Kad je izbio na vrh kosine, naglo je zaustavio konja.

Dolje u uvali, tridesetak metara od mjesta na kojem je stajao, opazio je Jahača na krupnu ridanu kako jezdi prema stijenama iza šumarka. Na kraju lasa, privezana za obluk sedla, vukao je za sobom čovjeka.

Shamrock je odmah uočio da je čovjek u nesvijesti i nesposoban da se brani. Opazio je da će ga Jahač na ridanu za koji trenutak odvući među oštro stijene.

Bez razmišljanja Shamrock je naglo podbo konja u galop prema onesviještenom čovjeku. Izvukao je nož iz korica za pasom i u trku presjekao laso.

Ridan, oslobođen tereta, gotovo je zapleo noge. Jahač se trgnuo, potegnuo uzde i hitro se okrenuo.

I Shamrock je zaustavio konja i posegnuo za revolverom.

– Ne pucajte! – povikao je i napeo otonac revolvera.

Zabezeknuo se. Na ridanu je Jahača vitka djevojka.

Zapucala je i promašila. Shamrock se bacio sa sedla i sklonio iza najbliže stijene.

– Izadite da vas vidim! – pozvala ga je djevojka kreštavim glasom.

Prasnulo je još jedan hitac čim se pomaknuo i zabio se u kamenitu stijenu. Shamrock je skinuo šešir i podigao ga na cijevi revolvera iznad kamena. Oprezno je povirio iza stijene.

Djevojka je sjahala, vidio je. Zapucala je u njegov šešir, tri puta zaredom. Kad je ispraznila revolver, Shamrock je ustao iz svog zaklona.

– Bacite oružje! – naredio joj je strogim glasom.

Umjesto da ga poslušati, djevojka je grozničavom žurbom počela puniti revolver.

Skočio je sa stijene i bacio se na djevojku. Oboje su pali u prašinu.

Zgrabio ju je za ruku i izvinuo je. Ispustila je revolver i jauknula od boli. Shamrock je hitro ustao na noge i nadvio se nad djevojku, zadihan i prašnjav.

Cuo ju je kako dahće dok se podizala na koljena. Glava joj je visila na prsima. Hvatala je dah punim ustima. Nije joj odmah mogao vidjeti lice od dugih pramenova smeđe kose koji su joj padali preko očiju. Ustuknuo je korak.

Djevojka ga je pogledala jarosnim zelenim očima kad je podigla glavu.

– I vi ste jedan od njih! – predbacila mu je zadihano.

– Ne, nisam!

– Budalo! Da niste presjekli laso, sad bi već bio mrtav taj smrđ!

– A zašto?

– Vi još pitate zašto! Vi ste njegov revolveraš i još se čudite zašto! – divljački je zasiktala djevojka.

Shamrock je izvadio metke iz njezina revolvera i pružio joj ga, posprdno se smiješeći.

– Tornažite se odavde!

Pograbila je revolver i odmah ga ponovno počela puniti. Shamrock ju je zgrabio grubo za ruku.

– Slušajte, vi divljakušo! Ja ne volim žene. Gubite mi se s očiju prije nego što zaboravim da ste žensko – zaprijetio joj je Shamrock.

Trgnula je ruku iz njegove i priljepila mu zaušnicu koja je prasnula kao hitac iz revolvera u tišini predvečerja. Ostao je skamenjen. Istrgnuo joj je revolver iz ruke čim se sabrao i bacio ga iza sebe među kamenje. Obujmio ju je objema rukama oko struka, podigao sa zemlje, posadio na sedlo i snažno pljesnuo ridanu po sapima. Konj se propeo i odjurio u galopu.

Dok je gledao za njom, gladio je

obraz koji mu se još još uvijek žario od vruće zaušnice, a potom se okrenuo prema onesviještenom čovjeku. Ležao je na prsima, ruku zavezanih na leđima. Shamrock je opazio da mu je kosa prošarana sječinama.

Desetak metara od onesviještenog čovjeka stajao je njegov konj. Pljoska je visila o obluku sedla.

Shamrock se jedva svladao da je ne pograbi i napije se vode. Prišao je čovjeku i razvezao mu ruke. Kad ga je izvalio na leđa, opazio je zviždu na njegovim prsima. Polagano se uspravio, bacio još jedan pogled za djevojkom, a zatim se zagledao u šerifa.

Šerif je zatrepao očima. Šerifovi su obrazi ponovno dobili svoju prirodnu boju. Imao je široko, dobroćudno lice, jakih vilica kao u lovačkog psa.

Shamrock je tiho opsovao i dohvatio pljosku. Odvinuo je čep i počeo nalijevati vodu u šerifova razjapljena usta. Šerif se zagrcnuo i razrogačio oči.

Vratio je pljosku na sedlo. Sjeo je na kamen i počeo motati cigaretu.

Šerif se najprije nalaktio, a potom sjeo, ne skidajući očiju sa Shamrocka. Trljao je vrat.

– Vi ste me spasili?

– Zabunom.

Šerif ga pogleda iskosa.

– Gdje je voda?

Shamrock mu pokaza glavom na pljosku. Šerif ustane i uzme pljosku. Kad se napio, pružio ju je Shamrocku.

– Pij.

Shamrock zatrese glavom.

– Odakle si?

– Sa sjevera.

– Ako nećeš ti, napoji barem konja.

– Ni on nije žedan – lagao je Shamrock.

Šerif slegne ravnodušno ramenima i začepi pljosku.

– Zovem se Andy Lobell. Hvala ti što si me spasio.

– Zabunio sam se. Žene su nerasumnja i naprasna bića – rekao mu je Shamrock kao da se ispričava za ono što je učinio.

– Kamo je otišla?

Djevojka je odjezdila prema sjeveru. Shamrock pokaza na jug.

– Ne laži. Otišla je na ranč Double Diamond – prigovorio mu je šerif i pokazao u brda.

– Što me pitate kad znate? – predbacio mu je Shamrock, piljeći izazovno šerifu u oči.

– Na koju ćeš ti stranu? – zapitao ga je šerif poslije kraće šutnje.

– Na jug.

– I ja idem na jug. Možemo zajedno.

Shamrock je gotovo zaustio da se zabunio i da je mislio poći na sjever, ali se predomislio, nadajući se da će ga šerif dovesti do pojila.

Zajahali su bez riječi i pošli prema jugu. Shamrock se neprestance držao korak-dva iza šerifa. Misli su mu se neprekidno vrzle oko djevojke.

– Ne misli više na nju. Vrađa ženska – progundao je šerif kao da je pogodio Shamrockove misli.

– Trebalo bi je išibati po goljoj stražnjici – napomenuo je Shamrock.

– S njom nećeš izaći lako na kraj. Ona je... ona je sestra Maya Hyatta – obznanio mu je šerif i pogledao ga u oči.

– Prvi put čujem za njega.

– Njega svi znaju u ovom kraju.

– Ja ga ne poznajem – uporno će Shamrock.

– Vidi se da si stranac u ovim krajevima. Hyatt je ubojica kojeg je guverner pustio uvjetno na slobodu. Putovao je prerušen poštan-

skom kočijom u Mogollons. Kočija je prevozila tovar zlata. Na gorskom su je prijevoju napali razbojnici. Ubili su pratioca i ranili kočijaša, ali Hyatt ih je rastjerao i doveo kočiju u Globe. Guverner, koji je uložio novac u rudnike Smoky River, pustio ga je iz zahvalnosti na uvjetnu slobodu. I sad je ovdje... taj Hyatt.

– Gdje?

– U Malpais Springsu. Nema ni mjesec dana da se vratio, a mene je strah izaći noću u grad.

– A zove se Mayo Hyatt, zar ne?

– Da. Poznaješ li ga?

– Ne znam za to ime.

– Čudi me. Rekli su mi da ga gore na sjeveru svi poznaju.

– Na žalost, nikad nisam imao čast da ga upoznam – rekao je Shamrock.

– Upoznali ste njegovu sestru, a ostanete li koji dan u Malpais Springsu, naletjet ćete i na njega – uvjeravao ga je šerif.

– Slušajte, šerife, ja sam Ireland Shamrock. Vi mene ne poznajete. I nikada me nećete upoznati. Ja sam samo na proputovanju. Nije me briga za tog vašeg Hyatta, još manje za njegovu sestru, a najmanje za vaše međusobne zadjevice i svade.

Šerif je zaustavio konja i zagledao se u Shamrocka.

– Možda biste željeli sami jahati ovom cestom? – zajedljivo ga zapitao šerif.

– A zašto ne? Bilo bi vrlo ugodno.

– Ali bih vas prije toga rado nešto zapitao.

– Pitajte – ponukao ga je Shamrock.

– Nema žurbe.

– Svjedno, pitajte.

– Vidite... taj Hyatt... Mayo Hyatt i njegova sestra Nancy... pre-

zadužili su se i izgubili svoj ranč Double Diamond. Prezadužili su se u banci. Dok je Mayo naokolo pljačkao sa svojom razbojničkom družinom, Nancy je upropastila do kraja cijelo imanje i banka je stekla pravo na njihov ranč. Ali kad se Mayo vratio kući, izjavio je da će ustrijeliti svakoga tko mu pokuša uručiti pismeni nalog o prisilnom iseljenju, ili bolje izgonu. K tome, Mayo tvrdi da su ostali rančeri razgrabili stado ranča Double Diamond i da će radije visjeti nego napustiti svoj ranč. Iako su zahtjevi banke opravdani, jer se temelje za zakonu, nitko se ne usuđuje da mu uruči nalog o iseljenju s posjeda.

– A zašto mu ga vi ne uručite. Vi ste vlast.

– Ja ga se bojim. Izrešetat će me kao sito. Nancy me merzi... vidjeli ste to svojim očima.

– Vidio sam – priznao je tihim glasom Shamrock.

– Imenovat ću vas svojim pomoćnikom da biste mu mogli predati pismeni nalog o iseljenju. Platiću vam pet stotina dolara, ako to učinite. Poslije toga... potjera će dovršiti posao. Želim da sve bude po zakonu... bez i najmanjeg prigo- vora. Prihvaćate li moju ponudu?

– Ne! – odsjekao je kao iz topa Shamrock.

– A zašto ne?

– Ne želim raditi za banku – odgovorio je Shamrock i pričekao da šerif prvi pode.

– To sam i mislio – odvratio mu je šerif s natruhom prezira u glasu.

– Što ste to mislili?

– Da ste kukavica – dobacio mu je šerif.

Shamrock je hitro skočio s konja i pošao odlučnim korakom ravno prema šerifu. Bacio je svoj revolver na zemlju i stao nekoliko koraka dalje od njega.

– Podignite ga ili držite svoj pogani jezik za zubima! – zarezao je Shamrock.

– Ja sam prestar, sinko, i ne mogu se potući sa svakim naduvenkom koji mi se isprsi na putu.

Dok bi šerifova zajedljiva sprdnja razjarila nekog drugog čovjeka, stišala je Shamrockov bijes. Osjećao je da šerif nije kukavica i da se nije htio s njim pobiti iz nekog drugog njemu nepoznatog razloga.

– Što vi zapravo hoćete od mene?

– Da uručite nalog o istjerivanju s posjeda jednom opasnom revolverašu. Platit ću vam pet stotina dolara – ponovio je šerif.

– Što još?

– Ništa više. Zakon će vas štititi – odgovorio mu je šerif poslije kraćeg razmišljanja.

Što znači da slobodno mogu ubiti Hyatta i da me zbog toga nitko neće optužiti ili progoniti, pomislio je Shamrock.

– I kad mu uručim nalog, dobit ću tisuću dolara? – dometnuo je Shamrock.

– Pet stotina – ispravio ga je šerif.

– Tisuću – uporno će Shamrock.

– Dobro, tisuću – popustio je šerif i posegnuo rukom u džep.

Bacio je nešto pred Shamrocka. Shamrock nije ispružio ruku. Nije čak ni svrnuo pogled da vidi što mu je dobacio šerif. Znao je da je to zvijezda pomoćnika šerifa. Ostavio ju je u prašini i zajahao svog vranca.

– Ništa od toga, moram li nositi tu prokletu stvarčicu.

– To sam i mislio – reče šerif i naceri se dubokim grlenim glasom.

Malpais Springs se šćućurio u dnu duboke doline podno Santa Rite, pa je u njemu sunce kasnije izlazilo i ranije zapadalo nego što su to mogli zamisliti ljudi koji su ga gledali s gora. Kuće su bile na-čičkane uz lijevu obalu suhopotočine preko koje se ispružio drven uzan most što je vodio u grad.

Sa svojim krčmama i trgovinama Malpais Springs se nije baš nimalo razlikovao od bilo kojeg drugog stočarskog gradića na Divljem zapadu u to vrijeme.

U kućama su se upravo palile svjetiljke kad su Shamrock i šerif dojahali u grad. Šerif je bio zadovoljan jer cijelim putem nisu izmijenili ni riječi. Pokazao mu je oveću brvnaru na uglu ulice.

– Moj ured. Dođi da ti dam nalog za Hyatta.

– Doći ću sutra ujutro.

– A gdje ćeš odsjesti?

– Ne znam još. Vidjet ćemo se sutra – odvratio mu je suho Shamrock.

Otkasao je niz ulicu. Kad je stigao do gradske konjušnice, okrenuo se i vidio šerifa kako pilji za njim namrštena lica.

Utjerao je konja u staju. Sjahao je i ispružio ukočene noge. Iz tamna dna staje pojavio se lik dječaka od nekih šesnaestak godina. Nosio je svjetiljku u ruci.

– Želite? – zapitao ga je jednostavno momčić.

Dječak je bio mršav i u zakrpanoj staroj odjeći, ali čistoj. I čizme su mu bile različite. U njih je zataknuo krajeve nogavica svojih pokrpanih i izblijedjelih traperica. Ispod raskuštrane plave kose dva velika smeđa oka zadivljeno su promatrala Shamrockova vranca.

– Znam ja kako valja s iscrpljenim konjima. Ne brinite – pohvalio se važno mladi konjušar još prije nego što je Shamrock dospio izustiti i riječi.

– Dobro ga istimari i nahrani kad se ohladi. Nemoj mu dopustiti da se odmah nalože vode. Razumiješ? – upozorio ga je Shamrock.

– Razumijem – pokorno će momčić.

– Kako se zoveš?

– Maginnis.

Shamrock je motao cigaretu dok je promatrao dječaka kako se brine za vranca.

– Sedlo objesi o klin uz jasje. Može mi zatrebati u žurbi – dodao je Shamrock.

Mladac je poslušno objesio sedlo na stup uz pregradak u koji je smjestio vranca.

– Ima li rančer Hyatt ridu kosu? – zapitao ga je Shamrock kad je zapalio cigaretu.

– Jarko ridu – rekao je dječak.

– Krupan čovjek širokih ramena tridesetih godina s brazgotinom preko lijevog obraza?

– Da, to je on.

– Revolveraš?

– Reklo bi se.

Shamrock posegne u džep i pruži momčiću nekoliko dolara.

– To je za tebe. Račun za konja platit ću poslije.

– Hvala. Nikom neću reći ni riječi.

Shamrock zastane i zagleda se u dječaka.

– Kome?

– Ako me tko zapita, da li ste se propitivali za Maya Hyatta.

– A koga bi to moglo zanimati?

– želio je Shamrock znati.

– Šerif me svaki dan ispituje otkad se Hyatt vratio kući. Dva muškarca, koja je pokušao imenovati

svojim pomoćnicima, došla su jučer u zoru i pitala me za Hyatta.

– Je li mu uspjelo da ih imenuje?

– Čuo sam da su odbili.

Shamrock baci opušak na zemlju i zgazi ga.

– Dobro. Kaži mi gdje bih se mogao napiti vode. Žedan sam.

– U mojoj sobi pokraj ureda.

Ušao je u malen i tijesan sobičak. Vrč pun svježe vode našao je na umivaoniku. Napunio je usta vodom i isplahnio ih. Vodu je ispljunuo na pod, a potom se u malenim gutljajima napio vode. Kad je malo utažio žeđ, glad mu je zakrullila u crijevima.

Zahvalio se dječaku i izašao iz konjušnice. Stao je na vrata i zagledao se niz ulicu. Duboko je uzdahnuo. Jedne takve ugodne večeri u kasno proljeće Hyatt i on dogovorili su posao.

U Cosmosu, blizu Calicosa u Idaho. Mayo Hyatt je tada bio glasovit vođa poznate družine. I to me je zanimalo, pomislio je Shamrock bez gorčine. Sada je mogao misliti na te dane a da u njemu više ne zakipi srdžba.

Još mlad i zelen i toliko naivan da je mislio da može svakome vjerovati. I vjerovao je Hyattu. Dogovorili su se u skladištu trgovine starog Manera u Cosmosu, okružnom središtu, gdje je tjedan dana prije toga bila raspisana nagrada od dvije tisuće dolara na njegovu i Hyattovu glavu. Hyatt je tada predvodio svoju družinu, a on je bio osamljeni jahač.

Hyatt ga je osobno pozvao na taj sastanak. Nitko za njega nije smio znati. Jednostavno, Hyatt je htio da pobjegne iz tog kraja bez svoje družine... sâm. Ali prije odlaska htio je još opljačkati banku i za to mu je trebao čovjek jakih živaca. Sham-

rock, osamljen jahač, bio je kao stvoren za taj posao.

— Je li ti upalo u oči da svaki petak navečer šest rudnika iz okolice Cosmosa dovoze svoje zlato i pohranjuju ga u banci Battleman's Trust i podižu gotov novac za plaće rudarima? Znaš li ti da u šest sati navečer svaki petak u tjednu u Cosmosu ima više zlata i novaca nego što može sa sobom ponijeti jedan čovjek?

Hyatt je sve znao i sve smislio do u tančine. Potkupio je podvornika u banci. Podvornik će sakriti Shamrocka u podrum banke u četvrtak navečer. U petak navečer, kad pod stražom stignu kola iz rudnika Esmeraldo, Hyattova će družina napasti pratnju još prije nego što kola izbiju u glavnu ulicu. Pucnji će privući stražare iz banke. Shamrock će tada upasti u banku iz podruma i zarobiti blagajnika i činovnike sve dok Hyatt, nakon što ostavi konje za bijeg u dvorištu banke, ne upadne u banku na stražnja vrata i ne pokupi novac. Potjera neće poći za njima, jer će šerif i stražari biti zauzeti obranom rudarskih kola.

Shamrock je pristao. Sve je išlo kao po loju, osim što čovjek koji je upao na stražnja vrata u banku nije bio Hyatt. U banku je nahrupio šerif sa šestoricom svojih pomoćnika.

Hyatt ga je prodao za nagradu. Prokazavši ga šerifu, prepustio je i svoju družinu na njegovu milost i nemilost. Većina je to platila glavom.

Činjenica da je Shamrock pobjegao iz zatvora još prije suđenja, bila je nevažna. Zakleo se da će se osvetiti Hyattu, pa makar ga morao tražiti cijeli život, a to je za njega bilo važno.

Taj su se dan njihovi putovi ponovno ukrstili. Shamrock nije odao šerifu da poznaje Hyatta. Stoga je najprije i odbio šerifovu ponudu. Poslije se predomislio. Ubit će Hyatta i uzeti tisuću dolara koji će mu dobro doći da što prije nestane iz tih krajeva.

I tako ćemo zakon i ja barem jednom u mom životu surađivati, pomislio je dok je išao ulicom prema gostionici preko puta saluna Legal Tender.

Kad se najeo i platio večeru, kako je s Pablom podijelio sve što je imao, u džepu mu je ostalo još tridesetak dolara. Dovoljno da okuša sreću za kartaškim stolom.

Otvorio je vrata saluna. Zapuhnuo ga je vonj duhanskog dima, znoja i viskija. Prostorija je bila niska stropa, oduža, sa šankom uzduž srednjeg zida.

Zastao je trenutak na pragu. Hyatt nije bio u salunu.

— Što ćete piti? — zapitao ga je osorno konobar za šankom.

— Čašu piva.

Uzeo je čašu i pošao sporim korakom prema kutu gdje su bili kartaški stolovi. Zaustavio se uz stol gdje su uložili bili najmanji. Stao je iza prazne stolice i promatrao.

— Pridružite nam se, ako želite — pozvao ga je čovjek koji je dijelio karte.

Shamrock je pogledao ljude za stolom. Svi su se doimali kao domaći rančeri. Zagledao se u preplanula čovjeka pedesetih godina koji je sjedio na stolici uz zid.

— Samo ako s vama zamijenim mjesto — rekao je Shamrock preplanulom čovjeku.

— Oprostite, sad istom vidim da sjedim na stolici na kojoj obično sjede revolveraši — nasmiješio mu se preplanuli i ustao.

– Hvala – promrmljao je Shamrock i sjeo na mjesto uz zid.

Kartali su poker i Shamrocka je pratila sreća na kartama. Nakon sat vremena što je sjeo za kartaški stol, stolu je prišao čovjek sa zavojem na glavi.

– Mogu li vam se pridružiti? – zapitao ih je gledajući netremice u Shamrocka.

– Sjedni na moje mjesto. Meni je dosta – rekao mu je prosijedi rančer i ustao od stola.

– Što je, Scotte? Ne sviđa ti se moje društvo?

Scott se otužno nacerio i izvrnuo prazne džepove.

– Ovo je Hank Soholt – predstavio je preplanuli kartaš došljaka Shamrocku.

– Drago mi je – promrmljao je Soholt, ali mu nije pružio ruku.

– Tko dijeli? – zapitao je Shamrock.

Shamrock je dobio dobre karte i neprestano je podizao ulog. Imao je par kraljeva i asa. Svi su oduštili osim Soholta koji je imao dvije dame i asa. Na kraju, kad je ulog bio već velik, Shamrock je bacio karte na stol.

– Odustajem. Pokupite ulog – rekao je Soholtu i uzdahnuo.

Od zamaha kojim je bacio karte na stol, one su se okrenule i kad ih je Soholt vidio, smrknuto je pogledao u Shamrocka.

– Imate par kraljeva i asa!

– Zaboravite. Kao da ih nemam – odvratio mu je s visoka Shamrock.

– Hombre! Ja ne primam milodare! – povikao je srdito Soholt i lupio kartama po stolu.

– Šteta – procijedio je Shamrock.

– A naročito ne volim da mi ih daju revolveraši krvavih ruku kao što si ti, Irlande! – zarežao je Soholt i skočio sa stolice.

– Prijava jezičino!

Soholt je posegnuo za revolverom.

Shamrock se bacio u stranu i sasuo vatru u Soholta iz revolvera.

Prorešetan s tri pogotka, Soholt je zateturao, zakolutao očima i izvalio se na leđa mrtav, očiju izbuđenih u tavanicu.

Ljudi su se uskomešali, pa učinili mjesta šerifu koji se tamo našao u tren oka.

– Prokleta budala – prošaptao je šerif Lobell kad se nagnuo nad Soholta.

– Pustite me da prodem. Razmaknite se! – naredio je Shamrock radoznalcima kad je pošao prema vratima.

– Pustite ga. Čovjek nije ništa kriv. Soholt ga je vrijeđao i prvi potegnulo – izjavio je preplanuli čovjek.

– Samoobrana, znači – prošaptao je šerif.

Shamrock je polaganim korakom, držeći se zida, došao do vrata i natraške izašao iz saluna na ulicu. Pretrčao je prašnu cestu, a potom se u mraku pritajio iz prvog ugla. Pričekao je dok i šerif nije izašao iz saluna, pa se laganim koracima zaputio za njim.

Šerif je ušao u konjušnicu i glasno povikao:

– McKinley! McKinley!

Shamrock je tiho ušao u staju i stao iza šerifa.

– Još sam ovdje. Ne morate provjeravati.

– Ako nisi duh? – kiselo će šerif.

– Što vas mori, šerife? – hladno će Shamrock.

– Zašto si ubio Soholta?

– Nazvao me je revolverašem krvavih ruku i mojim vlastitim imenom. Vi ste mu ga rekli?

– Nisam mu spomenuo tvoje ime.

– Tko mu je onda rekao kako se zovem?

– Vidio je tjeralicu.

Shamrock se ukočio.

– Zar moju?

Šerif potvrdno kimne glavom.

– Zbog umorstva šerifa u Billingsu. Tri tisuće dolara za mrtvog ili živog. Dovoljan razlog, zar ne?

– Što onda čekate? – zapitao ga je Shamrock i ustuknuo korak s rukom na opasaču.

– Meni nije do nagrade. Smirite se – odgovorio mu je šerif uz blag osmijeh.

– Tko sve zna da sam ovdje? Šerif u Billingsu je bio lopov i varalica. Potegnuo je na mene kad sam ga uhvatio kako vara na kartama. Zbog toga ne šalju tjeralice po cijeloj zemlji.

– Umorstvo saveznog šerifa mora se oglasiti po cijeloj zemlji. To bi ti morao znati.

– Gradskog šerifa – ispravio ga je Shamrock.

– On je bio pomoćnik saveznog šerifa. Radio je na posebnom zadatku.

– Prokletstvo!

– Soholt je bio moj pomoćnik. Vidio je tjeralicu. Mora da te je prepoznao i nadao se nagradi.

– Ne vjerujem da me je samo radi toga izazvao.

– Došao je u moj ured dok mene nije bilo i vjerojatno vidio tjeralicu na mom stolu.

– I vi ste znali da je za mnom raspisana tjeratica kad smo se sreli danas poslijepodne?

Lobell kimne glavom.

– Rekao si mi kako se zoveš. Sjećaš li se? Odmah mi je sinulo.

– Tko još zna?

– Nitko drugi. To ti baš i hoću reći. Ne moraš se više bojati. Ja

sam odmah raspisao tjeralicu. Nitko je više neće vidjeti.

– I bolje da je ne vidi jer bi mogao proći kao Soholt – promrm-ljao je Shamrock ispod glasa, okrenuo se na peti i bez pozdrava otišao.

Ušao je u hotel koji je bio na suprotnoj strani ulice od šerifova ureda, zatražio slobodnu sobu i platio je unaprijed.

– Za slučaj ako budem morao žurno otići – rekao je pospanu vrataru.

Uzeo je ključ. Soba je bila na prvom katu. Zatvorio je za sobom vrata i pričekao trenutak. Kad se uvjerio da ga nitko ne slijedi, najprije je spustio zastore na prozoru, a potom zapalio svjetiljku.

Zavalio se odjeven na krevet, smotao cigaretu i zapalio je.

Nagon za samoodržanjem natjerao ga je da ponovno ustane. Zgnječio je opušak, puhnuo u svjetiljku i ugasio je. Otvorio je polagano vrata sobe i provirio na hodnik. Kad se uvjerio da nema nikoga, prišao je prozoru na hodniku, otvorio ga i spustio kroz prozor konop koji je tamo bio za slučaj požara.

Začas se spustio po konopu u sporednu uličicu i počeo se šuljati prema konjušnici. Ušao je u staju na vršcima prstiju i kad se uvjerio da ga nitko nije vidio, popeo se na sjenik.

Bio je umoran kao konj i za tren je zaspao, zavaljen duboko u mirisavo sjeno, s revolverom nadohvat ruci.

IV

Shamrock je ponekad, kad nije imao novaca, radio na rančevima preko ljeta kao kauboj, pa je odmah uočio, čim je izbio na rub doline u kojoj se smjestio Double Dia-

mond, da to nije obično gospodarstvo.

Strme padine obrenaka Sante Rite obrasle u gustu šumu crnogorice uzdizale su se iza stražnje strane Hyattova ranča, a pred njim su se prostirali prostrani valoviti pašnjaci sve tamo do suhe pustinje na daleku obzorju.

Kuća je bila u šumarku borova, čvrsta brvnara s kosim krovom. Zajedno s gospodarskim zgradama doimala se kao utvrda ukopana u kosinu brda.

Shamrock je dugo promatrao ranč radoznalim očima. Ljudi Hyattova soja obično su živjeli isposnički, u siromaštvu i oskudici. Sudeći po dojmu koji je ostavljao, na ranču se živjelo u izobilju.

Nalog o izgonu s posjeda bio je savijen u Shamrockovu džepu dok se spuštao niz obronak prema kolskoj cesti koja je vodila na ranč.

Nikog nije bilo u dvorištu. Kad je ujahao u koral, krupan čovjek izašao je iz kuće i zaputio se prema koralu.

Shamrock je zaustavio vranca i čekao. Očito nadglednik ranča, pomislio je Shamrock.

– Tražim Hyatta – rekao je Shamrock čim mu je čovjek pristupio i odmjerio ga svojim svijetloplavim očima.

Nadglednik je zabio palce za opasač i pljunuo u prašinu.

– Ja sam njegov nadglednik i poslovođa. Što želite?

– Želim razgovarati s Hyattom.

– Ne vidim ga ovdje. Vidite li ga vi možda? – zapitao ga je nadglednik, okrećući se oko sebe, zavitlavajući Shamrocka.

Kad se ponovo okrenuo prema Shamrocku, našao se ispred cijevi uperenog revolvera.

– Još ne – podrugljivo će Shamrock.

– Imate debelog konja – napomenuo je hladnokrvno nadglednik i ponovno pljunuo na zemlju.

– Prestanite se izmotavati!

– Bila bi šteta da ga ustrijele pod vama. Znae, mi ne volimo nepozvane goste, pa vas držimo na nišanu iz kuće.

– Prije ću ja vas ustrijeliti. Gdje je Hyatt?

– Neće mu se odveć svidati vaše lice, kao što se ni meni ne svida – odvratio mu je polagano nadglednik.

– Moje će lice biti ljepše od vašeg kad vam saspem olovo u oči – dobacio mu je Shamrock i skočio sa sedla.

– Odbacite revolver!

Nadglednik je trenutak oklijevao, a potom ga poslušao.

– Zaista ga želite vidjeti?

– Zovite ga!

– Mayo! – pozvao je nadglednik Hyatta iz svog glasa, okrenuvši se prema kući.

– Što je? – zapitao ga je promukli glas iz kuće.

– Dođi! Neki čovo želi da te vidi – odgovorio mu je glasno nadglednik.

– Sklonite se u stranu! – naredio je Shamrock nadgledniku.

– Poludjeli ste. Mayo je vrstan revolveraš – upozorio ga je zaprepašteni nadglednik.

Mayo Hyatt je izašao gologlav iz staje i pošao žustrim koracima prema koralu.

– Irelande! Zaboga, da možda ne vidim duha! Mislio sam da si poginuo – rekao je Hyatt nasmiješena lica.

– Dugo sam čekao ovaj trenutak, Mayo. Tko čeka, taj i dočeka – procijedio je kroza zube Shamrock.

Shamrockov je glas zaustavio Hyatta u pola koraka. Lice mu se uozbiljilo. Nije se više smijao.

– Ah, tako – sinulo je u trenu Hyattu.

– Oko za oko, zub za zub, Judo!

– Čekaj! Dopusti da ti objasnim. Sve si pobrkao – oštrim je glasom prosvjedovao Hyatt.

– Govori, ali brzo!

– Sjećaš se Heffnera iz moje družine u Calicosu? On nas je izdao. On i podvornik banke prodali su nas šerifu za nagrade raspisane na naše glave. Taj me je čovjek čak slijedio do rijeke. Napao me i raspapao mi leđa nožem, ali izdaju je platio glavom. Dopuzao sam do drvarnice iza željeznarije i tjedan dana sam se tamo skrivao. Čuo sam kad su ste odveli, ali sam bio nemoćan da ti pomognem. Kad sam se malo oporavio, otpuzao sam do smetlišta gostionice i jeo otpatke. Pio sam vodu iz konjskog pojila.

– Razmislite dobro. Mayo nikada nije izdao prijatelja – podsjetio ga je nadglednik.

– I ti još uvijek misliš da sam te prevario? Kad sam prizdravio, tri sam noći prespavao u kući Joea Manera. On me je skrio u kola s komušinom i prevezao u Nevadu. Tamo sam ostao desetak dana, ukrado konja i pobjegao. Htio sam ti se javiti, ali ti si do tada već bio utekao iz tamnice i više nisam čuo za tebe.

– A u kojoj sam tamnici bio zatvoren.

– U tvrđavi Tuscororah.

– To ti je mogao reći svaki kočijaš na poštanskoj kočiji – nacerio se Shamrock.

Hyattovi su se obrazi zažarili.

– Zar misliš da te se bojim, pa ti zato lažem, Irlande? Znam da si brži od mene, ali neću ti se predati bez borbe ako to baš želiš.

– A tko njega pita što on želi? – javila se djevojka iza ugla kuće, a

Shamrock je odmah prepoznao njezin glas.

Djevojka je išla prema njemu s uperenom puškom.

– Lobellov čovjek, a? – zapitala ga je hladnim glasom.

– Reci joj da se skloni – zarežao je Shamrock.

– Ja sada ovdje zapovijedam. Otkopčajte odmah opasač i bacite ga pred moje noge, pa odjašite odavde da vas moje oči više ne vide – ljutito mu je naredila djevojka.

– Savjetujem vam da je poslušate – dobacio mu je nadglednik ranča.

– Dok nabrojim do tri – zaprijetila je djevojka.

– Ne budali, Nancy! – povikao je Hyatt na svoju sestru.

Djevojka je nastavila brojiti i kad je izgovorila tri, Hyatt joj se bacio u noge.

Shamrock se trgnuo u istom trenutku kad je Hyatt skočio i osjetio strašan udarac u glavu. Pred očima mu se zacrnjelo. Izgubio je svijest i izvalio se na zemlju.

V

Kad se Shamrock probudio, piljio je u četvrtast strop. Ležao je gol u krevetu. Podigao se na lakat da bolje vidi gdje se nalazi. Ogledavao se oko sebe. U glavi mu se odjednom zamutilo i srušio se natrag na jastuke, zastenjajući.

Ležao je u djevojačkoj sobi o čemu su svjedočile tričarije i bočice s miomirisima na grubo istesanom toaletnom stoliću u kutu sobe iznad kojeg je visjelo zrcalo u pozlaćenom okviru i providni zastori na prozorima. Ali čijoj? Tad mu je sinulo.

Tako, znači, ona me je ranila. Opipao je glavu. Obavijao ju je de-

beo zavoj. Zaboljela ga je rana iza lijevog uha kad ju je dotaknuo.

Sjeo je s naporom i odbacio pokrivače sa sebe. Osvrtao se po sobi i pogledom tražio svoju odjeću. Nigdje je nije vidio. Odnijeli su je da im ne bi mogao pobjeći. Tiho je opsovao.

Vrata su zaškripala. Brzo je opet legao i pokrio se do brade. U sobu su ušli Hyatt, Nancy i nadglednik ranča. Ošinuo ih je smrknutim pogledom.

— Žao mi je, Irelande. Doista nismo htjeli da te ranimo — ispričavao mu se Hyatt kad je sjeo na krevet.

— Žao ti je! Zar si zaboravio da smo nalog o izgonu s posjeda našli u njegovu džepu? — ogorčeno mu je predbacila Nancy.

Shamrock je pogleda radoznalim i prijekornim očima. Učinila mu se drukčijom nego kad ju je prvi put vidio. Ostao je osupnut njezinom jednostavnom i prirodnom ljepotom, pa se zablenuo u nju kao tele u šarena vrata.

— Što se to s tobom događa? Sigurno si duboko zaglibio. Ni u snu se ne bih nadao da ćeš se ti prodati zakonu — razočarano će Hyatt.

Shamrock se zagleda u tavanicu i zijevne.

— Htio sam ga rasparati i baciti, ali sam poslije zaboravio — odvratio je Shamrock hineći ravnodušnost.

— Onda, znači, ne radiš za Lobella?

— Da i ne. Platilo me da ti donešem taj nalog. Trebalo mi je novaca, a želio sam vidjeti tebe. Eto, to je sve. Stoga sam pristao da ti donesem — objasnio mu je Shamrock poslije kraćeg razmišljanja.

— Laže, hulja! — zakriještala je Nancy, pa se obratila bratu: —

Radi za Lobella kao i svi ostali nasilnici i plaćenici koje je Lobell ovamo slao!

— Nemoj tako, sestro. Smiri se. Ja ga već dugo poznajem. Pusti me da s njim porazgovaram — prigovorio je Hyatt svojoj sestri.

— Vjeruješ li mi što sam ti rekao o Heffneru? — zapitao je potom Hyatt Shamrocka.

— Ne! — odsjekao je Shamrock glasno i jasno.

— Dobro, ne moraš ako nećeš. No, kaži ti meni, sjećaš li se kad smo se zajedno kupali u potoku Little Fork u Calicosu?

Shamrock oprezno kimne glavom.

— Vidio si mi tada leđa. Jesam li onda imao ožiljak na leđima?

— Ne, nisi — odgovorio mu je Shamrock.

Hyatt je tada ustao, skinuo košulju i pokazao mu ožiljak pod lopaticom.

— Vjeruješ li mi sada?

— Pustimo sad to.

— Vjeruješ li mi? — zaintačio se Hyatt.

— Pa, vjerujem — priznao je napokon Shamrock.

— Moraš mi vjerovati. Ja sam u životu počinio mnogo zlodjela, Irelande, ali nikada nisam pokazao prijatelja zakonu, niti bih to ikada mogao učiniti. Radije bih dopustio da mi odrežu jezik nego da budem izdajica.

Shamrock se zagledao Hyattu u čči.

— Nemoj to nikada više spominjati.

Hyatt je ustao. Odjednom se osjetio umoran i bezvoljan.

— Dobro, Shamrocke. Ti sad možeš ići kamo hoćeš i radi što te je volja. Matte — obratio se Hyatt svom nadgledniku — daj mu sve što od tebe zatraži.

Nancy se okrenula i izašla iz sobe. Hyatt je pošao za njom.

– Onda? – zapitao ga je Matt kad su ostali sami.

– Donesite mi moju odjeću i čizme.

Matt mu je donio što ga je tražio. Ustao je i začas se obukao i obuo iako mu je u glavi sijevalo pri svakoj kretnji.

Pogriješio sam što sam uopće došao ovamo, pomislio je Shamrock kad je pošao prema vratima. Nije ubio Hyatta, a ipak mu je uručio nalog o izgonu s posjeda, što je i želio šerif Lobell. Mrzio je samog sebe što se umiješao u svađu između Lobela i Hyatta. Poželio je da se što prije izvuče iz te neugodne situacije.

Otvorio je vrata i ušao u prostrani dnevni boravak. Zidovi su bili okićeni indijanskim gunjevima i lovačkim trofejima. Pod je bio prekrit medvedim krznima.

Pošao je prema izlazu iz boravka. Odjednom je zastao. Zaustavilo ga je tiho jecanje.

Na počivaljci, zagrlivši hrpu jastuka, ležala je potrbuške Nancy i ridala da mu se srce paralo.

Promatrao ju je trenutak, a potom se nakašljao kao da čisti grlo. Djevojka se trgnula i okrenula u grču kao da ju je guja ujela i odmah zatomila jecaje. Shamrock opazi kako su joj oči otvrdnule čim ga je ugledala.

– Tražim svog konja – zbunjeno će Shamrock.

– Zar ste se nadali da ćete ga ovdje naći?

– Ne, nisam. Ali gdje je?

– U koralu, naravno. Zar ste pomislili da smo vam ga ukrali?

– Ne, nisam. Odlazim – rekao joj je s natruhom potištenosti u glasu.

– Ako ste došli da vam se

ispričam što sam pucala u vas, onda ste se uzalud trudili, jer mi to nije ni na kraj pameti. Zapravo, žao mi je što nisam još bolje ciljala. Mislit ćete – nastavila je ogorčeno djevojka – da sam neodgojena jer vrijeđam goste u svojoj kući, ali ja mrzim nepozvane budale koje svojom gluposti uvaljuju druge u nevolje.

– I ja ih mrzim i stoga vam savjetujem da se ne miješate u muške poslove – dodao je Shamrock.

Djevojka je skočila s počivaljke. Obrazi su joj se zažarili.

– Van, vi smrade! Idući put ću paziti da vas ne promašim!

– Neće biti potrebno. Odlazim, gospodice revolverašice – zajedljivo će Shamrock.

Nancy je priskočila stalku s puškama. Prepriječio joj se na putu. Skinuo je sve puške s polica i ispraznio ih.

– Ovo je drugi put, vi mala krvožedna revolverašice – predbacio joj je Shamrock.

– Gade! Lažljivi gade! – zasikatala je Nancy.

– Ja jesam revolveraš, ali se nikada ne skrivam iza suknje – podsjetio ju je mirno Shamrock.

– Za vas je to umorstvo kad ja štitim brata da-ga ne ubiju, zar ne?

– Možda sam htio da se s njim pošteno ogledam, ali vi ste me u tome spriječili.

– Ne znam ja ništa o vašim nekadašnjim razmiricama s Mayom. Ja samo znam da vas je ovamo poslao šerif Lobell da ubijete Hyatta. I ja jedva čekam da ubijem vas i Lobella, pa makar za to i visila.

– Zar u ovoj kući nema ni jednog muškarca da se sa mnom svađa? Ili se vama toliko sviđa da se svađate da su to morali vama

prepustiti – nacerivši se zlobno, zapitao ju je Shamrock.

– Oh, budalo! Jadna, slijepa budalo! Zar su vas unajmili da ubijate, a nisu vam rekli da vi ne možete nastradati... i da Mayo ne može pobijediti?

– On je vrstan revolveraš, koliko se zna.

– I onog trena kad potegne revolver na nekoga tko ima živaca da dode ovamo i suprotstavi mu se, kao vi danas, cijela će se krajina dići na noge, a protiv njega. Zar ne znate da je on uvjetno pušten iz zatvora zbog dobrog vladanja ... i da za njega revolveraški dvoboj znači isto što i povratak na robiju i još štošta gore?

Zastala je trenutak da uhvati dah. Prsa su joj se nadimala od ubrzana disanja.

– Što ste vi mislili da mi je znati, zašto sam ja vukla na lasu onu svinju Lobella? Mislite li da ja jedva čekam da umrem? Htjela sam spasiti Maya od linčovanja, ubije li on šerifa Lobella. Mayo mora ostati neokaljan. Neokaljan, pa makar ja morala žrtvovati i svoj život za njega. On mora živjeti da bi sačuvao ranč Double Diamond ... ranč mog oca, od gramzljivih zeleniša – rekla mu je skršenim glasom i okrenula mu leđa da joj ne vidi suze u očima.

– Tornjajte se iz naše kuće! Što, vi čovječe, znate o požrtvovanju i ljubavi ... ljubavi za rodena brata i kuću u kojoj vas je majka rodila? Vi ste običan, sebičan revolveraš krvavih ruku do lakata ... kao i čovjek koji vas plaća i koji vas je ovamo poslao. Nosite mi se s očiju!

– Dobro, odlazim. Ne morate vikati – prošaptao je skrušeno Shamrock i pošao prema vratima.

– Čekajte! – pozvala ga.

Stao je i okrenuo se. Opazio je da joj usta podrhtavaju, ali glavu je držala visoko, ponosno uzdignutu.

– Učinite mi, molim vas, jednu uslugu ... uslugu koja neće nauditi ni vama ... a ni vašem poslodavcu Lobellu.

– Vrlo rado, kažite.

– Nemojte nikada ni spomenuti Mayu da sam htjela ubiti Lobella. Nikada, molim vas. To bi ga užasno potreslo. Shvaćate li?

– Ne, ne shvaćam – posprdno joj je odgovorio Shamrock i izašao iz dnevnog boravka.

Kad je izašao iz kuće, koljena su mu toliko podrhtavala da se morao nasloniti na vratnice. Još prije sat vremena nije imao pojma zašto su se Lobell i Hyatt zakvačili, a sada mu je sve bilo jasno. Hyatt nije smio počinuti ni najmanji prekršaj, jer je bio uvjetno pušten na slobodu. Pa ipak, u svom uvjerenju da mu šerif Lobell želi oduzeti ranč na prevaru, Hyatt je odlučio da svoj posjed brani.

Lobell je platio Shamrocku da Hyattu preda nalog o istjerivanju s posjeda i tako obavi najprljaviji i najopasniji dio posla.

Međutim, Nancy je bila spremna žrtvovati i svoj život za brata i umjesto njega okrvaviti ruke kako bi se oslobodili Lobella i sačuvali očev ranč.

A Lobell? Zar je taj čovjek preuzeo posao šerifa samo zato jer je bio prelijen da bude rančer?

Pošao je prema koralu. Sunce je već bilo nisko na obzorju i cijela je dolina bila u hladovini. Stare visoke topole ispred kuće prestale su šušcati lišćem kad je utihnuo večernji povjetarac.

Odviše razmišljam. Starim i postajem sve mekšim, zaključio je

Shamrock dok je dugim koracima grabio prema koralu.

Vranac mu je pritrčao čim je ušao u koral. Shamrock ga je pogladio po grivi i počeo iza uha. Držao je konja i razmišljao kamo da pode kad ga osedla. U brda? A kamo poslije toga? Odjednom mu se nije dalo otići s ranča Double Diamond.

Matt je izašao iz štaglja i pošao prema koralu.

– Gdje je Hyatt? – zapitao ga je Shamrock.

Nadglednik ranča pogledao ga je iskosa.

– Želio bih s njime prijateljski porazgovarati. Nećemo se više svadati – uvjeravao ga je Shamrock.

– U staji je.

Shamrock pode lijenim koracima prema staji. Hyatt je upravo zatvarao vrata staje kad mu je prišao.

– Ostani na večeri – pozvao ga je Hyatt.

– Je li istina ono o Lobellu?

– Nancy ti je rekla?

Shamrock kimne glavom.

– Da, istina je.

– I ti ne smiješ otići u grad i razračunati se sa svojim neprijateljima jer si uvjetno pušten na slobodu, zar ne?

Hyatt kimne potvrdno glavom.

– Zašto se Lobell u to petlja? Ti si izgubio imanje zbog duga u banci.

– Misliš? – zapitao ga Hyatt uz osmijeh, pa nastavio: – Lobell je bio konjski trgovac prije nego što su ga izabrali za šerifa. Dobio je to mjesto jer su rančeri u ovom kraju sebični i škrti, prezaposleni uzgojem stoke i prelijeni da bi potražili dobra čovjeka za to mjesto. Lobell je pohvatao sve kradljivce stoke u ovom kraju osim onih koji krađu goveda s ranča Double Dia-

mond. I ne želi ih pohvatati. Sjedi prekrivenih ruku i mirno promatra kako nas potkradaju, kako propadamo i zadužujemo se. I ni jedan rančer s ovu stranu Sante Rite nije ni prstom pomaknuo da nam pomogne.

– Zašto?

– Jer su mrzili mog oca. Otac je bio vrlo radin, ali i gramzljiv za zemljom. Lukavim nagodbama kupovao je najbolju zemlju i vodu u ovom kraju, a da bi ih mogao kupiti, prezadužio se kod banke. Mene mrze jer sam pobjegao od kuće s razbojničkom družinom i okrenuo se protiv oca. A još su me više zamrzili otkad sam se vratio na ranč. Boje me se i presretni su što sam izgubio Double Diamond. Pođem li u grad i povučem li revolver na šerifa, začas će nahrupiti ovamo da me linčuju.

– Poslije očeve smrti, neki ga je rudar ubio iz zasjede jedne zvjezdane noći, svi su se okomili na nas kao lešinari. Matt, nadglednik mog ranča, ostao je sam s Nancy. Nancy je pokušala da upravlja rančem, ali svi su joj okrenuli leđa. Ostali smo bez stada i prezaduženi. Ranč je gotovo u njihovim rukama, jer nemamo novaca da vratimo dugove. O Lobellu ovisi da li će nas odavde izbaciti ili ne, a on jedva čeka da nas najuri jer mu to čini veliko zadovoljstvo.

– Ali Lobell neće dobiti ni pedlja tvog ranča.

– Ne, neće. Ranč će dobiti banka.

– I što ćeš sada?

– Borit ću se.

– I što ćeš time postići?

Hyatt je pogledao u daleka brda prije nego što je ponovno otvorio usta, a kad ih je otvorio, glas mu je bio promukao i odlučan:

– Ubit ću Lobella i okomit ću se na svoje bogobojažne i licemjerne susjede. Zapamtit će oni mene dobro! Morat će pozvati vojsku da me se oslobode.

– A što će sada Lobell?

– Doći će ovamo i narediti nam da se iselimo. Ja ću ga otjerati, a on će se vratiti s potjerom. Borit ćemo se do zadnjeg daha – rekao je Hyatt i bespomoćno raširio ruke.

– A ja sam bio samo preteča konačnog obračuna.

– Jednog dana mora doći i do njega. Lobell hoće da sve bude u skladu sa zakonom, tako da se ne možemo više nikome žaliti. Već mjesec dana traži po kome da mi pošalje taj prokleti nalog o izgonu s posjeda. Nitko se nije usudio da mi ga uruči osim tebe. Sad sam ga pročitao i primio na znanje. Spreman sam na najgore.

– Na moju je glavu u ovoj državi raspisana nagrada od tri tisuće dolara, ne bi ti baš mnogo pomoglo da stanem na tvoju stranu, zar ne? – zapitao ga je Shamrock.

– Lobell bi imao još jednu izliku više da me sravni sa zemljom – zaključio je Hyatt.

– Žao mi je što ti ne mogu pomoći – rekao je Shamrock.

– Hvala, kao da si mi pomogao.

– Molim te, nemoj me krivo shvatiti – ispričao se Shamrock i otišao prema koralu prije nego što je Hyatt uspio išta reći.

Odlučio je što mu je činiti dok je sedlao konja. Na njegovu je glavu bila raspisana nagrada, a čovjek Shamrockova iskustva mora znati da to znači sigurnu smrt. Nakon što je Hyattu uručio nalog o izgonu s posjeda, Shamrock je za Lobella postao beskori-

stan teret i stoga će na njega početi hajka za nagradom. Svi će putovati što vode iz zemlje biti pod nadzorom. Svatko ga je imao pravo nekažnjeno ubiti. Preostalo mu je još samo da se odmetne u šumu i pobjegne iz zemlje. Stoga se, kad je izjahao iz koralna ranča Double Diamond, zaputio prema zapadu u brda.

No čim je prejahao prve obronke, predomislio se i zaobišao u široku krugu ranč, pa se vratio na cestu koja je vodila u Malpais Springs.

Mislim da će mi se svidjeti posao pomoćnika šerifa u Malpais Springsu, rekao je sam sebi u pola glasa dok ga je hladan povjetarac milovao po licu.

Shamrock je po prirodi bio vrlo sumnjičav čovjek. Lobell mu je platio tisuću dolara da Hyattu uruči nalog o izgonu s posjeda ili da ga ubije, ili za oboje. Previše novaca za običan hir. Ne, nije mu Lobell platio toliki novac iz čiste pakosti kako je to vjerovao Hyatt. Lobell je nešto skrivao. Nancy je to naslutila, ali se nije htjela povjeriti Shamrocku. Dok mu je to jutro Lobell isplaćivao novac, Shamrock o tom nije mnogo razmišljao. Odjednom ga je počela moriti radoznalost. Nancy nije bez razloga odlučila da se žrtvuje za svog brata.

U nje je plemenitije srce nego u mene, zaključio je Shamrock dok je jahao prema Malpais Springsu. Ostat ću ovdje i pomoći joj koliko mogu.

VI

Vranca je ostavio na privezištu ispred šerifova ureda u kojem je gorjela svjetiljka. Popeo se na nogostup i otvorio vrata ureda bez kucaanja.

Neki nepoznat čovjek sjedio je za šerifovim stolom. Noge je držao na stolu i prelistavao je katalog s cijena sedla. Bio je odjeven kao kauboj, neobrijan, s prljavim šeširrom na potiljku i naoružan revolverom.

Shamrock je odmah opazio zviježdu na njegovim prsima i u zraku osjetio mrzovoljnu nadutost sićušnog i umišljenog policajca kojemu je vlast udarila u glavu. Sigurno Lobellov tamničar, pomislio je Shamrock.

– Ljudi obično pokucaju na vrata prije nego što uđu ovamo – prigovorio mu je tamničar.

– A što rade prije nego što izađu? – pitao ga je podrugljivo Shamrock.

Tamničar se namrštio. Spustio je katalog na stol.

– Što želiš?

– To je već bolje. Gdje je Lobell?

– Nema ga.

– Vidim da ga nema. Stoga te i pitam gdje je.

– Sve što želiš reći njemu, možeš i meni – odvratio mu je tamničar s pučom važnosti.

– Mogu, ali neću – podsmjehnuo mu se u brk Shamrock.

– Odveć si drzak.

– Samo strpljiv. Pitao sam te gdje je Lobell. Rekao si mi da nije ovdje. Gdje je onda? – procijedio je kroza zube Shamrock, a nešto u njegovu glasu uznemirilo je tamničara.

Spustio je noge sa stola i uspravio se na stolici.

– Da ti možda nisi onaj...

– Da, ja sam onaj. Ja sam njegov novi pomoćnik – utekao mu je u riječ Shamrock.

Tamničar se trenutak zablenuo u Shamrocka, pa ustao, smiješeći se blentavo.

– E, onda dobro. Znaš, nismo se

nadali da ćeš se vratiti ... tako brzo – odmah se ispravio tamničar.

Shamrock se zapiljio u nj smrknutim očima.

– Ja sam... Coyne... Ed Coyne – zamucio je tamničar.

Shamrock je zlokobno šutio.

– Ti si Ire ... Ireland. Rekao mi Soholt.

– Gdje je Lobell? – ponovio je ispod glasa Shamrock.

– Časna riječ ne znam. Otišao je na večeru, ali nije mi rekao kad će se vratiti ni gdje će večerati.

Niti koga hvata, pomislio je Shamrock tmurno. Ogledao se po sobi. Ured je bio u uglu zgrade. Imao je dva prozora. Svaki je gledao u svoju ulicu. Stol je bio u kutu sobe, tako da ga se nije moglo vidjeti s ulice. Po zidovima su visile potjernice. Na zapadnom su zidu bila vrata koja su vodila u zatvor. Uz njih je bio željezni krevet sa slamaricom, a pokraj njega ormar sa spisima. Ispred stola stajale su dvije stolice i pljuvačnica, a na istočnom zidu stalak s puškama.

– Idem malo na svjež zrak da ispružim noge – rekao je tamničar poslije kraće šutnje.

– Nikamo nećeš ići – odsjekao je strogo Shamrock.

Tamničar je sjeo natrag na stolicu. Izvukao je cigaretu iz džepa i zapalio. Shamrock je opazio da mu ruke podrhtavaju.

Shamrock je sjeo na stol. Izvadio je duhansku kesu i počeo motati cigaretu.

Tamničar je ustao od stola dok su čekali i pušili. Otvorio je širom vrata.

– Vruće je unutra – bilo je sve što je izustio.

Nakon otprilike sat vremena začuli su topot kopita i glasove ispred zatvora.

– Neka me vrag odnese ako ovo nije njegov vranac – napomenuo je netko u noći ispred zatvora.

– Ne bi me čudilo...

– Šuti! Ni riječi više – zapovjedio im je Lobellov glas, a potom su nešto šaputali.

Lobell je sam banuo na vrata ureda. Lice mu je bilo ozbiljno, ali dobroćudna izraza. Hinio je da je ugodno iznenađen što opet vidi Shamrocka.

– Gle, gle, već si se vratio – veselo će Lobell.

Shamrock je kimnuo glavom. Šerif se okrenuo prema Coyneu i pokazao mu glavom na vrata. Coyne je žurno izašao, a šerif je brže-bolje za njim zatvorio vrata. Prišao je stolu u sjeo.

– Zahladnjelo je večeras. Pošao sam za tobom, da ti se što ne dogodi – rekao je šerif.

– Došao sam prečacem. Žurilo mi se – odvratio mu je Shamrock.

– Kako je bilo?

– Predao sam mu nalog.

– Je li ... je li se bunio?

– I nije mnogo – odgovorio mu je Shamrock i okrenuo glavu tako da je šerif mogao vidjeti duboku brazgotinu iza njegova uha, s koje je Shamrock skinuo zavoj.

– Oho. Jesi li ga i ubio? – zanimalo je šerifa.

– Izbio sam mu revolver iz ruke – lagao je Shamrock.

Shamrock je opazio kako su se šerifove oči zaiskrile kad je to čuo.

– Odlično si to obavio. Bez krvi i sve po zakonu. Kako valja. Hyatt bi nam mogao biti zahvalan do kraja života – zajedljivo će šerif.

– A vi meni dugujete još pet stotina dolara – podsjetio ga je Shamrock.

– Točno, točno – zapjevušio je Lobell veselim glasom, pa se mašio u džep i izvadio novac.

– Sad smo izravnali račune, zar ne?

– Ne, nismo. Meni se dopao taj posao – odvratio mu je Shamrock, gledajući šerifa ravno u oči.

Lobell je trenutak šutio. Zapiljio se u Shamrocka, a potom prasnuo u glasan smijeh.

– Zbilja? Dobar je to posao, a ti si ga obavio kako valja.

– Mene zanima posao pomoćnika šerifa.

Lobell je trenutak zanijemio i zagledao se u Shamrocka razrogačenim očima.

– Oh, oprost, ali nema više slobodnih mjesta – odgovorio mu je šerif čim se sabrao.

– Razmislite dobro prije nego što me odbijete – opomenuo ga je Shamrock.

– Razmislio sam.

– Razmislite još malo.

– Slušaj, sinko, ja bih te rado zadržao jer si dobar revolveraš, ali to nije moguće. Za tobom je raspisana tjeratica. Ja ne mogu uzeti za pomoćnika čovjeka čija slika visi na tjeraticama u cijeloj zemlji.

– Jedan jedini čovjek koji to zna osim nas dvojice, pokopan je ...

– Ali ljudi putuju i razgovaraju. Što će biti, dođe li ovamo neki kravar iz okružja Sahuano i prepozna te? Što će ljudi misliti o meni?

– Ali vi nikada niste vidjeli tjeraticu. Nikada nije stigla ovamo.

– A zašto želiš ostati ovdje u ovoj stočarskoj selendri?

– Sviđa mi se grad.

– Glupost!

– Dobro, sviđaju mi se ovdašnji ljudi.

Šerif je stisnuo zube, a po očima mu se vidjelo da zna da mu Shamrock laže.

– Odlučio sam da ostanem i ostat ću ovdje. Priroda je divna i zrak mi prija. Ljudi su prijazni i

plaća dobra – nastavio je Shamrock.

– Više nije.

– Kolika je plaća pomoćnika šerifa?

– Pedeset dolara mjesečno.

– Dosta i previše. Ostajem. Imate novog pomoćnika.

Šerif se brzo snašao i prasnuo u glasan smijeh.

– Sinko, uporan si i to mi se sviđa. Ne treba meni nikakav pomoćnik, ali proklet bio ako mi nije potreban tvrdoglav čovjek kao što si ti. Uzimam te za pomoćnika.

– Znao sam – prošaptao je Shamrock.

– Dobio si posao, sad prikopčaj zvijezdu – naredio mu je šerif i izvadio zvijezdu iz ladice svog pisaoćeg stola, pa je dobacio Shamrocku i nastavio:

– I nosi je, i u džepu ako hoćeš. Zatim otidi u konjušnicu i reci McKinleyju da je tvoj konj od danas na općinskim jaslama.

– Kome?

– Konjušaru McKinleyju.

– Mislite Maginnisu?

– On se zove McKinley.

– Dobro, nemam ništa protiv.

– A kako si ti rekao da se momak zove?

– Maginnis.

– Čudno. A tko ti je to rekao?

– Pa on mi je sam rekao da se tako zove.

– On ti je rekao?

– Da, on mi je osobno rekao.

Lobell je skočio na noge i otvorio vrata.

– Dodite, momci! – pozvao ih je glasno.

Tri su momka utrčala u sobu, jedan među njima bio je Coyne. Drugi je bio visok i plavokos, a treći nizak i crnook.

Lobelovi revolveraši, pomislio je Shamrock.

– Jesi li siguran da se momak zove Maginnis? – zapitao je šerif još jednom Shamrocka.

– Pa rekao mi je on sam da se tako zove – počeo se uzrujavati Shamrock.

– Bueno! S tobom mi se nasmiješila sreća. Taj Maginnis je opasan ubojica. Prije dva mjeseca je opljačkao banku u Lobato Wellsu i ustrijelio blagajnika. Sjećate se, zar ne, momci? – obratio se šerif trojici svojih pomoćnika.

Shamrocku se učinilo da njihovo kimanje glavama nije baš odveć uvjerljivo.

– Kako mi to već prije nije sinulo? A točno odgovara opisu. Golobradi mladač, još zapravo dječak, a već ogreznuo u zločinu. Kako izgled može prevariti. Što su mladi, to su gori u današnje vrijeme. Žao mi je što moram zatvoriti tako mlada čovjeka, ali što mi drugo preostaje? I moramo biti vrlo oprezni, jer je vrlo zle čudi i nagao – rekao je šerif Lobell i upro prstom u Coynea, pa nastavio: – Ede, ti ćeš sa mnom i Irlandom. Mi ćemo ući u staju na dvorišna vrata. Pace – pokazao je prstom u plavokosog – ti i Freed morate ući u konjušnicu s ulične strane. Jedan će ići na glavna vrata, a drugi neka se postavi uz prozor sa strane, pokuša li skočiti kroz prozor i pobjeći.

– Čekajte malo, da se niste zabunili. Meni se čini da mi ne govorimo o istom dječaku – napomenuo je Shamrock i podigao ruku.

– Govorimo, govorimo. Svjetlos momčić, nevinih očiju i ljubazna vladanja?

– Ali on nije ubojica! – prosvjedovao je Shamrock.

– Čini vam se. Stoga sam i rekao da su gori što su mladi. Uhvatit ćemo ga i predati sudskim vla-

stima okružja Sahuaro. To je sve što možemo učiniti.

Mahnio je rukom svojim pomoćnicima da izađu. Shamrock je pošao za Lobellom.

– Jesi li me dobro razumio, Pace? – zapitao ga je Lobell kad su izašli na ulicu.

– Jesam, šerife, razumio sam.

Shamrock baci pogled na privezište. Uz vranca je bilo svezano još pet konja. Znači, još su dva čovjeka došla sa šerifom, zaključio je Shamrock.

Shamrock je držao šerifa na oku. Lobellovo je lice bilo ozbiljno i nاپeto. Coyne je držao korak s Shamrockom dok su išli prema konjušnici.

Ušli su u mračnu uličicu. Shamrock uspori korak i spusti ruke uz bokove, spreman na najgore.

Šerif podigne ruku i zaustavi ih blizu konjušnice.

– Nećemo se izlagati pogibelji. Ući ćemo sa stražnje strane. Coyne, ti ćeš poći s jedne strane, a ja s druge strane središnjeg prolaza. Ireland će ići sredinom. Tako nam neće moći pobjeći kad ga Pace i Freed pozovu da se preda – šaptom ih je uputio Lobell.

– Dječak sigurno već spava snom pravednika – napomenuo je Shamrock.

– Sumnjam ja da on spava. Nećemo se izlagati opasnosti. Mrak je. Pazite – ponovo ih je upozorio šerif.

Staja je bila vrlo prostrana i prolaz između pregradaka bio je širok s velikim vratima s ulične i s dvorišne strane, tako da su kroz njih mogla proći kola puna sijena.

Rasporedili su se i pošli prema ulazu u ured konjušnice pokraj kojeg je bio konjušarev sobičak. Gledajući s dvorišnih vrata, glavni ulaz u konjušnicu razabirao se u

mraku blago osvjetljen uličnim svjetiljkama.

– Fazite, ne pucajte odmah. Pokušajte najprije s njim razgovarati i urazumiti ga – upozorio ih je Shamrock kad su stupili u staju konjušnjice.

– Dobro, ne brini. Bez krvi, momci. I zapamtite ja ću biti s lijeve strane, a Coyne s desne strane prolaza, a ti, Irelande, u sredini – podsjetio ih je još jednom ispod glasa šerif Lobell čim su krenuli prema uredu konjušnice.

Shamrock je ostao sam u sredini prolaza. Mirno je osluškivao sve dok koraci šerifa i Coynea nisu utihnuli u tami.

Povukao je revolver iz korica i napeo otonac.

– Shamrocke, gdje si? – čuo je šapat šerifa Lobella.

– Tu sam – odgovorio mu je Shamrock i požurio hitrim korakom naprijed da promijeni mjesto.

Zastao je i osvrnuo se. Svuda oko njega bio je mrkli mrak, ali Shamrock je znao da se njegova sjena jasno ocrtava nasuprot tamnoplavoj četvorinulaznih vrata.

Daleko ispred sebe opazio je obris čovjeka koji je šmugnuo s ulice u staju i pritajio se u tami između pregradaka. To je sigurno Pace, pomislio je Shamrock.

Nije se usudio pomaknuti da im ne otkrije mjesto na kojem je stajao. Dobro je načulio uši da čuje što se oko njega događa. Smrtna jeza prostrujila mu je u srsima niz leđa. U tom je trenutku bio siguran da se Lobell vratio u svoj ured sa četvoricom ljudi. Šerif je vidio Shamrockova vranca uz privezište i znao da će ga Shamrock odvesti u konjušnicu preko noći, pa je dvojicu svojih ljudi poslao u zasjedu u staju da ga ustrijele i pakupe na gradu raspisanu na njegovu glavu.

Jesu li se skrili iza njega?

Možda ga već drže na nišanu. Stoga je odlučio da pođe još koji korak naprijed.

Bacio se potrbuške na zemlju i na sve četiri otpuzao prema Coyneu. Čim se dovukao do pregradaka na desnoj strani prolaza, ustao je i osluškivao.

Coyne je bio korak-dva ispred njega. Tiho, na vršcima prstiju privukao mu se do leđa. Ispružio je ruku i dotaknuo Coynea za rukav. Hitro je zabio cijev revolvera Coyneu u slabine.

– Da nisi pisnuo! – opomenuo ga je šaptom.

Coyne se ukočio i Shamrock je čuo kako ubrzano diše. Lijevom mu je rukom istrгнуo revolver i razoružao ga.

– Izadi na sredinu prolaza! – naredio mu je Shamrock ispod glasa.

Coyne se nije pomaknuo i Shamrock ga podbode revolverom u rebra. Spor, nevoljko, Coyne zakora-kne prema sredini prolaza.

Shamrock je bio spreman kad se Lobell ponovno oglasio iz tame.

– Irelande? – pozvao ga je šerif šaptom.

Shamrock je odgurnuo Coynea od sebe i opalio iz revolvera u pravcu odakle je čuo Lobellov glas.

Istog trenu bacio se na pod konjušnice, ostavivši Coynea u sredini prolaza, a cijela je staja zagrmjela od zaglušne unakrsne vatre iz revolvera.

Shamrock je čuo smrtni vrisak, ali se nastavio kotrljati po podu dok nije udario u zid pregradaka. Hitro je skočio na noge.

Pucnjava je naglo utihnula, kako je i počela.

Shamrock, s okrutnim i kiselim osmijehom na licu, pošao je niz prolaz, držeći se pregradaka.

– Svjetiljku! Zapali svjetiljku! Freed, otidi u sobu i dovedi Maginnisa. Ostali neka čekaju na svojim mjestima! – naredio je glasno Lobell.

Pace je kresnuo šibicom, našao svjetiljku uz vrata gdje je obično stajala i čekala na kasne posjetioce. Zapalio ju je i pošao prema dječakovoju sobi.

Dva su čovjeka izašla iza pregradaka i pridružila mu se. Jedan je bio spor, visok i vitak, a drugi malen i žustrih pokreta. Svi su išli sredinom prolaza sve dok nisu naišli na mlaz krvi.

Lobell ju je prvi opazio i zastao.

– Hej, pa to je Coyne!

Bacio je brz pogled na mjesto na kojem je morao stajati Coyne. Ugledao je Shamrocka. Naslonio se nehaljno na ogradu pregradaka. Ruke je prekrizio na prsima, a u jednoj je ruci držao revolver. Smiješio se posprdno, jarosnih ičiju.

Shamrock je bio jedini čovjek s napunjenim revolverom. Šutio je i čekao. Bez riječi je promatrao zajapureno Lobellovo lice. Pogledali su se oči u oči, a da nisu pri tome prozborili ni riječi.

– Mislio sam da je Maginnis htio pobjeći – ispričao se Lobell.

– I ja – dometnuo je posprdno Shamrock, a potom je lijeno s revolverom u ruci prišao do Coynea i vrškom čizme gurnuo njegovo mrtvo tijelo.

Podigao je pogled i zagledao se u Lovella.

– Na koga je pucao Coyne?

Svi su vidjeli da je Coyne razoružan i nitko se nije usudio da pogleda u Shamrocka, osim Lobella.

Lobellu su oči bile zamućene od srdžbe koju je jedva zatomljivao u sebi.

– Šteta. Bio je dobar čovjek – napomenuo je Lobell, gledajući izazovno u Shamrocka.

– Šteta što nije bio i pametan – dobacio mu je posprdno Shamrock.

Lobell je samo pomirljivo kimnuo glavom i spremio revolver u korice.

VII

Shamrock je čekao dok Maginnisa nisu izbacili iz njegova sobička. Nisu mu dopustili ni da se počeshlja, koliko im se žurilo. Dječak ih je prestrašeno gledao razrogačenim očima.

– Maginnis, a? – zaštektao je na njega šerif Lobell kad su mladića gurnuli u krug svjetlosti.

– To ste mu vi rekli! – predbacio je mladić prkosnim glasom Shamrocku.

Shamrock je nijemo kimnuo glavom.

– A ti si mislio da ćeš se moći skriti od zakona ako promijeniš ime? Ti si pravi zločinac, mladiću – tobože tužnim glasom predbacio mu je šerif.

– A što ćete sada sa mnom učiniti? – zapitao ga je Maginnis, gledajući šerifa izazovno u oči.

– Učiniti? Ništa mi tebi nećemo učiniti. Mi ćemo te izručiti vlastima u okružju Sahuaro, a oni će te kazniti kako se kašnjavaju ubojice koje padnu pravdi u ruke.

– Ja nisam ubojica! Što sam učinio? – pobunio se glasno Maginnis.

– Jeste li ga čuli, molim vas? – zavapio je Lobell.

– Oni tvrde da si opljačkao banku u Lobato Wellsu i ubio blagajnika – objasnio mu je Shamrock.

– Laž! – ljutito je odsjekao Maginnis.

– A ti moraš s nama i dokazati da si nevin – ljubaznim mu je glasom rekao Lobell.

– Zar ćete me zatvoriti?

– Naravno.

• – Neću u zatvor! Ti stara krvava ubojico! – povikao je Maginnis, pa se obratio Shamrocku:

– Tako je on i mogao...

Ali prije nego što je mladić dospio završiti rečenicu, Freed ga je snažno udario drškom revolvera po glavi. Mladić se skljkao na pod staje. Shamrock je tiho opsovao, a Lobell je skočio i udario Freeda šakom pod bradu. Freed je zakolutao očima i posrnuo nekoliko koraka unatrag.

– Prokleti nasilniče! Rekao sam ti da ne diraš momka – zarežao je Lobell divljački.

Shamrock je kleknuo uz Maginnisa. Opipavao mu je čelo. Zanimalo ga je što je mladić htio predbaciti Lobellu kad ga je Freed mlatnuo po glavi.

– Kako mu je? – zapitao je šerif.

– Izvući će se.

– Dignite ga vi dvojica i odnesite u zatvor, a poslije ćete se vratiti po Coynea – naredio je Lobell svojim pomoćnicima.

Kad su ušli u šerifov ured, velika željezna vrata što su vodila iz šerifova ureda u zatvorski hodnik s ćelijama bila su širom otvorena. U jednoj su ćeliji sjedila dva zatvorenika, pijanca. Maginnisa su položili na ležaj u ćeliju do njihove.

– Pace, noćas si ti na straži. Drži ključeve – rekao je šerif i dobacio mu svežanj ključeva, pa se obratio ostalima: – Harmeru, ti se pobrini za Coynea. George će ti pomoći da ga preneseš do pogrebnika u mrtvačnicu. Ja i Ireland idemo nešto popiti.

Salun je bio poluprazan i oni su se nakon što su naručili dvije čaše piva povukli u osamljen kut na kraju šanka.

– Što ti je rekao Hyatt? – zapitao je šerif Shamrocka bez ikakva uvoda.

– Štošta. Rekao mi je, na primjer, da ga samo silom možete odande otjerati – odgovorio mu je Shamrock i podigao čašu k ustima.

– Tako dakle. Silom, kažeš. Misliš li da on to misli ozbiljno?

– Otidite tamo, pa ćete se uvjeriti.

– Otići ću, ali s dvadesetak ljudi naoružanih do zubi.

– Povedite sa sobom četvoricu, ili najviše petoricu dobrih i odanih ljudi, pa podite s njima na Double Diamond. Možda će pristati da s vama pregovara. Ako započne borbu, onda mu je odzvonilo, zar ne? I sve to bez svjedoka, osim vaših provjerenih ljudi. Razumijete? – predložio mu je Shamrock poslije kraćeg razmišljanja.

– Vidi, vidi. Pametan si ti čovjek. Možda imaš pravo.

– Ne bojte se, poći ću i ja s vama.

Serif je izvadio dolar iz džepa i bacio ga na šank.

– Dobro. Dodite k meni u ured sutra ujutro – pristao je šerif okrenuo se i dostojanstvenim koracima izašao iz saluna.

Shamrocku je lukav osmijeh titrao oko usana dok je gledao za Lobellom.

Odlučio je da za vremena obavi još jedan važan posao. Morao je dobro paziti da ga tko ne vidi. Provukao se između kartaških stolova u dnu saluna i izašao na stražnja vrata u mrklju noć. Odsuljao se pokrajnom uličicom do hotela.

Noćni mu je vratar pružio ključ njegove sobe. Popeo se na kat, ali nije ušao u svoju sobu. Stao je uz prozor na hodniku i provirio na ulicu. Nigdje nikoga nije vidio ni

čuo. Ponovno se spustio po požarnom užetu u mračnu uličicu.

Pretrčao je glavnu ulicu i skutrio se u sjenu zida gradskog zatvora. Maginnis je bio zatvoren u jednoj ćeliji tamnice, a on je znao nešto što je i Shamrock želio doznati. Naime, zanimalo ga je što je dječak htio predbaciti Lobellu kad ga je Freed mlatnuo revolverom po glavi i onesvijestio.

Zatvor je imao samo jedan prozor, visoko na pokrajnom zidu u mračnoj ulici.

Maginnis je sigurno već zaspao tvrđim snom poslije udarca po glavi. Pozove li ga Shamrock glasno imenom, probudit će cijeli zatvor. Zatvorenici, pijanci, zacijelo ne bi pozvali Pacea, ali to ne bi ni bilo nužno, jer bi čuli njegov razgovor s Maginnisom i otkucali ih šerifu za čašicu viskija.

Pošao je niz usku uličicu držeći se zida. Iza nekog skladišta našao je praznu staru bačvu. Odvaljao ju je pod prozor Maginnisove ćelije. Popeo se na bačvu i provirio u zatvorsku ćeliju. Prozor je bio otvoren. Uhvatio se objema rukama za željezne šipke na prozoru.

– Maginnise! – pozvao je tihim glasom.

Čuo je samo glasno disanje usnalog mladića i hrkanje pijanaca u susjednoj ćeliji. Izvadio je šibice iz džepa. Osvrnuo se. Uličica je bila pusta. Kresnuo je šibicom i bacio je kroz prozor. Osvijetlila je ćeliju.

Kad je potrošio sve šibice, ponovno je pozvao mladića, ali ovaj put glasnije.

– Maginnise!

– Tko je? – zapitao je snen glas.

– Ja sam. Ireland.

– Tko?

– Jesu li se ostali probudili?

– Nisu, a tko ste vi?

– Ireland. Čovjek s vrancem.
– Što hoćete?
– Htio bih s tobom razgovarati.
Čuješ li me?

– Ja više ne želim s vama razgovarati. Vi ste me odali ovim nitkovima.

– Htio bih ti pomoći – ozbiljnim mu je glasom rekao Shamrock.

– Već ste mi dosta pomogli. Hvala vam na takvoj pomoći – hladno mu je odvratio Maginnis.

– Kaži mi zašto te Lobell mrzi.
– Tornjajte se i ne gnjavite me!
– Tvrđoglavo derište! Zar misliš da ti ja želim nauditi?

– Nosite se odatle!
– Pamet u glavu, mladiću, Ja ću...

– Idite k vragu! – izderao se Maginnis.

Shamrock prokune. Čuo je škripu željeznih zatvorskih vrata.

– Sinko, jezik za zube! Nikome ni riječi! – dospio mu je još došapnuti Shamrock prije nego što je skočio s bačve.

– Što se dereš? – zapitao je grubim glasom Pace kad je ušao u mladićevu ćeliju.

Shamrock se prilijepio uza zid ispod zatvorskog prozora. Dlanovi su mu se oznojili. Oda li ga Maginnis, Lobell će se dosjetiti jadu, kupiti Maginnisa i ubiti ga još te noći.

– Što se dereš? Što ti je? – ponovio je Pace.

– Ostavite me na miru – zagundao je sneno Maginnis.

– Gle, odakle ove šibice? Freed, dodi ovamo! – pozvao je Pace svog prijatelja.

Shamrock je dao petama vjetra. Pobjegao je u crni mrak na dnu uličice. Pobjogao se da Maginnis neće moći izdržati unakrsno ispitivanje. On je bio još dijete i lako ga je bilo slomiti.

No Lobell se neće usuditi da mladića ukloni, ako nasluti da Shamrock u njega sumnja. Ali Pace će zacijelo ostati cijelu noć na straži ispred vrata Maginnisove ćelije.

Čuo je korake iz glavne ulice. Freed je provirio iza ugla. Vidio je bačvu pod zatvorskim prozorom. Odgurnuo ju je od zida i vratio se u šerifov ured.

Shamrock opsuje ispod glasa. Proklinjao je mladićevu tvrdoglavost. Te noći od njega neće moći više ništa doznati.

Šćućurio se u mraku. Što li je Lobell mogao imati protiv šesnaestogodišnjeg momčića i zašto ga se bojao? Želio je da mu začepi usta, ali zašto? A jedino mrtva usta ne govore i stoga ga je Lobell želio ušutkati za sva vremena. Tad mu je odjednom sinulo zašto Lobell želi mladića tobože izručiti vlastima u okružju Sahuaro.

Lobell će ga otpremiti u pratnji dvojice svojih pomoćnika, okrutnih revolveraša. Maginnisa nitko ne očekuje u okružju Sahuaro, pa nitko neće ni postavljati pitanje ako se momak tamo nikad i ne pojavi. A bude li netko za nj i pitao, Lobell će mu reći da su mladića ustrijelili pri pokušaju bijega.

Ništa lakše. Shamrock je bio jedini čovjek koji je znao da je Lobell zatvorio Maginnisa. A sutra ujutro poći će s Lobellom na ranč Double Diamond. Dok bude izvan grada, Maginnisa će umoriti Lobellovi ljudi i kad se vrati, Maginnis će već ležati prorešetan u nekom jarku gdje će ga rastrgati lešinari i kojoti.

Uzrujao se dok je o tom razmišljao. Mladićeva je jedina krivnja bila što se predstavljao pod lažnim imenom, jer je za njega ime Maginnis bilo preopasno. Izlanuo se ne-

pažnjom i Shamrocku rekao svoje pravo ime, što mu se osvetilo.

Ostane li Shamrock sutradan u gradu da drži Maginnisa na oku, Lobell će sam izjahati na Double Diamond. Čak ako šerif i ne ubije Hyatta, svakako će doći do borbe što će Lobellu poslužiti kao izlika da se na ranč vrati s potjerom. A pode li pak s Lobellom sutradan ujutro na Hyattov ranč, Maginnisa će izvući iz zatvora i umoriti ga kao bijesna psa.

– Ubit će ga. Sigurno će ga ubiti
– rekao je Shamrock poluglasno sam sebi.

Kad bi samo mogao učiniti nešto što bi mu jamčilo da će Maginnis ostati u zatvoru dok se on, Shamrock, ne vrati s ranča Double Diamond, onda bi lakše izveo svoje zamisli. Ali kako da to ostvari, a da pri tome ne probudi Lobellovu sumnju?

Ukrade li ključeve zatvorskih ćelija, Maginnis će morati ostati zaključan u gradskom zatvoru dok ne prepile šipke na željeznim vratima, a dotle će se i on vratiti s ranča Double Diamond.

Ali ključevi su bili u šerifovu uredu, a čuvali su ih Pace i Freed, a on ih se morao tako dočepati da Pace i Freed ne opaze da ih je on ukrao.

Ustao je i ponovno dogurao bačvu ispod zatvorskog prozora. Popeo se na bačvu, skinuo šešir i ponovno provirio kroz prozor u zatvor. Ugledao je Pacea. Sjedio je na stolici uz vrata. Freed se nagnuo kroz odškrinuta vrata i nešto govorio Paceu.

Svjetiljka je stajala na podu do Paceovih nogu, koji je držao lovačku pušku u krilu. Veliki kolut s ključevima zatvorskih ćelija visio je obješen o naslon stolice na kojoj je sjedio Pace.

Shamrock je skočio s bačve i pošao prema izlazu iz uličice. Skutrio se uza zid susjedne kuće i pozorno promatrao prozore šerifova ureda. Kad se svjetlost u uredu ugasila, znao je da je Freed pošao spavati. Čekao je još pola sata, a potom se zaputio prema šerifovu uredu. Salun Legal Tender još je bio rasvijetljen, ali tih. U okolnim su kućama svjetiljke već bile pogašene. Ljudi su pošli na počinak.

Tihim je koracima pošao niz ulicu. Zastao je pred ulazom u šerifov ured. Oprezno je napipao kvaku. Vrata nisu bila zaključana. Odškrinuo ih je i čuo Freedovo pravilno disanje u snu.

Ušuljao se u šerifov ured. Tiho je zatvorio vrata za sobom. Kad su mu se oči malo priviknule na tamu, pošao je na prstima prema vratima što su vodila u hodnik zatvora. Ispod vrata probijala je tanka crta svjetlosti.

Zastao je kad je stigao do vrata. Pogledao je u Freeda. Fred je okrenut spavao na ležaju uz zatvorska vrata. Shamrock se bojao da će svjetlost iz zatvorskog hodnika probuditi Freeda kad otvori vrata. Sagnuo se i s poda dignuo Freedove traperice. Njima je zaklonio svjetlost koja je mogla probuditi Freeda, udari li mu u oči.

Polagano i oprezno gurnuo je teška željezna zatvorska vrata. Provirio je u zatvorski hodnik. Pace je sjedio uz lijevu stranu ulaza. Shamrock je tiho šmugnuo u hodnik i priljepio se uza zid. Nije se usudio ni disati. Zadržavao je dah. Živci su mu bili napeti kao struna.

Shamrock je pružio ruku prema naslonu stolice da dohvati obruč s ključevima ćelija.

Trgnuo se i brzo povukao ruku. Zatvorska su se vrata za njim zatvorila uz glasan tresak.

Ritnuo je nogom svjetiljku i istodobno udario Pacea revolverom po glavi. Pograbio je ključeve s naslona stolice još prije nego što se Pace skljkao sa stolice na pod.

Okrenuo se prema vratima s ključevima u ruci. Ruka mu je u mraku klizila niz glatku površinu željeznih zatvorskih vrata. S unutarnje strane zatvorska vrata nisu imala kvake.

Ostao je u klopci.

Svladao je s mukom paniku. Prislonio je uho na željezna vrata da čuje što se vani događa. Freed se sigurno probudio od udarca vrata. Tko zna hoće li mu sinuti što se zapravo događa, ili će pomisliti da je propuh zalupio vratima?

– Freed! – pozvao je Shamrock glasno Freeda, oponašajući Paceyov glas.

– Otvori, Freed!

Čuo je kako Fred pritišće kvaku. Spremio je revolver u korice i objema se rukama uhvatio za vratnice, spreman da Freeda udari nogama.

Vrata su se širom otvorila.

– Što se de...

Shamrock ga je udario objema nogama u trbuh i odbacio preko šerifova ureda. Čim mu je prolaz bio slobodan, Shamrock se zaletio prema uličnim vratima. Pretrčao je kao zec preko ceste i sklonio se u mrak sporedne uličice.

Vidio je kad je šibica planula u šerifovu uredu. Potrčao je niz ulicu prema hotelu. Požarno je uže još visjelo s prozora na hodniku u prvom katu. Začas se popeo na kat i požurio u svoju sobu. Svukao se na brzinu i legao brže-bolje u krevet. Obruč s ključevima zatvorskih ćelija skrio je pod jastuk zajedno s revolverom.

Nije morao dugo čekati. Ni pet

minuta nije prošlo, a već je čuo bat teških koraka na stubištu.

Lupanje po vratima odjeknulo je kao grom u mirnoj noći.

– Tko je? – zapitao je bunovno kao iza sna.

– Otvori!

– Čekajte malo! – javio se Shamrock.

Skočio je iz kreveta i stisnuo se uza zid iza vrata. Krevet je ostavio razbacan, a kosu je raskuštrao. Revolver je uperio u vrata.

U sobu su ušli Freed i Pace u pratnji hotelskog vratara.

– Vidite! Što sam vam rekao? Došao je prije dva sata – rekao im je pomalo uvrijedeno vatar.

– Što hoćete vi dvojica? – zarežao je Shamrock na Freeda i Pacea.

Pace ga je odmjerio svojim vode-nastim očima, a potom je pogledao u razbacani krevet.

– Ništa – rekao je suho.

– Tornjajte se odavde dok na-brojim pet – zaprijetio im je Shamrock, šibajući ih jarosnim očima.

Freed se žurno povukao iz sobe, pa se u hodniku sudario s vatarom. Pace je trenutak oklijevao prije nego što je izašao na hodnik.

Shamrock je za njima zalupio vratima da se sva kuća stresla i ponovno legao u krevet. Začas je zaspao.

VIII

Svanulo je predivno proljetno jutro. Nakon što je pojeo obilan doručak u gostionici preko puta hotela, Shamrock se zaputio prema šerifovu uredu.

Šest je konja bilo na privezištu ispred gradskog zatvora. I vranac je bio među njima. Znači, stigli su svi šerifovi revolveraši, pomislio je Shamrock.

Kad je ušao u šerifov ured, Lobell je sjedio za pisanim stolom. Ostali su stajali ili sjedili uza zid.

– Zdravo – pozdravio ga je šerif tmurnim glasom.

– Što sad čekamo? – zapitao ga je Shamrock.

– Freeda. Otišao je na doručak.

Shamrock odgurne papire i sjedne na ugao šerifova stola. Pazio je da slučajno ne pogleda u željezna zatvorska vrata. Freed je sigurno u tom trenutku pretraživao njegovu sobu i tražio ključeve ćelija. Ključeve je Shamrock zavezao u rubac oko pasa.

Smrknutim je pogledom prebirao po Lobellovim revolverašima. Rančeri u podgorju Santa Rite su doista morali biti slijepi ako nisu vidjeli da Lobell uzima okorjele revolveraše za svoje pomoćnike, ili možda za to nisu uopće marili.

Harmer, oniski mršavko kojeg je prvi put vidio sinoć u staji konjušnice, bio je u trapericama i prljavoj košulji koja je zaudarala na ustajali znoj.

Drugog nije poznavao. Vidio ga je prvi put. Bio je dobro uhranjen, gotovo debeo, a lice mu je bilo dobrodušno kao u nekog slaboumnika. Obojica su bili naoružani revolverima koji su im visjeli nisko uz bok. Revolveraši od zanata, zaključio je Shamrock.

– Ovi su... dobri? – zapitao je Lobella.

Šerif kimne potvrdno glavom.

– Sinoć se ovdje dogodilo nešto vrlo nezgodno – počeo je šerif.

– A što?

– Netko je upao u zatvor i ukrao ključeve od ćelija.

– Ovamo-Kako? – Shamrock se tobože začudio.

– Ne znam. Nije me bilo kad se to dogodilo.

– A tko ih je ukrao?

– To bismo i mi željeli znati.

Shamrock je trenutak gledao u šerifa zabrinutim pogledom, a potom se smrknuo i zagledao u Pacea.

– A tako. Sad mi je sve jasno.

Pace je svrnuo pogled u stranu.

– Što ti je jasno? –animalo je šerifa.

Shamrock je prečuo šerifovo pitanje i obratio se Pacea:

– Da sam to znao, naduveni klipane, izbacio bih te kroz prozor na ulicu.

Lobell se također zagledao u Pace.

Shamrock se podmuklo nacerio, ustao sa stola i naslonio na zid.

– Provalnik je udario Pacea po glavi, pograbio ključeve, ritnuo nogama Feeda u želudac, i pobjegao. Mi, doduše, imamo još jedne ključeve, ali ja bih dao sve na svijetu da mi je znati tko ih je ukrao.

– Zašto ne pretresete jedan drugoga? – podrugljivo im se Shamrock nacerio u lice.

Šerifa je oblilo rumenilo kad je čuo Shamrockovu zajedljivu primjedbu.

– Jednog ćeš dana glavom platiti te tvoje glupe šale – opomenuo ga je šerif.

U tom su se trenutku otvorila vrata. U ured je banuo ostariji čovjek u prljavom radnom odijelu. U rukama je nosio pilu za željezo i obijače. Dva momka stajala su na pragu iza njega.

– Gdje su ta vrata koja moram provaliti? – zapitao je otvoreno šerifa.

Šerif uhvaćen u laži pogledao je nelagodno u Shamrocka.

– Zadnja ćelija lijevo. Nju prvu otvori.

Čovjek, najvjerojatnije kovač ili bravar, pošao je u zatvorski hodnik. Ona dva momka što su došla s

kovačem pogledali su najprije u Shamrocka, pa onda u Lobella. Još dvojica Lobellovih pomoćnika, pomislio je Shamrock.

– Pomognite mu – naredio im je Lobell otresito.

Ta će dvojica odvesti Maginnisa u smrt, čim kovač provali vrata njegove ćelije, preplašio se Shamrock.

Napokon se vratio Freed. Šerif je ustao kad ga je ugledao. Freed je nijemo zatresao glavom kad ga je šerif pogledao uzdignutih obrva.

– Imate li svi puške? – zapitao ih je šerif.

Svi su zakimali glavama osim Shamrocka.

– A ti?

– Meni ne treba puška – odgovorio mu je Shamrock i pošao prema vratima.

Ni pet minuta nije prošlo, a već su jahali preko mosta iznad suhopotočine i udarili uzbrdicom na obronke nasuprot gradu. Jahali su šutke prema ranču Double Diamond.

Lobell se nije zaustavljao sve dok nisu zakrenuli na kolsku cestu koja je vodila na ranč Double Diamond. Tada je podigao ruku i zaustavio ih.

– Budući da sam poslušao tvoj savjet, kaži mi što da sada učinimo – zapitao je Shamrocka.

– Hyatt nas očekuje i zacijelo se utvrdio u kući ili staji. Pozvat ćete ga da izađe i upozoriti ga da ste došli zaposjednuti njegov ranč.

Šerif kimne glavom da se slaže.

– A ako on ne izađe, onda ćemo mi ući. Zapuca li, sve će biti točno onako kako vi to želite, zar ne?

– Dobro. Naprijed! – naredio im je vedro Lobell.

Lobell i Shamrock su jahali u prethodnici. Čim su konji pošli nizbrdice, Lobell se zagledao preko doline u kuće na ranču Dou-

ble Diamond. Opazio je nekog čovjeka kako trči iz kuće u nastambu za kauboje.

– Vidjeli su nas!

Shamrock je hinio da nije čuo Lobellovo upozorenje. Strepio je u srcu hoće li Hyatt biti dovoljno pametan da uoči razliku između šestorice jahača i potjere. Hyatt je doduše obećao Shamrocku da će najprije pozvati šerifa da se vrati tamo odakle je i došao, a potom, kad dođe potjera na njega otvoriti vatru. Shamrock je računao da Hyatt neće pogaziti svoju riječ, a pogotovo se nadao da će Hyatt na prvi pogled prozreti prevaru i ostati u zaklonu.

Zanimalo ga je, također, koliko će još vremena moći sjediti na dvije stolice.

IX

Na toplom jutarnjem suncu Diamond se doimao pust i napušten. Dvorišna su vrata bila širom otvorena.

Shamrock naglo zaustavi konja kad je zrno ispaljeno iz nastambe za kauboje zaparalo prašinu pod nogama vranca.

– Ni koraka dalje! – naredip im je glas iz nastambe.

– Sad pozovite Hyatta da izađe – predložio je Shamrock Lobellu.

– Hyatt! – povikao je šerif iz sveg grla.

– Sto hoćete? – javio se Matt.

– Izadite – pozvao ih je šerif.

– Neka Lobell dode, ali sam – odgovorio im je Matt.

Lobell baci brz pogled Shamrocku.

– Idite kad vas zovu – posprdno će Shamrock.

– Kako da ne! Ustrijelili bi me još prije nego što bih zakoraknuo u dvorište.

– Uklonite svoje ljude. Možda ćemo ga onda namamiti da izađe.

– Ni govora. Nikada se ja neću sâm s njime suočiti. Zašto da odem u grob zajedno s njim sad kad ga već imam u šakama? – rekao je šerif.

– Zakon nalaže da mu morate obznaniti zašto ste došli. Hajdete onda, vičite – ponukao ga je Shamrock.

– A kako bi bilo da ti uđeš i s njim razgovaraš. Možda će tebe poslušati i izaći.

Shamrock je bez riječi prigovora sjahao i pošao prema nastambi za kauboje.

– Vratite se i dovedite Lobella – doviknuo mu je Matt.

Shamrock se oznojio od straha, ali se ipak nije vratio.

– Stoj! Kaži odatle što hoćeš – naredio mu je oštro Matt kad je Shamrock stigao pred nastambu za kauboje.

Shamrock je dlanovima zaokružio usta i rekao dovoljno glasno da su ga u nastambi mogli čuti:

– Govorite tiše i pustite me da uđem.

– Udi – javio se Hyatt poslije kraće šutnje.

Čuo je kad su otkračunali vrata. Ušao je u tamnu prostoriju, naslonio na vrata i osvrnuo oko sebe. Okružili su ga Nancy, Matt, Hyatt i još jedan kauboje. Bili su naoružani puškama i streljali su ga neprijateljskim pogledima.

– Omiljeni revolveraš šerifa Lobella – procijedila je tiho Nancy posprdnim glasom.

– Hyatte, ako imaš imalo pameti u glavi, poslušaj što ću ti reći – počeo je Shamrock.

– Hyatt ga je ošinuo jarosnim očima. U polumraku nastambe za kauboje izgledao je točno ono što je i bio. Čovjek jakih živaca i odlu-

čan borac koji se očajnički bori za nešto što je već izgubio.

– Slušam te, govori!

– Predaj mu ranč bez borbe. Sve ti je uzalud.

– Što sam ti rekla, Mayo? – podsjetila je Nancy svog brata.

– Pamet u glavu, Hyatte. Ranč si izgubio tako i tako. Zašto da uludo izgubiš i glavu. Zar ti to nije jasno?

– Suviše jasno – dodao je Matt.

– Pogineš li sada, nikada ga više nećeš moći dobiti natrag – nastojao ga je urazumiti Shamrock.

– Ali se neću više zbog toga i izjedati – dodao je Hyatt.

– Ja sam ga nagovorio da danas dode sa svojim pomoćnicima i ubije te u svadi. Otjeraš li ga sada silom, sutra će se vratiti s potjerom – rekao je Shamrock i pogledao ih sve redom.

– Tri muškarca i jedna djevojka. Samljet će vas kao žrvanj – dodao je.

– A što ćete vi time dobiti? – zlobno ga je zapitala Nancy.

Shamrock se nije osvrnuo na njezino zajedljivo pitanje.

– Bježi u šumu – predložio je Hyattu.

– Nikada!

– Dobro, kako hoćeš – rekao je Shamrock, prišao stolu, uzeo pušku i krenuo prema prozoru.

– Što ti je? Kamo ćeš, Irlande? – zaprepasteno će Hyatt.

– Ustrijelit ću Lobella.

– Ustrijeliti? – zapitao ga je začuđeno Matt.

– Ja ostajem ovdje s vama i ako već moramo svi umrijeti, zašto bismo onda ostavili tog smrda da likuje?

– Vi se samo šalite – napomenula je Nancy.

– Pričekaite, pa ćete vidjeti tko se šali.

Hyatt spusti glavu i uze trljati čelo rukom.

– Ne. Ireland ima pravo. Nemamo više nade. Nećemo uspjeti – rekao je Hyatt kad je o svemu dobro promislilo.

– Zar smo doista u tako beznadnom položaju? – zapitala ih je Nancy zdvojno, a strah u njezinu glasu potresao je Shamrocka.

– Ti poznaš Lobella bolje od mene, Hyatte, i znaš da ga ništa neće spriječiti da te ubije. Ako želiš borbu, ja ću ga sada odmah ustrijeliti – ponudio mu je Shamrock svoju pomoć.

– Zašto hoćete da nam se pridružite? zapitala ga je Nancy s natruhom sumnje u glasu.

– Zato jer nema zakona koji mi to brani. Uostalom, ja sam već ogrezao u krvi. Uživam ubijati ljude i gorim od želje da pokosim Lobella i njegove nadute pomoćnike koji poštenim ljudima ne daju mira – ironično joj je odgovorio Shamrock.

– Ireland ima pravo! Mržnja me je zaslijepila. Ako doista želimo borbu, onda je bolje da odmah ustrijelimo Lobella. Ali ja to ne mogu i ne smijem učiniti.

– Neka ga onda on ubije – rekla je gorljivo Nancy.

– Ne i ne! – suprotstavio joj se Hyatt.

– Ali, ne ubijemo li mi njega, on će nas. Možda ćemo se izvući kad njega više ne bude među živima – tihim je glasom nastavila Nancy.

– Odustajem od borbe. Odmetnut ću se u brda.

– Ti nikada nećeš odustati od borbe. Suviše te poznajem. Ođodi je dok Lobella ne budeš mogao ras-krinkati i ščepati za vrat – savjetovao mu je Shamrock.

– Budalo! Zar vi ne vidite da oni jedva čekaju da se Mayo odmetne od zakona i postane plijenom lovaca na nagrade – predbacila mu je Nancy.

– Onda ćemo svi ovdje izginuti junačkom smrću, ako vam to bolje odgovara – odgovorio joj je ravno-dušno Shamrock.

– Zar da se opet potucamo naokolo bez kuće i kućišta? Zar nije bolje da ostanemo ovdje u svom domu i borimo se za njega dok se netko od njih ne urazumi? Poslušaj li ga, izgubljeni smo – zavalila je molećivim glasom Nancy.

– Potucat ćete se naokolo, ali barem biti živi. Ostanemo li ovdje, svi ćemo izginuti – uporno ih je uvjeravao Shamrock.

– Guverner će nam pomoći.

– Vi se borite protiv zakona i nitko vam neće pomoći. Ubit će vas i spaliti ranč.

– Zar nema drugog izlaza? – očajnim će glasom Nancy.

– Ne, nema, sestro. Odupremo li se Lobellu i ja ostanem živ, rulja će me linčovati. Ostati ćeš sama – odgovorio joj je Hyatt, pa se potom obratio Shamrocku:

– Irelande, vrati se Lobellu i kaži mu da odlazim. Još prije nego što otkuca podne, bit ćemo na putu u brda.

– Kamo ćeš poći?

– Nemoj mu reći, Mayo! Izdat će te – opomenula je Nancy brata.

Hyatt je šibnuo sestru prijekornim pogledom.

– Hoćeš li nam se pridružiti, Irelande?

Shamrock zakima potvrdno glavom.

– Crna gudura je najsigurnije mjesto – predložio im je Matt.

– Tamo ćemo te čekati, Irelande.

– Ne izlazite dok ne odjašemo i nikome se nemojte javljati – re-

kao im je Shamrock prije nego što je izašao.

Lobell i njegovi pomoćnici dočekali su ga namrštenih lica.

– Gdje je Hyatt? Zašto nije došao? – zapitao ga je Lobell oštro.

– Odustao je od borbe. Vratimo li se za jedan sat, naći ćemo napuštenu ranč.

– A koliko ih je?

– Desetero – lagao je Shamrock, gledajući šerifa u oči.

– Zajedno s Hyattom?

– Nema Hyatta. Pobjegao je kad je čuo da dolazimo.

– Pobjegao?

– Netko mu je javio da dolazimo danas ujutro. Razgovarao sam s njegovim nadglednikom. Rekao je da će napustiti ranč čim isplati kauboje. Netko nas je izdao.

Kad su to čuli, svi su se zgledali zaprepašteno.

– Meni se učinilo da čujem Hyattov glas – napomenuo je Pace.

– I meni – priznao je Shamrock.

Šerif je mrkim pogledom odmjeravao svoje pomoćnike. Shamrock je bio siguran da im je Lobell sinoć izložio svoj plan poslije razgovora sa Shamrockom u salunu.

– A tako. Kažeš, netko mu je javio da ćemo danas doći – ponovio je tihim glasom Lobell.

– Zakleo bih se da sam čuo Hyattov glas – zaintačio se Pace.

– Slušaj, ako mi ne vjeruješ, zašto ne odeš tamo da se uvjeriš – dobacio mu je uvrijedeno Shamrock.

– Idemo odavde – naredio im je odlučno Lobell.

Svi su zašutjeli. Okrenuli su konje i zaputili se natrag u grad.

– Gdje je samo Hyatt našao deset kauboja? – zapitao je Lobell.

Shamrocka kad su prevalili koji kilometar puta.

– Vidio sam jednog sinoć u salunu Legal Tender.

– Revolveraš.

– Reklo bi se.

– A kad je Hyatt otišao s ranča?

– Sinoć.

– Jesi li siguran?

– Nadglednik mi je rekao.

– Jesi li ti ikada spomenuo Maginnisa Hyattu?

– Nisam. A zašto? – zapitao je Shamrock šerifa.

– A tako! – procijedio je tiho Lobell, a lice mu se stegnulo kao u grču.

Jedva je prošla minuta, a šerifov je konj usporio korak i skrenuo uz rub ceste. Lobell ga je tiho opsovao, a ostali njegovi ljudi, koji su se na tren osvrnuli da vide što se događa, okrenuli su se ponovnonaprijed i gledali pred sebe.

Shamrock je sve vidio. Brzom kretnjom, gotovo nevidljivim trzajem, šerif je potegnuo revolver i zapucao. Olovo se zabilo Paceu u leđa i previlo ga preko jabuke sedla. Pao je s konja u prašinu na cesti.

Još prije nego što je ostalima uspjelo da primire uplašene konje, šerif je u njih uperio cijev revolvera. Svi su stali kao ukopani, gledajući zabezeknuto u šerifa.

– Idući put kad netko od vas pomisli da me prijede, neka se sjeti Paceove sudbine. Ne vjerujem da si me i ti izdao Freede, iako nisam u to odveć siguran – rekao im je umiljatim glasom šerif.

– Oprosti, Andy, ali ne razumijem o čemu ti to govoriš – promućao je Freed pošto je najprije vrškom jezika oblizao suhe usne.

– Kad smo zatvorili Maginnisa – počeo je Lobell – George i Harmer su pošli donijeti Coyneovo ti-

jelo u mrtvačnicu. Freed, ti si odveo konje natrag u konjušnicu. Ireland i ja otišli smo u salun Legal Tender. Tamo me je Ireland naputio da danas ujutro pođemo po Hyatta. Kad sam se vratio u zatvor, rekao sam Paceu što sam naumio, a potom otišao do ukopnika radi Coynea. Svi ste bili zaposleni osim Pacea. Stoga je samo on mogao dojaviti Hyattu da smo uhvatili Maginnisa, ili čak s njim osobno razgovarati u gradu. Hyatt je u dogovoru s Paceom ukrado ključeve zatvorskih ćelija. U tom su se trenu vrata zalupila. Znali su da će buka probuditi Freeda, pa se Pace udario revolverom po glavi da na nj ne bismo posumnjali. Jedino me još čudi kako se čovjek može uvući u zatvor dok ti stražariš u mojem uredu – rekao je Lobell Freedu.

– Ja sam učinio mnogo svinjarija, ali nikada te ne bih mogao izdati, Andy – rekao je mrzovoljno Freed.

– Nadam se da i nećeš. Hyatt je sada zacijelo već u gradu sa svojim ljudima i izbavio je Maginnisa iz tamnice. Ne buljite u mene! Požurimo u grad – naredio im je Lobell, spremio revolver u korice, okrenuo konja prečacem prema gradu, a ostali su pohitali za njim, ostavivši mrtvog Pacea da leži u prašini nasred ceste.

Shamrock je jahao na začelju. Nimalo ga nije pekla savjest zbog Paceove smrti. Paceu je bilo sudeno da umre naprasnom smrću. Lobellovo objašnjenje zašto je ubio Pacea, otkrilo je Shamrocku da je živ Maginnis od presudne važnosti za Hyatta, iako to Hyatt možda uopće ne zna, a mrtav Maginnis spas za Lobella.

Shamrock je u tom kratkom vremenu također spoznao da je šerif Lobell krvavi ubojica i da ga se

mora čuvati kao kuge. To ga je jutro samo svojom lukavštinom odvuкао s ranča Double Diamond što je samo odgodilo dan konačna obračuna.

X

Lobell je unatoč svojim poodmaklim godinama i debljini prvi stigao do gradskog zatvora. Skočio je s konja i utrčao u svoj ured. Širom je otvorio vrata koja su vodila u zatvorski hodnik. Shamrock ga je u stopu slijedio.

– Nitko nije dolazio? – zapitao je šerif svoja dva pomoćnika koji su strpljivo stajali uz bravara.

Pomoćnici su zatresli glavama.

– A kad ćete završiti? – zapitao je bravara.

– Za sat vremena otprilike. Čim prepilim još ovu šipku.

– Ne morate žuriti. Već je kasno. Zatvorenika možemo otproviti i sutra ujutro – rekao mu je Lobell, vratio se u svoj ured i sjeo za stol.

– Freed, ti preuzmi Paceov posao, a ti sinko – obratio se Lobell Irelandu – pođi u sud i donesi mi razrez poreza za otpremničko posuđe Morgan Frying Pan. Vlasnik je odlučio da ga proda, pa moram dati tiskati oglase. Ako ti ga Pinckney, sudski poreznik, ne bude htio dati, ne daj se odmah otproviti. Pričekaj, ako moraš, dok ga izračuna. Ja odoh u banku da im javim da im je Hyatt prepustio ranč Double Diamond bez borbe – rekao je Lobell i ustao.

Shamrock je znao da ga Lobell šalje u sud da ne bi bio nazočan kad bravar otvori vrata Maginnisove ćelije. Izašao je iz šerifova ureda i pošao prema vrancu na privižtu.

– Ne treba ti konj. Sud je dolje na kraju ulice tik do mosta – rekao mu je šerif s vrata.

Shamrock je kimnuo glavom i pošao niz ulicu. Sud je bio u četvrtastoj zgradi od opeke i kamena u sredini zapuštena dvorišta.

Ušao je u smrdljiv hodnik i otvorio vrata na kojima je pisalo POREZNI URED. Zavaljen u stolicu s nogama na stolu, poniknute čelave glave, sjedio je kržljav čovjek i hrkao.

Shamrock mu je gurnuo noge sa stola. Kržljavko se trgnuo i razrogačenim krmeljavim očima zapiljio u Shamrocka.

– Gdje je Pinckney?

– Ja sam Pinckney.

Shamrock se osvrnuo po neurednoj sobi koja je zaudarala po truleži i vlazi. Pogled mu se zaustavio na željeznim vratima koja su vodila u sudsku arhivu, prostoriju u kojoj je nekada najvjerojatnije bio sudski zatvor.

– Imate li ključ od tih vrata? – zapitao ga je Shamrock i pokazao glavom u željezna vrata.

– A tko bi ga drugi imao?

– Samo trenutak – rekao je Shamrock.

Kroz prozor suda vidio se gradski zatvor. Maginnisa su upravo u tom trenutku izveli iz zatvora i posjeli na konja. Shamrock je opazio i Harmera kako žurnim koracima grabi niz ulicu prema sudu.

Shamrock je brže-bolje istrčao na dvorište i skrio se iza ugla suda. Izvadio je revolver i napeo otponac.

Čekao je samo nekoliko trenutaka kadli se iza ugla pojavio Harmer. Stao je na mjestu kao ukopan čim je ugledao Shamrocka s revolverom u ruci.

– Žuriš?

– Aha.

– I ja. Unutra, u sud – naredio mu je Shamrock čim ga je razoružao.

Pinckney ih je pogledao zapanjenim očima kad su ušli u sobu. Ukočio se na stolici kao svijeća.

– Dajte mi ključ željeznih vrata – naredio mu je Shamrock.

– Ali vi nemate pravo... Ja ću vas prijaviti – bunio se Pinckney.

Shamrock je ispružio ruku bez riječi. Pinckney mu je predao ključ.

– Ulazite! – naredio je Shamrock obojici i pokazao im glavom na otvorena vrata sudskog arhiva.

– Ali, čovječe, ugušit ćemo se tu unutra – prosvjedovao je Pinckney dok ga je Harmer poslušao bez riječi prosvjeda.

– Kamo sreće ako se ugušite – dobacio im je Shamrock.

Čim ih je zaključao, istrčao je na dvorište, uzeo konja iz korala i odjahao prema zapadu u brda.

Sa sljemena prvog brežuljka na koji se popeo mogao je nadzirati sve ceste koje su izlazile iz grada. Dolje na jugu, na cesti što je vodila iz kotline, ugledao je tri jahača kako jezde u brzom kasu.

Zajahao je i u galopu im pojurio u susret. Žurio je. Znao je da će Lobellovi ljudi ustrijeliti Maginnisa čim malo odmaknu iz grada. Zaustavio se na kosini iznad ceste i izvukao revolver iz korica.

Tri su jahača izbila iza zavoja. Maginnis je jahao između dva čuvara. Čim ih je ugledao, Shamrock pojuri niz kosinu i ispriječi im se na putu.

Ako su možda bili iznenađeni, ničim nisu to pokazali. Shamrock je odmah prepoznao dva šerifova pomoćnika koji su doveli bravara u gradski zatvor da provali vrata Maginnisove ćelije.

– Moramo ga zgaziti ili zaobići – napomenuo je podsmješljivo niži Maginnisov čuvar.

– Uхватit ćemo ga i izručiti Lobellu. To će ga razveseliti – dodao je drugi.

– Pokazat ću vam nešto zgodno, prije nego što me zgazite, a što će vas razveseliti – zategnuo je Shamrock.

– A što to? – zagrižljivo će niži.

Shamrock je lijevom rukom namotao uzde oko jabuke sedla, raspkopčao košulju i izvadio ručak s ključevima. U desnoj je držao revolver.

– Kome da ga bacim?

– Meni – prvi se javio niži stražar.

– Ključevi ćelija! – zaprepashteno su zinuli Lobellovi zatvorski stražari.

– Vratite ih Lobellu. Meni više ne trebaju.

I dok je Shamrock držao na oku nižeg stražara, viši je potegnuo revolver. Shamrock se hitro bacio na zemlju. Metak mu je prozujao iznad glave. Shamrock se otkotrljao do ruba ceste i kleknuo s revolverom u ruci.

– Pazite! – povikao je Maginnis i ustremio svog konja u drugog stražara.

Stražar je opalio, ali i promašio kad se Maginnisov konj sudario s njegovim Shamrock potegne okidač. Pogodio je Maginnisovu konja. Konj vrisne i skljoka se na bok sa zavezanim Maginnisom u sedlu.

Shamrock je skočio na noge i obasuo vatrom oba stražara. Pali su s konja kao gromom ošinuti. Odmah je pritrčao do Maginnisa i pomogao mu da se izvuče ispod ustrijeljenog konja.

– Jesi li ranjen?

Mladić potrese glavom. Shamrock potegne nož i presiječe užu kojim su bile vezane Maginnisove ruke.

– A ja sam mislio da ste vi Lo-

bellov čovjek. Hvala vam. Spasili ste mi život.

– I ti meni. Zajaši sad ovog vranca. Moramo što brže nestati oдавде – naredio mu je Shamrock i pokazao na konja ustrijeljenog stražara. – Udarit ćemo gorskom stazom. Moramo zamesti tragove.

Jahali su bez riječi nekoliko sati preko kamenjara i pazili da za sobom ne ostavljaju uočljivih tragova. Kad su stigli na vrh čunjasta brda u gust borik, Shamrock je sjahao. Uzeo je gunj i legao u sjenu borova. Maginnis je zavezao konje za stablo i sjeo do njega.

– Žao mi je što nemam sa sobom revolver – prvi je progovorio Maginnis.

– Ja sam ga uzeo za tebe od onog tikvana što me htio ustrijeliti. Naći ćeš ga u bisagama.

– Hvala vam. Vi baš na sve mislite.

– A sad počni otpočetka. Kako se zoveš?

– Lee. Tako se zvao i moj otac. Linčovali su ga u Malpais Springsu kad je meni bilo četrnaest godina. Objesili su ga o staru topolu jer je ubio starog Hyatta.

– Mayova oca?

– Da. Ali on ga nije ubio. Dobro sam poznavao svog oca. Taj nikada ne bi ubio čovjeka. Otac je bio rudar... zapravo, tražio je zlato. Želio je da odrastem u toplu domu. Tetka u Tucsonu brinula se za mene. Otac mi je redovno pisao. Tada, jednog dana, mojoj su tetki javili da je otac poginuo. Ubio je rančera po imenu Hyatt i zato ga je rulja izvukla iz zatvora i linčovala.

– Iz Lobellova zatvora?

– Da, iz njegova zatvora potvrdio je Maginnis i nastavio:

– Za očevu smrt čuli go-

dinu dana poslije njegova ukopa. Pobjegao sam od tetke i iz Tuscon. Potucao sam se po svijetu i radio. Čim bih zaradio nešto novaca, putovao sam dalje. Svuda sam se propitkiavao za šerifa Lobella. Kad sam stigao u Malpais Springs, promijenio sam ime.

– Zao mi je što sam te odao – dometnuo je Shamrock.

– Znae, posljednje sam pismo od oca primio tjedan dana prije njegova linčovanja. Naučio sam ga napamet. »Sinko, pisao mi je otac, otkrio sam nešto veliko. Čim nađem čovjeka koji će uložiti novac u moj rudnik, kupit ću ti cijelu ergelu konja. Javit ću ti se opet uskoro. Voli te tvoj tata.«

– Zlato, znači – zaključio je Shamrock i potihlo zazviždao.

– A što drugo?

– Je li se tvoj otac ikad posvadao sa starim Hyattom?

– Jednom samo kad ga je stari Hyatt uhvatio kako puni bačvice vodom i tovari ih na magarce, gore u brdima podno Santa Rite na gorskom jezeru koje pripada ranču Double Diamond.

– A kako je nastradao stari Hyatt?

– Ubijen iz zasjede. Našli su tragove magaraca i držak rudarskog pijuka s početnim slovima imena mog oca pokraj njegova tijela. No, ja znam, otac nikada nije urezivao svoje inicijale u orude, jer je uvijek radio sam, pa to nije bilo ni potrebno.

– Gdje ga je Lobell uhvatio.

– U gradu. Raširio je glasine da je moj otac napastovao Nancy, Hyattovu kćer, pa ga je zato stari Hyatt najurio sa svoje zemlje. Sve same laži koje su uznemirile duhove u gradu. Kad je razularena rulja došla pred zatvor, Lobell se pravio da im tobože prijeći ulaz u

zatvor. Zavezali su ga, a oca odveli preko mosta i objesili.

– Znaš li možda kome se tvoj otac obratio za novac?

– Ne, to ne znam.

– Je li tvoj otac uknjižio nalazište u zemljišne knjige?

– I to sam ispitao. Uknjižio je pedeset parcela, ali ni jednu negdje ovdje u blizini.

Razumljivo, pomislio je Shamrock, jer čim bi katastar obznanio gdje se nalazište nalazi, ljude bi zahvatila zlatna groznica.

– Lobell zna. On zna tko ga je potkupio da oca optuži za umorstvo starog Hyatta, ako baš ne zna gdje je očevo nalazište. A tom se čovjeku otac povjerio. Prokleti stari razbojnik. Ubit ću ga.

– Smiri se. Nisu svi šerifi pokvareni. Nemoj da zbog jednog pokvarenjaka učiniš grešku zbog koje ćeš poslije cijeli život ispaštati.

– I za vama je raspisana potjernica, zar ne?

– Stoga ti i i i govorim da paziš što radiš.

– Svejedno, želim postati vrstan revolveraš.

– Poslat ću te najboljem učitelju.

– Kako se zove?

– Mayo Hyatt.

– On je ubojica. Ubit će me čim me vidi kao što bi me ubio i Lobell – prestrašeno će Maginnis.

– Zašto?

– On misli da je moj otac ubio njegova oca iz zasjede.

– Nisu svi očevi kao tvoj. Njegov je otac bio zle čudi i otjerao je svog sina od kuće. Mayo ga nikada nije volio – rekao mu je Shamrock i objasnio mu gdje će naći Hyatta.

– A kamo ćete vi?

– Vraćam se u grad. Ja sam pomoćnik šerifa – odvratio mu je Shamrock i nasmiješio mu se.

– Lobell će vas ubiti.
– Još nije – odgovorio mu je Shamrock i namrštio se.

Shamrock je ustao i pružio mladiću opasač s revolverom koji je uzeo kad je ustrijelio njegove čuvar. Mladić ga je opasao oko svog vitkog struka.

– A sada put pod noge – otpratio ga je Shamrock i potapšao ga dlanom po ramenu.

– Do viđenja i čuvajte se – pozdravio ga je mladić i otrčao uzbrdo, a revolver se klatio oko njegovih tanahnih bokova.

XI

Shamrock se laganim kasom vraćao prema gradu. Nije htio u grad stići prije mraka. Razmišljao je o onom što je čuo od Maginnisa.

Ako je šerif mogao optužiti nevinnog čovjeka za umorstvo, onda se može poći i korak dalje i posumnjati da je starog Hyatta ubio osobno Lobell, da bi se dočepao ranča Double Diamond. Ali ranč pripada banci.

Zašto je onda stari Maginnis odvisio?

Dobro, tražio je zajam od banke i bankaru je morao reći zašto mu novac treba i najvjerojatnije gdje se nalazište nalazi. I jedino se banka mogla okoristiti Maginnisovom smrću.

K tome, zašto se banka zaintačila da prisvoji baš Hyattov ranč Double Diamond? Nema tog rančera u naprednoj stočarskoj krajini koji nije zadužen u banci. Mnogo se njih i prezaduži, pa kad ne mogu vratiti dugove, imanje im ode na bubanj, a banka odmah prodaje prezaduženo imanje i naplati tako dug. Nikada još nijedna banka nije prisvojila imanje za sebe. No, možda je Double Dia-

mond bolji ranč, poželjniji od drugih.

Ako je to tako, onda on banku optužuje za dva umorstva. Shamrock, doduše, u to nije bio posve siguran, ali je znao gdje će čuti istinu. Došlo je vrijeme da posjeti vlasnika banke i s njime otvoreno porazgovara. Lobell ga neće dirati sve dok Harmer bude živ.

Čim je ujahao u grad, zaputio se najprije u zgradu suda koja je bila u potpunom mraku. Ulazna su vrata zjapila širom otvorena. Oprezno je ušao u hodnik u kojem je bilo tamno kao u rogu.

Ušuljao se u Pinckneyjevu sobu i kresnuo šibicu. Vrata arhive bila su zatvorena. Zapalio je svijeću i otključao ih.

– Izadite, Pinckney.

Obojica su ustala kad su ga ugledala, ali Sharmock je u njih uperio revolver.

– Ne mičite se, Harmeru. Pinkney, donesite mi zemljovidnu kartu nizine Jicarilla. Pinckney ude opet u arhivu i vrati sa smotanom kartom.

– Koliko ćete nas još ovdje držati? – Još ne znam. Vratite se unutra, Pinckney.

Ponovno ih je zaključao. Sjeo je za stol i razmotao kartu. Proučavao ju je sporo, ali temeljito.

Nizina Jicarilla je zapravo velika dolina okružena brdima Santa Rite i njezinim obroncima. Zapadna padina bila je strma, kamenita i suha. Našao je i Crnu guduru i pročitao na karti da je klanac gudure tisuću metara niži od vrhunaca Santa Rite koji su ga okruživali. Ispod klanca na istočnoj strani bilo je jezero, najvjerojatnije ono isto na kojem su se stari Hyatt i stari Maginnis posvadaali zbog vode.

Kad je proučio kartu, ustao je od

stola i ponovno otvorio vrata arhiva.

– Hoćete li nas sada pustiti? – zapitao ga je Pinckney.

– Ne, još neću. Dajte mi popis zemljišta koje pripada Double Diamondu. Nemojte ispustiti ni najmanju parcelicu.

– Nemamo ga.

– Hoćete li da ga izvučem iz vas zajedno s jezikom?

– Rekao sam vam da ga nemamo.

– Ne lažite. Morate ga imati. Bez njega ne možete izračunati razrez poreza za Double Diamond.

Pinckney je slegnuo ramenima, okrenuo se i vratio u sobu s arhivom. Začas je donio hrpu spisa i spustio ih na stol ispred Shamrocka.

– Sjednite tu i čitajte. Maknete li se, mrtav ste čovjek – zaprijetio mu je Shamrock.

Pinckney je sjeo za stol i iz spisa izvadio popis zemljišta ranča Double Diamond.

Double Diamond je bio veliko dobro s prostranim i sočnim pašnjacima. Jedan dio zemlje prostirao se i s druge strane potoka koji je izvirao iz jezera. Kad ga je kupio, Hyatt je taj dio zemlje isplatio u gotovini i nikad ga nije htio prodati. Stari Hyatt je najprije osigurao opskrbu ranča vodom, a potom ga je širio na sve strane.

– Je li Double Diamond najveći ranč u ovom kraju?

– Ima ih i većih i boljih.

– Čiji su ti veći i bolji?

– Scottyja Tumlina na jugu i Cancyja Pina na sjeveru.

– Kako su se slagali sa starim Hyattom?

– Gložili su se. Stari je Hyatt bio zle čudi.

Shamrock je ustao od stola.

– Hoćete li me sada pustiti – upitao ga je Pinckney s puno nade i ustao.

– Pa da odmah otrčite Lobellu i prijavite me. Strpite se još koji sat. A sada natrag u svoj kavez k Harmeru – naredio mu je Shamrock i zalupio im vrata u nos.

Ostavio je konja u dvorištu suda i pješice se zaputio u grad. Kad je stigao do gradskog zatvora, kroz prozor je vidio da u šerifovu uredu sjedi samo Freed. Prešao je na drugu stranu ulice koja je bila osvijetljena svjetiljkama koje su visile ispred trgovina i radionica.

Ušao je u sedlarsku radionicu.

– Gdje bih mogao naći vlasnika banke? – zapitao je starog sedlara nakon što ga je pozdravio.

– U hotelu.

– Hotelu? – začudio se Shamrock.

– Zašto ne? On je i vlasnik hotela.

– Kako se zove?

– Gillespie, Jacob Courtland Gillespie.

– Vi ga baš ne volite? – upitao ga je Shamrock.

– A tko voli lihvare i zelenaše?

– I među njima ima neke razlike – dobacio mu je Shamrock u šali i izašao na ulicu.

„Dok je prolazio ispred gradskog zatvora opazio je Lobella kako ulazi u svoj ured.

Kad je ušao u hotel, vratar nije bio za svojim stolom. Čuo je čekičanje iz blagovaonice. Odškrinuo je vrata i provirio u blagovaonicu. Vrtar je zabijao dasku na okno razbitog prozora. Svjetiljku je stavio na stol pokraj sebe.

– Gdje je Gillespieva soba? – zapitao ga Shamrock čim se vratar okrenuo da vidi tko je ušao u blagovaonicu.

– Na drugom katu. Lako ćete je

naći. To je jedina soba u potkrovlju.

— Je li gore?

— Mislim da se vratio. Sad bi svaki tren morao sići na večeru. Vi samo idite gore stubama...

— Hvala — prekinuo je Shamrock brbljavog vratara i pošao stubama na drugi kat.

Pokucao je na vrata. Kako mu nitko nije odgovorio, polagano je ušao u Gillespievu sobu. Kresnuo je šibicu i razrogačio oči od čuda.

— Zaboga! — zavapio je i ispuštio šibicu iz ruke.

Gillespie je ležao zavezan na krevetu. Nasred čela zjapila mu je krvava rupetina. Lice mu se od straha iskrivilo u smrtnom grču. Bio je u crnom odijelu i bijeloj košulji. Noge su mu bile bqse. Užasnut stravičnim prizorom, Shamrock je ustuknuo korak i opazio da su mu tabani ispečeni, a soba je još zaudarala po ispečenoj koži.

— Mučen i ubijen — promrmljao je Shamrock za sebe.

Upravo je htio zapaliti još jednu šibicu kad je začuo korake na stubama.

XII

— Gospodine Gillespie! — zvao je ženski glas sa stubišta.

Shamrock zadrža dah. Zacijelo sobarica koja je pozivala Gillespieja da side na večeru, pomislio je.

Prišao je prozoru. Prozor je bio već otvoren. Izpuzao je preko prozorske daske i prišao rubu kosog krova. Metar-dva pod sobom opazio je krov susjedne kuće.

Skočio je. I susjedna je kuća imala kosi krov. Na sreću kuće su bile jedna do druge, pa je nogama udario o vanjski zid hotela kad je kliznuo niz krov susjedne kuće. Za tren je skočio u pokrajnu uličicu.

Upravo u trenutku kad je nogama dotaknuo zemlju, žena je počela vrištati. Našla je umorenog Gillespieja, pomisli Shamrock. Ušao je žustrim koracima u hotel na stražnja vrata koja su vodila u ravan hodnik.

Hotelsko je predvorje bilo prazno. Sjéo je u naslonjač i čekao. Žena je ponovo zavrištala, ali ovaj put s vrha stubišta.

— Ubili su Gillespieja! Mrtav je!

Shamrock je skočio na noge i potrčao uz stube, grabeći po dvije pri svakom koraku. Uhvatio je ženu za ramena i zdrmao je.

— Idem po šerifa — rekao je čim je čuo ženinu priču.

S vrata blagovaonice pozvao je vratara i rekao mu što se dogodilo, a potom je istrčao iz hotela prema šerifovu uredu. Shamrock je zaključio da je ubojica morao izaći iz hotela istim putem preko krovova kojim je i on izašao, ali nije mu išlo u glavu zašto je mučio Gillespieja prije nego što ga je ubio.

— Gillespie je ubijen! — obznačio im je Shamrock čim je otvorio vrata šerifova ureda.

Na povratku do hotela Shamrock je rekao šerifu sve što je čuo od sobarice. Šerif ga je pomno slušao, namrštena lica ovda-onda mljacao je jezikom.

U bankarevoj sobi zatekli su vratara hotela. Drhtao je, blijed kao smrt.

Pri svjetlosti sobne svjetiljke Shamrock je istom vidio da je soba skromno namještena. Strop je bio kos. U jednom kutu stajala je malena željezna peć.

— Mučio ga je, kažeš? — promrmljao je šerif nakon što je najprije nijemo promotrio Gillespieja.

Lobell se zatim osvrnuo po sobi. Prišao je peći i podigao žarač s

poda. Pomirisao ga je i bacio od sebe s gađenjem.

– S njim su ga pekli. Ali zašto? Što su htjeli?

– Možda su mu ukrali ključeve od banke – napomenuo je Shamrock.

Lobell je izvrnuo bankareve džepove, ali ključeve nije našao.

– Brzo, svi za mnom! – naredio im je odjednom šerif.

Istrčali su na ulicu. Kad su stigli do banke, ustanovili su da su ulična vrata zaključana.

– Pogledajte stražnja – predložio mu je Shamrock.

Stražnja vrata banke nisu bila zaključana. Ušli su u tamnu prostoriju. Lobell je kresnuo šibicu.

Freed i nekoliko radoznalaca koji su slučajno u to doba prolazili ulicom, pošli su za njima.

Šibica se ugasila, ali Lobell je na vrijeme opazio petrolejsku svjetiljku na stolu iza rešetaka koje su dijelile blagajnika od kupaca. Zapalio ju je i podigao iznad glave. Vrata teške željezne blagajne bila su širom otvorena.

– Ovi nisu dangubili! – gotovo je povikao šerif Lobell, pa se obratio ostalima koji su se natiskali iza njega.

– Ne prilazite i ne dirajte ništa! – opomenuo ih je strogo Lobell.

Ušao je u sobu vlasnika banke. Shamrock ga je slijedio u korak. Za njima su pošli Freed i ostali.

Pod je bio pokriven razbacanim papirima. Lobell je prišao velikoj željeznoj blagajni.

– Provaljena. Pokrali su sve što su našli – napomenuo je otužnim glasom Lobell i pogledao u svoje pomoćnike.

Prolaznici i radoznalci s ulice koji su se nabili u banku samo su se zdvojno pogledali. Lobell je po-

čeo pobirati papire s poda. Shamrock i Freed su mu pomagali.

– Gledajte što sam našao – krinknuo je zaprepašteno Freed.

– Što si našao? – upitao ga je šerif Lobell.

– Ključeve!

Lobell je uzeo ključeve i ogledao ih sa svih strana. Kimnuo je značajno glavom. Usta su mu se stisnula u tanku blijedu crtu.

– Pogledajte ih dobro! Kažite vi meni čiji su to ključevi? – Upitao je Lobell okupljene građane i podigao ključeve da su ih svi mogli dobro vidjeti.

Ključevi su visili na zlatnom lančiću. Na kraju lančića visio je izglačan i probušen roščić jelena. Pet šest ključeva visilo je na lančiću.

– Čiji su to ključevi? – ponovio je Lobell pitanje.

– Dicka Hyatta – rekao je jedan čovjek glasno.

– Starog Dicka Hyatta, Mayova oca – javilo se nekoliko glasova istodobno.

– Jeste li sigurni?

– Ja sam siguran. Sjećam se dobro kad je stari Hyatt ustrijelio tog jelena – rekao je rančer po imenu Cill.

– To sam i mislio – zaključio je Lobell i zagledao se u tišini u ljude oko sebe.

– Kaži što misliš, Lobelle! To je djelo onog crvenokosog vruga, njegova sina! – počeli su povikivati okupljeni rančeri.

– Banka mu je zaplijenila ranč zbog duga i htio se osvetiti. Ne smijemo dopustiti da takvo zlodjelo prođe nekažnjeno – povikao je neki mršavi čovjek.

– I nećemo – javio se glasno Gill i krenuo da pođe prema vratima.

– Polagano, Gille! Stani! – povikao je za njim Lobell.

Rančer je stao.

– Znam ja što bi ti htio, ali odmah te opominjem, još prije nego što skupiš supijanu rulju u salunu, da ću ja naoružati Hyatta i s njim se boriti protiv vas dok svi ne izgine. Nema više linčovanja.

– Pa to mu dođe na isto – podsmješljivo mu je dobacio Gill.

– Ne, ne dođe. Vi morate imati povjerenja u mene i moje pomoćnike. Uхватit ćemo ga i predati u ruke pravdi. Sudit će mu sudac Thomson, a ne sudac Linč.

– Dobro, dobro – složio se Gill koji je znao, isto tako kao i Lobell, da će rulja učiniti što ju je volja.

Gill se okrenuo i otišao nasmiješena lica.

Shamrock je sve oko sebe motrio otvorenim očima. Nije mogao povjerovati u Lobellovu priču da se Hyatt tako okomio na one koji su bili uzrokom svih njegovih nevolja. A tko je onda ubio Gillespieja i opljačkao banku? Lobell? Neće biti. On i Gillespie radili su zajedno. Pa ipak, Lobell je bio spreman dopustiti rulji da linčuje Hyatta.

– Idemo! – naredio im je napokon šerif.

Shamrock se pravio da mu se nikamo ne žuri. Pričekao je dok šerif nije ugasio svjetiljku i zaključao vrata. Neprekidno je iskosa bacao poglede oko sebe ne bi li nekako našao neku izliku da se odvoji od drugih i odjaše. Morao je hitno obavijestiti Hyatta i Manginisa što im šerif sprema, jer bi inače mogli već jutro dočekati mrtvi.

Zdepasti šerifov pomoćnik George bio mu je neprestance za petama kao vjeran pas.

– Ja odoh kupiti metaka za revolver – rekao je Shamrock šerifu kad su pošli prema gradskom zat-

voru, naglo se okrenuo i ušao u Sandersovu trgovinu.

– Čekaj, idem i ja s tobom – povikao je za njim George.

Dok je čekao da ga Sanders posluži, Shamrock je zaključio da bi svaki pokušaj bijega u tom trenutku bio isto što i samoubojstvo. Njegov je vranac još stajao privezan za motku privezišta ispred šerifova ureda, a bez njega nije htio otići iz grada.

Zaputivši se preko ulice prema vrancu, Shamrock se odlučio na sve ili ništa. Kad su stigli do privezišta, naglo se okrenuo na peti, povukao revolver kao munja i zabio cijev u Georgeov trbuh.

– Da nisi ni pisnuo! Ne diži ruke! – procijedio je ispod glasa Shamrock.

Georgeovo se blesavo lice izdužilo, a oči izbečile u Shamrocka. Nije izustio ni riječi, samo je tiho zastenjao. Shamrock mu hitro izvuče revolver iz korica i baci ga pod noge konjima uz privezište.

Neki se prolaznik načas osvrnuo da ih bolje pogleda, ali nije vidio ništa drugo osim Shamrockovih leđa, pa je nastavio svojim putem.

– Kaži Lobellu da ću se vratiti – rekao je Georgeu kad je prolaznik nestao niz ulicu.

– Reći ću mu, ne brini. Možda će te još i uhvatiti.

– Ne mora se truditi. Ja ću se sam vratiti – odgovorio mu je Shamrock i izvadio iz džepa ključeve vrata sudskog arhiva.

– Idi u sud i pusti svog prijatelja Harmera na svježi zrak. Požuri dok se nije ugušio. Zaključao sam ga zajedno s Pinckneyjem u arhivu – rekao je, razvezao lijevom rukom uzde vranca s privezišta, a desnom držao revolver uperen u Georgea.

Odjednom je zagrmio glas s praga šerifova ureda:

– Tko je taj čovjek s revolverom, George?

Shamrock se zavrteo oko svoje osi i opalio metak u vrata šerifova ureda. Čovjek je pobjegao natrag u šerifov ured i potegao revolver. Shamrock skoči na vranca. Odjedio je iz grada praćen vatrom revolverskih hitaca.

XIII

Čim je došao u brda, Shamrock je skrenuo prema sjeverozapadu. Sjećao se da je vidio na Pinckneyjevoj karti da jezero leži točno ispod Crne gudure i da iz njega otječe potok gotovo u ravnoj crti prema istoku. Stoga je odlučio da nađe potok i njegovom obalom dode do jezera.

Tri je sata jahao, ravnajući se samo po zvijezdama dok nije našao potok. Obuzeli su ga strah i nestrpljenje. Izjedao se jer je Lobell dobro poznao cijeli taj kraj, pa se bojao da će naći njegove prijatelje još prije nego što ih on uspije i opomenuti na opasnosti koje na njih vrebaju.

Kad ga je zdvojnost već gotovo posve pritisla jer je pomislio da je išao obalom nekog drugog potoka, a ne onog koji vodi do jezera, pred njim se pružila uvala i osjetio je miris vlažnog šumskog zraka.

Uskoro je izbio na obalu jezera obraslog borovima i jasikama. Objahao je jezero i počeo se penjati prema zapadu gdje su se uzdizala visoka brda kroz koja se duboko uklancila Crna gudura.

Ali nigdje ni traga logoru njegovih prijatelja. Vranac je osjetio da mu je gospodar neodlučan kojim smjerom da pođe, pa je usporio korak.

Zapucat će u zrak, možda će mi se netko javiti, zaključio je Shamrock.

Zapucao je dvaput zaredom iz revolvera.

Odgovorila su mu dva puščana hica.

Vranac se trgnuo i potrčao. Shamrock potegne uzde i zaustavi ga. Načulio je dobro uši. U daljini je grmio potmulu tutanj kopita. Lobellova potjera.

Podbo je vranca u divljački galop u pravcu odakle je čuo pucnjeve iz puške.

Hyatt je stajao u tami izvan kruga svjetlosti koju je bacala oko sebe logorska vatra kad ih je našao Shamrock. Nancy, Matt i Maginnis sjedili su uz vatru u zavjetrini ispod visoke i glatke kameinite stijene.

– Na konje! Potjera mi je za petama! – naredio im je odrešito.

– Zašto? – začuđio se Matt.

– Zbog umorstva. Gillespie je mučen i umoren, banka opljačkana. U banci su nađeni Hyattovi ključevi. Potjera tek što nije stigla.

– Što ćemo s Nancy? – zapitao ga je Mat.

– Ostanite ovdje s njom. Možda će biti s vama grubo, ali neće na vas zapucati. Oni traže Maya i Maginnisa.

– Odsad su Mayo i Lee u bijegu od zakona, zar ne? dometnula je Nancy.

– Zar biste ih radije vidjeli kako vise?

– Ne, nikako!

– Misliš li da smijemo ostaviti Matta s Nancy? – zapitao ga je Hyatt.

– Možemo. Njoj neće pasti ni vlas s glave.

– Ja bih radije pošla s vama.

– Ne može! – odsjekao je kao

nožem Shamrock i počeo pozurivati Maginnisa i Hyatta.

Dogovorili su se da će se vratiti na obalu jezera ako uspiju zamesti trag pred potjerom.

Shamrock ih je poveo kroz guduru prema zapadu, a kad ih iz logora više nisu mogli vidjeti, naglo je zaustavio vranca.

– Ima li još koji izlaz iz gudure?

– Ne, nema – odgovorio mu je Hyatt.

Shamrock je sjahao i izvukao pušku iz toka na sedlu Maginnisova konja.

– Popnite se ravno gore uz kosinu do prvog izbojka – rekao je Hyattu i Maginnisu.

– A kamo ćete vi s tom puškom? zapitao ga je Maginnis.

– Natrag.

– Zašto?

– Ne vjerujem Lobellu, a ni njegovoj potjeri.

– Vratimo se onda svi – predložio je Hyatt.

– Ne, samo ja. Jedan se čovjek lakše probije kroz šumu nego tri. A k tome, uhvate li vas dvojicu, odmah će vas objesiti. Odvedite konje uz kosinu i ako čujete potjeru, skrijte se i pritajite. Ja ću poslije doći za vama – odgovorio mu je Shamrock i u trenu nestao u mraku.

Probijao se oprezno kroz šumu. Uskoro je opet ugledao logorsku vatru. Nancy i Matt sjedili su uz vatru. Čuli su topot. Matt je ustao gotovo u istom trenutku kad je prvi konjanik izjahao iz mračne šume.

Prvi je sjahao Lobell, a za njima još četvorica ili petorica. Shamrock se oprezno prišuljao vrhu visoke kamenite stijene da čuje što govore.

– Kažeš, otišli su – rekao je šerif Mattu.

– Da. Žurilo im se – mirno će Matt.

– A Ireland je došao i upozorio ga?

– Što pitaš kad znaš – odgovorio mu je Matt.

– Kamo su otišli? – zapitao ga je stari rančer Gill.

– Uzbrdo.

– Ne šali se s nama – dreknuo je Lobell na Matta.

– A zar misliš da ću ti reći? – odvratio mu je Matt.

– I ti ga nećeš odati iako znaš da je ubojica – predbacio mu je Gill.

– Ja znam da on nikada nikoga nije ubio, a to je meni dovoljno dok među vama ima ljudi za koje to ne bih mogao reći.

– Slušaj, ti, pazi što govoriš! – zarežao je stari Gill i istupio korak prema Mattu.

Shamrock položi pušku na stijenu. Bojao se da bi uskoro moglo doći do svade. Noga mu se pri tom malo izmaknula i gurnula kamenčić niz glatku stijenu.

George je podigao glavu i pogledao uvis.

– Hej, što je to?

– On je gore. Što se bojiš? Uhvati ga! – podbo ga je Matt uz posprdan osmijeh.

George se gnjevno zaputi prema Mattu.

– Polako. Smiri se, George – upozorio ga je Lobell i okrenuo se prema Nancy.

– I ti si, djevojko, sigurno duboko uvjerena da ti je brat nevin.

– Ja sam bila s njim cijeli dan. Kako bih onda i mogla pomisliti nešto drugo – odbrusila mu je Nancy, a šerif se brže-bolje obratio potjeri.

– Uхватit ćemo ga. Ne može biti daleko.

– A njih ćemo ovdje ostaviti,

umjesto da ih odmah objesimo – razočarano će Gill.

– Samo pokušaj, Gille, pa ćeš vidjeti tko će izvući kraći kraj konopa – dobacio mu je Matt.

– Pusti ga, Gille! Idemo! Oni nam ionako neće reći više ni riječi. Nema smisla da s njima gubimo vrijeme dok nam Hyatt svaki trenutak odmiče sve dalje – dobacio mu je jedan razboritiji rančer iz potjere.

Svi su ga poslušali i zajahali ponovo na konje osim Lobella. Lobell je stajao ispred Matta i pozorno ga promatrao.

– Matte, mi se već godinama poznajemo. Nikad nisam volio družbu i ranč na kojem si radio, ali te zbog toga svejedno nisam progonio. Poslušaj moj savjet. Hyatt je ubojica i razbojnik. Predaj ga zakonu. Nagradit ću te.

– Zar da ga predam u ruke razularenih kukavica koje se nikad nisu usudile da mu same stanu pred oči – odbio ga je prezrivo Matt.

– Slušaj, nemoj tako. Evo, možeš ako hoćeš da mi budeš pomoćnik – ponudio mu je Lobell.

– Ni u snu!

– Hajdemo! Andy! pozvao ga je stari Gill.

Lobell se naglo okrenuo i istresao sav svoj gnjev na starog Gilla.

– A kamo? Kuda? Zar ti još nije jasno da nam je pobjegao? Kako da ga nađem kad ne znam gdje da ga tražim? Gdje da ga nađem? Možda on sad sluša što govorimo, ovdje negdje u mraku. Kako da znam?

– Sigurno je pobjegao kroz Crnu guduru – javio se netko iz potjere.

– Odakle ti to znaš?

– Ne uhvatimo li ga noćas, ne stat će zajedno s novcem koji je ukrao iz banke.

Šerif kao da je jedva dočekao da to čuje, odmah se popeo na konja.

– Naprijed! Gonit ćemo ga, pa makar išli sve do državne granice – pozvao je svoje ljude, podbo konja i nestao s potjerom u noći, odjahavši u istom pravcu kojim je otišao i Shamrock s Hyattom i Maginisonom.

Samo se jedan rančer iz potjere ljubazno vladao prema Nancy i Mattu. Bio je to Scott, čovjek koji se digao od kartaškog stola u salunu da Soholtu da svoje mjesto.

Kad je potjera nestala u noći, Shamrock je duboko odahnuo i zbrisao znoj sa čela. Odlučio je da se ne javi Nancy i Mattu, jer je Lobell sigurno ostavio stražara u šumi da ih drži na oku. A jedva je svladao želju da ne side i utješi djevojku. Te joj se noći dogodila nesreća protiv koje se borila zubima i noktima, ali uzalud. I ostala je sama, bez kuće i kućišta, bez zemlje i stoke. Ništa joj nije ostalo. Ostala je čak i bez brata.

– Ne, nemoj to učiniti – promrmlija je poluglasno sam sebi.

Nancy je čula njegovo mrmljanje i korake u noći iza stijena. Trgnula se i pogledala preplašeno u Matta.

– Netko je gore na stijeni.

– Lobell je sigurno ostavio nekog na straži. Pusti ga neka čeka.

Shamrock je pričekao dok se nisu smirili, a potom se odšuljao uz kosinu obronka. Lice mu je bilo smrknutije od mrkne noći.

XIV

Cijelu su noć proveli u zametanju tragova. Popeli su se na vrh brda, pa se spustili preko kamenjara do obale jezera. Našli su i mjesto gdje je potjera pojila konje. Ponovo su krenuli uzbrdice. Vodio ih je Hyatt. Nadali su se da će pot-

jeri trebati barem dva dana dok se snade u zbrci tragova, a dotle će već rančeri izgubiti strpljenje i vratit će se kući svojim obiteljima i poslu.

Zora ih je zatekla visoko u brdima gdje je kroz krošnje niskih, kusastih i svinutih boreva puhao studen vjetar. Utaborili su se u zavjetrini u malenu klancu odakle su mogli vidjeti dobar dio doline.

Maginnis je zapalio malenu vatricu u kamenu usjeku, a Shamrock i Hyatt brinuli su se oko konja. Napojili su ih na gorskom bistrom potočiću brzacu.

Pojeli su nešto suhog mesa i ispružili se zagrnuti gunjevima pod kamenitu stijenu. Grijali su se na slabašnom jutarnjem suncu.

– Što ćete sada? – zapitao je Maginnis Shamrocka dok su mu se oči sklapale od umora.

– Spavati dva sata. Hyatt će stražariti. Poslije će doći red i na tebe. Kad se odmorimo, onda ćemo se dogovoriti.

Kad je Maginnis zaspao, Shamrock je ustao i pokrio ga i svojim gunjem. On se zagrnio u kišni ogrtač.

– Premlad je još za hranu lešinara. Sreća njegova što ga Lobell nije uhvatio – napomenuo je šaptom Shamrock.

– I neće dok sam ja živ – rekao je Hyatt.

– Je li ti rekao da su mu linčovali oca?

– Sve mi je rekao. Mladić ima soli u glavi. Šteta da mi se prije nije javio. Mnogo se toga moglo spriječiti.

– A što ti misliš o Lobellu?

– Kaži ti meni najprije što se dogodilo Gillespieju.

Shamrock mu je ispričao sve u tančine. Posebice je naglasio kako je Lobell podmetnuo ključeve kako

bi mogao lažno optužiti Maya za umorstvo Gillespieja.

– Našao ih je u kući na ranču Double Diamond nakon što smo mi otišli. Zaboravio sam ih uzeti.

– Misliš li da je Lobell ubio Gillespieja?

Hyatt je trenutak razmišljao smrknuta lica.

– Svakakve se misli meni motaju po glavi, ali ne mogu smisliti zašto bi Lobell ubio Gillespieja.

– Da opljačka novac iz banke – razložno će Shamrock.

– Možda, ali ja sam uvijek mislio da su se oni uortačili kako bi se što lakše dočepali ranča Double Diamond. Lobell nije čak htio progoniti kradljivce stoke koji su krali s našeg ranča. Možda je on čak sa svojim pomoćnicima i ubijao našu stoku.

– A zašto se baš okomio na stoku?

– Da me osiromaši kako ne bih mogao isplatiti dug banci. Ali zašto mu to nije bilo dosta? Zašto mi radi o glavi?

– Hoće ranč za sebe. Možda mu je i Gillespie smetao – dometnuo je Shamrock i zagledao se u Hyatta.

– Gillespie je bio vlasnik banke. Nema nasljednika. Banka i njegovo ostalo vlasništvo bit će rasprodani na dražbi.

– I Lobell će kupiti Double Diamond novcem koji je ukrao iz blagajne banke. Vrlo jednostavno, zar ne? – zapitao ga je Shamrock.

– I dobit će ga samo za sebe.

Shamrock je kimnuo glavom i zapalio cigaretu.

– A kakve veze ima s time linčovanje starog Maginnisa i zašto je Lobellu stalo da uhvati mladića? Morali bismo doznati kome se stari Maginnis obratio za zajam.

– A kamo čovjek obično ide tražiti zajam kad mu treba novaca?

– U banku, naravno.

– Kažimo radije Gillespieju – rekao je tiho Shamrock i nastavio: – Stari Maginnis ide Gillespieju i kaže mu da je našao bogato nalazište zlata. Pokazuje mu i primjerke rude, no ne otkriva mu odmah gdje se nalazište nalazi, jer zna da bi bankar odmah postavio tražbinu na zemljište oko njegova nalazišta i poslao ga k vragu umjesto da mu posudi novac. Na kraju sklapaju ugovor koji osigurava starom Maginnisu njegov dio dohotka. Tad mu stari Maginnis otkriva gdje je nalazište.

– A poslije? Što se dogodilo?

– Ubijen je tvoj otac. Stari je Maginnis optužen za ubojstvo i obješen. Linčovala ga je razularena rulja koju je na njega nahukao Lobell. I tako su Lobell i Gillespie uklonili starog Maginnisa. Ostao je još samo Gillespie koji zna gdje je nalazište. Ali zašto su ubili tvog oca?

– Možda je Maginnisovo nalazište na zemljištu ranča Double Diamond, pa stoga Lobell i želi da dobije ranč.

– Neće biti – odbio je odmah Shamrock – jer da ga je našao na zemljištu ranča, što bi stari Maginnis učinio?

– Otišao bi do mog oca da se s njime nagodi.

– A je li otišao?

– Ne, nije – priznao je Hyatt.

– Onda i nalazište nije na zemljištu ranča Double Diamond – zaključio je logički Shamrock.

– Kakve onda veze ima smrt mog oca sa smrću starog Maginnisa? – začuđeno će Hyatt.

– To baš moramo doznati. Razmisli dobro. Što ima ranč Double

Diamond, a drugi rančevi u okolini nemaju.

– Jezero. Vode više od ostalih.

– Voda ... zlato ... – mrmljao je za sebe Shamrock, pa onda kliknuo:

– Kakve smo mi budale!

– Zašto?

– Čovječe, pa zlato se ne može ispirati bez vode! Sjećaš li se da nam je Lee Maginnis rekao da su se stari Hyatt i njegov otac posvadalili dok je stari Maginnis punio bačvice vodom i tovario ih na magarce. Znači, nalazište je na zapadnoj strani suhe padine Santa Rite, zar ne? Inače bi se poslužio vodom iz potoka na istočnim padinama.

– A koje dobro od gorskog jezera na istočnoj strani, ako je Maginnisovo nalazište na zapadnoj?

– Jezero je točno podno Crne gudure – odgovorio mu je hitro Shamrock.

– Da, prenisko. Samo nekih pedesetak metara uz glatku kamenitu kosinu. Sad razumiješ što mislim? – rekao je uz smijehak Hyatt.

Shamrock potrese glavom.

– Nitko nije toliko lud da diže šljunak preko planine do gorskog jezera.

– Jesi li ti kad čuo za sifonsku crpku? Koju milju dug cjevovod preko ranča Double Diamond i voda iz jezera poteći će niz zapadnu padinu – objasnio mu je Hyatt.

Pogledali su se i nasmiješili jedan drugom.

– I dolje do Maginnisova nalazišta – dopunio je Shamrock Hyattovu misao.

– Stari Maginnis nije imao novaca i zato je tražio zajam u banci od Gillespieja.

– I tako je stari Maginnis potpi-

sao svoju smrtu osudu kad je potpisao ugovor s Gillespiejem.

– Ubili su mi oca, linčovali starog Maginnisa, upropaštavali Double Diamond dok nisam napokon pao pod stečaj da bi se dočepali vode i zlata. A kad su dobili ranč, Lobell ubija Gillespieja, krađe novac iz banke, mene lažno optužuje za umorstvo Gillespieja i hoće ubiti mladog Maginnisa. Uspije li, on će ostati jedini čovjek koji zna gdje je zlato, a imat će i vodu za svoj rudnik.

XV

– Strašno! Zar je to istina? – čuli su Maginnisov glas iza sebe i naglo se okrenuli.

Mladić se probudio i čuo njihov razgovor.

– I sve je to skuhao onaj Lobell!

– Da. Sada barem znamo zašto ga moramo ubiti.

– Ali još ne! – dodao je odlučno Shamrock.

– A zašto ne? Zar to nije zaslužio? – začudio se Lee Maginnis.

– Natjerat ćemo ga da se sam upropasti. Čim se njegova potjera razide kućama, uzbuđenje će se smiriti. Lobell će tada poći da potraži nalazište. Bez mnogo buke i što prije.

– Ali to zlato nije njegovo! Mi ga moramo u tome spriječiti! – pobunio se Lee Maginnis.

– A znaš li ti možda gdje je to nalazište? – zapitao ga je mirno Shamrock.

– Ne, ne znam.

– Onda neka nam on pokaže. Samo on zna gdje je. Ne odvede li nas on tamo, nitko drugi neće.

– Ali nalazište je negdje dolje pod padinom. Kad se voda dovede preko Crne gudure, ona može padati samo na jedno mjesto ... ako je ne želi odvesti cjevovodima da-

lje. Niz padinu ide jarak. U nj se ulijeva kišnica. Nalazište je sigurno u podnožju brijega – umovao je Hyatt.

– Ali vodu može provesti samo kroz Crnu guduru – napomenuo je Maginnis.

– Stoga nisam htio da potjeru nevedem na zapadne padine. Uta- borit ćemo se u guduri. Možda neće doći Lobell glavom nego netko od njegovih ljudi koji nas mogu dovesti do nalazišta.

– Kada? – nestrpljivo će Maginnis.

– Sutra. Stoga sam te i pustio da se naspavaš. Čim raspusti potjeru najvjerojatnije sutra obnoć, Lobell će krenuti u lov za plijenom. Morat ćemo bdjeti cijelu noć.

– Idemo! – gorljivo će Maginnis.

– Natrag u gunjeve. Krenut ćemo podvečer da tamo stignemo oko ponoći.

Pola milje dalje od gudure našli su zgodno mjestance za logor. Shamrock je uzeo pušku i smjestio se povrh ulaza u guduru gdje je ostao na straži sve do rane zore. Hyatt je otišao potražiti Nancy i Matta. Kad se vratio u rane jutarnje sate, donio im je nešto hrane. Ostavili su Maginnisa na straži, a oni su pošli u zaklon razgovarati.

– Jesi li ih našao? – upitao je Shamrock Hyatta.

– Ne, nisam. Matt mi je ostavio nešto hrane u udubini stijene. Otišao je s Nancy. Sigurno se bojao da se Lobell ne vrati.

– Jesi li našao tragove potjere?

– Jesam. Vratili su se u grad.

U tom je trenutku k njima dotrčao Maginnis. Bio je sav uzbuđen.

– Došli su! – izlenuo je drhtavim glasom.

– Tko?

– Freed s još jednim čovjekom. Upravo su projahali kroz guduru.

Dogovorili su se da Shamrock pode naprijed za njima, a Hyatt i Maginnis za njim, tako da ga mogu izbaviti, upadne li u klopku.

Jahao je oprezno uzbrdicom. Naišao je na tragove, pa je oštrim okom promatrao okoliš. Kad je izbio iz klanca, sjahao je i pošao pješice za tragovima koji su ga doveli do valovite uvale obasjane podnevnim suncem. Tek poneki grm rastao je na pjeskovitu tlu suha kamenjara.

Tragovi su oštro zakrenuli iza grbava brežuljka. Provirio je oprezno iza stijene. Freed i njegov prijatelj odmarali su se podno brežuljka i nekog čekali. Ostavio je vranca i počeo se šuljati preko proplanka obraslog kaduljom sa stražnje strane brežuljka.

Kad je provirio iza grma kadulje, odmah je prepoznao Freeda i njegova prijatelja Harmera. Čučali su nad razmotanom kartom na zemlji. Najprije su se nešto rječkali, a potom je Freed pošao prema proplanku, a Harmer se otisnuo uz brijeg.

– Stoj! – zapištao je Shamrock tihim glasom i uperio revolver u Freeda.

Freed je samo oblizao suhe usne i kimnuo glavom.

– Pozovi ga natrag!

– Harmeru! Dodi ovamo! – povikao je Freed.

Kad je Harmer izbio na hrbat iznad proplanka, izbečio je oči u Shamrocka.

– Ne pucaj! – izustio je i podigao ruke uvis.

– Tražimo Hyatta – rekao je Freed nakon što su obojica odbacili revolvare.

– S kartom? Zašto niste odmah

ponijeli sa sobom pijuke i tovarne konje? Sad idemo dolje po kartu.

Freed i Harmer pošli su kao preko volje niz uzvisinu prema mjestu u uvali gdje su ostavili otvorenu kartu na kamenu. Shamrock je išao za njima s uperenim revolverom.

– Stanite licem uz stijenu. Želim da je na miru pregledam – rekao im je Shamrock uz slavodobitan osmijeh.

Prišao je karti i bacio pogled na nju. Prevara! Bio je to samo prazan list čistog papira.

– Dobro je prouči, ali se ne miči! – zagrmio je iza njega Lobellov glas.

Shamrock se skamenio. Lobell je sporim korakom sišao do Shamrocka i razoružao ga. Za njim su došli Freed i Harmer.

– Ovo smo odlično izveli, momci! – pohvalio je Lobell svoje pomoćnike, pa se obratio Shamrocku:

– Tvoja je greška, pametnjakoviću, što ti misliš da si najpametniji na svijetu.

– Tko se zadnji smije, najslade se smije – podsjetio ga je Shamrock.

– Mrtvac se ne smiju! Ali prije nego što te ubijem, da čujem što si ovdje tražio?

– Uputu kako se kuhaju žganci s vrhnjem – odvratio mu je Shamrock nakon što je čučnuo pod stijenju.

– Ne pravi se duhovit i odgovaraj na moja pitanja. Gdje su Hyatt i Maginnis?

– To biste vi morali znati. Vi ih hvatate.

Lobell se sav zažario od bijesa.

– Jesam li ti ikada rekao da mi se ne sviđa tvoja njuška?

– Niste vi jedini.

– Ali ja ću biti prvi koji će ti promijeniti lični opis – odvratio mu je

Lobell i udario ga šakom u lice, a potom ga šćepao za kosu i uzeo udarati glavom o stijenu.

Osvijestili su ga vodom iz pljoske.

– To je voda koju si odbio onog dana kad smo se prvi put sreli. Hoćeš li još?

Shamrock je potresao glavom. Oči su mu pakosno sijevale mržnjom.

– Ne brini, sinko, uskoro će mi tvoji prijatelji sami pasti u šake – rekao mu je Lobell, pa se obratio Freedu. – Dovedi ovamo njegova vranca. On će privući njegove prijatelje, a mi ćemo Irelanda povesti sa sobom.

Pošli su najprije uz brijeg, pa se spustili u uzan prosijek i napokon u prokop dubok nekih desetak metara. Shamrock se odmah dosjetio da je to sigurno pokusni kop starog Maginnisa. Nalazište je moralo biti tamo negdje u blizini.

– Znaš li gdje si? – zapitao ga je Lobell.

– Znam.

– To sam i mislio. Ja sad idem. Čuvat će te Freed i Harmer. Rekao sam im da te ustrijele, pomakneš li se s mjesta. Jasno? – rekao je Lobell i otišao.

Shamrock se zabrinuo zbog Hyatta i Maginnisa koji su mogli svaki tren upasi u Lobellovu klopku, kao što je i on upao. A tad će ih sve Lobell postrijeljati kao zečeve i dobit će sve za čim mu je srce žudjelo.

– Ubijmo ga. Već mi se popeo navrh glave. Lobellu neće biti krivo – predložio je Harmer Freedu nakon nekog vremena koje su proveli u šutnji.

– Pričekajmo radije dok se Lobell vrati.

– Kazat ćemo mu da je htio pobjeći.

– Zašto da ne pričekamo ostale? Jedva čekam da ih vidim sve na okupu.

– A kako se ti sada osjećaš, umišljenko? – Harmer zapita Shamrocka, cereći mu se zlobno u lice.

– Loše, ali sam još živ.

Nakon što su oko dva sata sjedili u tišini i pušili, začuli su zvižduk.

– Uhvatio ih je! Idi vidi! – rekao je veselo Freed.

Harmer je izašao prvi iz prokopa. Za njim su išli Shamrock i Freed. Popeli su se iz usjeka na proplanak.

Maginnis i Hyatt stajali su razoružani i okrenuti licem prema stijeni. Kad im je Lobell naredio da se okrenu, lica su im bila blijeda. Maginnisove su oči prestrašeno strijeljale oko sebe, a Hyattove su jarosno sijevale.

– Sad smo, napokon, svi na okupu, Lobelle – prvi je progovorio Hyatt.

– Pa kako vam se sviđa moje društvo?

– Pogriješio sam što nisam poslušao Nancy. Sad si me uhvatio. Pusti Shamrocka i Maginnisa – predložio mu je Hyatt.

– Ne smijem. Oni bi se sigurno vratili da mi se osvete i stoga vas moram sve postrijeljati – rekao je Lobell i podigao revolver.

Lobellovo se lice iskrivilo u ružan grč dok ih je držao na nišanu.

– Pucajte već jednom, što čekate? – zakriještao je od straha Maginnis.

Ali Lobell je uživao u njihovim mukama i pozorno promatrao Hyatta kojem je na licu titrao posrpan osmijeh dok je gledao iza leđa Lobella.

– A, ne! Nećeš me namagarčiti. Htio bi da se okrenem, pa da se onda baciš na mene i otmeš mi revolver. Je li?

Tada se oglasio Hyatt.

– Zdravo, sestrice!

– Zdravo! – otpozdravila je Nancy svom bratu.

Lobell se naglo okrenuo. Freed i Harmer držali su zarobljenike na nišanu.

Nancy i Scott, onaj isti rančer koji je sa Shamrockom kartao poker i ustupio mjesto Soholtu, sjedili su na konjima i s vrha brežuljka začuđeno promatrali neobičnu sliku pred sobom.

– Hej, kako ste? – zapitao ih je tobože bezbrižno, ali vrlo oprezno Lobell.

Shamrocku je glava nemoćno klonula na prsa od straha i slobosti. Zagledao se u zemlju jer nije mogao povjerovati svojim očima da vidi ono što vidi.

Maginnis je odahnuo iz dubine srca. Bio je to napola jecaj, a napola krik radosti, zatomičene dođue.

XVI

Lobell se za tren oka snašao.

– Hej, zdravo, Scotte. Dodite – pozvao ih je šerif. Nancy i Scott sišli su s brežuljka i sjahali.

– Mislio sam da si ti s potjerom – rekao je Lobell Scottu.

– Bio sam, ali me gospodica Nancy zaustavila i zamolila me da joj pomognem da te nađe jer, rekla mi je, da bi moglo doći do krvi, ako se ti i Hyatt nađete sami oči u oči.

– Dobro, dobro. A kako ti je uspelo da me nađeš?

– Slijedio sam tragove. Jedva sam te našao.

– Vidiš, uhvatio sam ih napokon. Ništa lakše – pohvalio se kiselim glasom šerif i okrenuo se prema Nancy koja je pošla k bratu.

– Trenutak, gospodice! Zabranjujem vam da s njima razgovarate. Razumijete li?

– A zašto, molim vas?

– Kako zašto? Odakle da ja znam što ćete mu vi reći? Gdje je Matt? Možda se spremate da ih uz njegovu pomoć oslobodite.

– Gdje je Matt? To biste vi morali znati – prezrivo je ponovila Nancy. – Možda bih i morao, ali ne znam.

– Matt je mrtav! – povikala je.

Svi su šutjeli jedan trenutak, zaprepašteni tom vijesti.

– Mrtav? Ali bio je živ kad je potjera sinoć s vama razgovarala? – začuđio se Scott.

– Netko ga je ustrijelio s leđa dok je vodio konje na jezero da ih napoji – odgovorila mu je Nancy, ali svoje je riječi uputila bratu.

– Zašto mi to odmah niste rekli? – ljubazno ju je zapitao Scott.

– A zašto? Ubio ga je netko iz Lobellove potjere. Svi ste vi Lobellovi plaćenici! – raspalila se Nancy.

Scott joj nije odgovorio ni riječi. Lice mu je oblila žarka rumen.

– Oprostite, gospodine Scotte, zaboravila sam se na trenutak. Vi ste mi danas pomogli više nego što i mislite – ispričala se Nancy, a kod zadnjih riječi zagledala se Lobellu u oči.

– Vi ste se uzrujali, mladaženo. Najbolje bi bilo da vas Scott otpрати kući – predložio je Lobell, misleći da će se tako najlakše osloboditi nepoželjnog društva.

– Kući! – ponovila je u krik suho Nancy, a šerif se zarumenio zbog svoje nesmotrenosti.

– Krvavi ubojico! – predbacio mu je tiho kroza zube Shamrock i nacerio mu se u brk.

– Idući put kad zineš, sinko, začepit ću ti usta – zaprijetio mu je šerif Lobell.

– A što ovaj dječak ovdje radi? – upitao je Scott Lobella i pokazao

glavom na Maginnisa koji je čučao pod stijenom blijeda lica i plaih očiju.

— On je ubojica! Traže ga u okružju Sahuaro zbog ubojstva blagajnika u nekoj banci. Pucao mu je u leđa. Svi su oni ubojice za kojima je raspisana nagrada. Za Irelandom od pet tisuća dolara. Ubio je pomoćnika saveznog šerifa u saveznoj državi Montani. A Hyatt ... znaš valjda zašto ga hvatamo — završio je Lobell.

Scott je samo kimnuo glavom, a Nancy je prasnula u gromoglasan, histeričan hihot.

— Odvedi je, molim te. Vrlo je uzbuđena — rekao je Lobell Scottu.

— Odvedite me, molim vas, gospodine Scott, tako da ih sve može poubijati bez svjedoka — povikala je Nancy.

Lobell nije mogao ni slutiti da su njezine riječi učvrstile Scotta u njegovoj odluci da ostane s njima. Lobell je naredio Freedu da im dovede konje, dok je on svoje zarobljenike držao na nišanu.

Još sve nije izgubljeno, pomislio je Shamrock, iako je Lobell zacijelo računao da će raspaliti rulju da ih linčuje čim stignu u grad i zatvori ih u gradski zatvor. No, svejedno, zarobljenici su dobili dan života više, iako ih je još samo čudo moglo spasiti.

Scott je pomagao Lobellu. Posjeli su zarobljenike na konje i vezali ih.

Jahali su u tišini. Kad su stigli do jezera i stali da napoje konje, Hyatt zamoli Lobella da im dopusti da pokopaju Matta.

— Može. Matt je bio čestit čovjek. Šteta što je poginuo zbog ljudi koji toga nisu vrijedni.

Nitko se nije ni jednom riječi osvrnuo na ovu zajedljivu Lobellovu napomenu. Matta su zakopali na obali uz vodu.

Te su se noći Freed, Harmer i Lobell izmjenjivali na straži. Shamrock jedva da je oka sklopio cijelu noć. Razmišljao je o tome kako bi mogli pobjeći, iako su mu ruke i noge bile svezane, a Lobell ih je neprestance držao na oku. Svaki pokušaj bijega bio je ravan samoubojstvu. Da mi se samo dočepati revolvera, želio je Shamrock. Radije bi umro u pokušaju bijega, nego da ga linčuje razularena svjetina. A linčovat će ih svejedno, što će biti užasan udarac za Nancy. A i ona je bila nemoćna da im pomogne, iako je bila slobodna. Lobell je i nju držao pod strogim nadzorom kao i njezina brata. Nije joj mogao oprostiti što ga je jednom svezana vukla prašinom po zemlji.

Shamrock je odlučio da se posluži lukavstvom, a njihov je spas ovisio o tome kojeg će svog pomoćnika Lobell ostaviti da ih čuva kad ih zaključa u ćelije.

A potom je zaspao tvrdim snom u rane jutarnje sate.

XVII

Sunce je upravo zapalo iza visokih gora kad su dojahali u Malpais Springs. Čim su stigli, pred gradskim su se zatvorom počeli okupljati prolaznici i radoznalci.

Lobell je svoje zatočenike zatvorio u zasebne ćelije. Povici s ulice sve su se glasnije čuli. Lobell se neće morati odviše truditi da razularenu svjetinu nahucka da ih linčuje.

Schott i Nancy čekali su šerifa u njegovu uredu.

— Smijem li sada s njim razgovarati? — zapitala je hladno šerifa.

— Smijete. Ja odoh po večeru za zatvorenike. Scott, ti ostani ovdje s Freedom i Harmerom dok se ne vratim. Moram pronaći još nekoliko dobrih momaka i imenovati ih svojim pomoćnicima. Poslije mo-

ram u hotel na uvidaj o Gillespie-jevu umorstvu. Sve mora ići po zakonu iako je jasno tko ga je ubio. Freede, ti uzmi sačmaricu i svjetiljku i pođi na stražu u zatvorski hodnik – naredio mu je Lobell i otišao.

Nancy je tiho ušla u hodnik i prišla rešetkama na vratima Hyatove ćelije.

– Mayo, što će biti s vama?

– Linčovat će nas kao Leeova oca.

– Onda... ću ja ubiti Lobella – mirno će Nancy.

– Ne budali. Zar želiš da i tebe objese?

– A što onda da učinim? Ne mogu stajati prekrivenih ruku i mirno promatrati kako vas nevine vješaju. Zar se ne mogu baš nikome obratiti za pomoć? – zavalila je zdvojno.

– Razgovaraj sa Scottom. Potraži utjecajne ljude i pokušaj s njima razgovarati. Uvjeri ih da smo nevini.

Nancy se okrenula prema rešetkama na vratima Shamrockove ćelije.

– A zašto ste se vi za nas zauzeli? – zapitala ga je gotovo plačljivim glasom.

– Nisam imao drugog posla.

– Zašto niste otišli? Zašto ste ostali? Ne znam kako da vam se odužim.

– Za mene je dovoljna nagrada da sam vas upoznao. Vi ste prva djevojka koja mi se sviđa. Mislio sam da takve djevojke kao što ste vi postoje samo u romanima.

Taj je trenutak u zatvor banuo Lobell. Za njim je capkao kineski kuhar iz gostionice. Nosio je pladanj s večerom za zatvorenike.

– Hvala vam za utješne riječi. Vratit ću se – dobacila je Nancy

Shamrocku preko ramena prije nego što je izašla.

Poslije večere kad su zatvorenici ostali sami s Freedom, Shamrock se zavalio na ležaj, smotao cigaretu i zapalio.

– Ostao mi je komad gibanice. Hoćeš li ga Freede? Ja sam nešto izgubio tek prije smrti.

– Imaš pune gaće od straha, a? – zajedljivo se nacerio Freed.

– A ti se ne bojiš smrti?

– A zašto ja? Ne razumijem te što govoriš.

– Ništa ti ne razumiješ, pobro, zato ćeš i nahrdati. Zar nisi čuo što se šuška po gradu?

– A što se to šuška? – zanimalo je Freeda jer se radilo o njegovoj koži.

– Neću više o tome govoriti. Zašto da ti kažem? Ti si do sada samo želio da mi prorešetaš olovom leđa.

Freed je šutio neko vrijeme, ali je Shamrock opazio da je uznemiren.

– Ti si lud. Ne zanima mene to što ti trabunjaš i drži jezik za zubima – rekao mu je poslije kraćeg razmišljanja Freed.

Uto se javio i Hyatt iz svoje ćelije.

– Ti si stvarno poludio, Irelande. Zašto da mu učinimo uslugu i kažemo što mu se sprema? Što je on nama, na kraju krajeva?

– Kakvu uslugu? – povišenim će glasom Freed.

Freed je ustao i prišao k vratima Shamrockove ćelije. Shamrock se podigao na lakat i zagledao u Freeda.

– Budalo, jadna blesava budalo! Zar još nisi shvatio da ti hoćemo reći da i tebe čeka naša sudbina. Je li to sad dovoljno jasno? Sjedi i smiri se – odvratio mu je Shamrock, ustao i pružio svoju duhansku kesu.

– Hajde, samotaj i zapali, možda

češ se smiriti. Ako nas posluži sreća nećemo se dugo mučiti.

– Želiš me prestrašiti?

Shamrock je izvukao iz džepa kesu s dukatima kojima mu je Lobell platio njegov prvi posjet Double Diamondu.

– Pet stotina dolara u zlatu za Hyattovu glavu i da vas sve pocmekam, Soholta, Pacea, Coynea, Harnera i naravno i tebe.

– Lažeš! – izletjelo je iz Freeda.

– Dobro, lažem – pomirljivo će Shamrock.

– A tko te je platio?

– Pa Lobell, budalo. Tko bi drugi?

– A zašto? – zagrizao je napokon Freed.

– Zato jer previše znaš o njemu. Dovoljan razlog, zar ne? – ubio ga je u pojam Shamrock.

– Lažeš – ovaj put je promucuo Freed.

– Ali molim te! Ja lažem? Zar si ti već zaboravio kako su završili Soholt, Coyne i Pace? Što misliš, zašto sam ubio Soholta?

– Vidio je tjeralicu i htio se dočepati nagrade raspisane na tvoju glavu.

– A tko mu je pokazao tu tjeralicu? – upitao ga je Shamrock i zlobno se nasmijuljio, škiljeći u Freeda.

– Lobell! A znaš li – nastavio je Shamrock – zašto? Zato jer je Soholt imao soli u glavi, pa je shvatio da Lobell puca na ranč Double Diamond. Prodao se Gillespieju i sve mu ispričao za dobre novce. Gillespie je odlučio da se oslobodi Lobella i odmah unajmio tog istog Soholta da ga ubije. Lobell je opet podvalio Soholtu kad mu je rekao da je na mene raspisana nagrada. I Soholt je tog dana bio loše sreće, pa je svoju gramzljivost platio glavom. Lobell i ja smo se poslije dugo

vorili kako da sredimo Coynea i Pacea.

– Coyne je poginuo nesretnim slučajem – nije se dao Freed.

– Ozbiljno? To je sve bilo Lobellovo maslo, a mi smo to izveli kao da je nesretan slučaj. Zar se ne sjećaš da je Lobell čak podsjetio Pacea gdje da stane?

Freed se svega sjećao i to se vidjelo po izrazu na njegovu licu.

– Ali ja to nisam učinio. Lobell je prozreo da ga želim prevariti, jer mi nije dao onoliko novaca koliko sam tražio. Odveo me je u salun na piće i pogodio se sa mnom za novu cijenu. Smislio je da ja upadnem u zatvor i ustrijelim tebe i Pacea, što meni nije bilo ni na kraj pameti. Ja sam, doduše, upao u zatvor, ali sam samo ukrado ključeve ćelija. Idući je dan bio očajan. Osjećao se izgubljen, a kad je čuo da je Hyatt dobrovoljno napustio Double Diamond, znao je da je došlo vrijeme da se oslobodi svojih revolveraša koji mu više nisu potrebni, a koji su previše znali.

– Pace je bio izdajica – rekao je Freed.

– A ti znaš da nije, zar ne? S tobom se još nije razračunao jer mu trebaš dok nas ne objese. I nije vas više mnogo ostalo. Harmer i George će noćas biti vani. Huckat će rulju i poginuti od zalutala metka, a Lobell će se već nekako pobrinuti i za tebe. Ukoliko nije potplatio neku protuhu da ti prosvira mozak, onda će te on osobno ustrijeliti. Svi ćete na kraju pod ledinu, netko prije, netko poslije – rekao je Shamrock i kiselo se nasmiješio.

Freed je zatraavljen buljio u Shamrocka razapljenih usta.

– Noćas ćemo – nastavio je Shamrock monotonim i otužnim glasom gudit svoju žalopojku – svi izginuti. Lobell će sutra ujutro biti slobodan čovjek, moći će raditi

što ga je volja. I bogat k tome. Uhvatio si se u klopku, Freede, i iz nje se više ne možeš iskobeljati. Čuješ li, ti, ove divljačke i krvožedne povike. Čuješ li kako praskaju puške? Vatromet uoči naše smrti. Uskoro će provaliti u zatvor i netko će te ustrijeliti tobože nehotice.

Kad je to čuo, Freed je iskosa bacio pogled u vrata zatvorskog hodnika i oblizao suhe usne.

— Moram što prije izaći iz ove mišolovke. Nije me briga ako me poslije ubiju, ali ja prije toga moram dohvatiti onu hulju Lobella — odjednom je zarežao Freed zažarenih očiju.

— Nemaš kamo. Opoljeni smo — trezveno će Shamrock.

— Borit ću se s njima dok dinamitom ne dignu zatvor u zrak. Hoćete li mi pomoći?

Shamrock mu nije odmah odgovorio. Pravio se da razmišlja o Freedomu prijedlogu.

— Hoćemo. Pomoći ćemo ti. I meni je milije poginuti u borbi s revolverom u ruci nego pustiti da me zakolju kao janje.

Kad je to čuo, Freed je skočio do vrata Shamrockove ćelije i otključao ih.

— Daj mi revolver — rekao je Shamrock Freedu mirnim glasom čim je izašao iz ćelije u zatvorski hodnik.

Bez razmišljanja Freed mu pruži revolver.

Shamrock uzme polagano revolver, odvagne ga na dlanu, odmakne se korak napne otonac revolvera i uperi cijev u Freeda.

— Idiote! — dobacio mu je i nacerio mu se u lice.

XVIII

Freed je doista bio glup čovjek. Trebala mu je cijela minuta da se snađe i shvati što se s njim događa.

Kad se sabrao, posegnuo je za svojim koltom.

Hyatt je zamahnuo šakom i udario ga iza uha u vrat. Freed se skljkao kao vreća na pod. Maginnis ga je za svaki slučaj udario još nogom u trbuh.

— Dosta! Nemoj ga više tući. Učinio nam je ipak uslugu. Skinite mu kravatu i svucite košulju, pa mu zavežite ruke i noge, a potom polagano za mnom. Moramo još izaći odavde — rekao im je Shamrock.

— Spasiti se možemo samo ako Lobella prisilimo da im kaže istinu — podsjetio ga je Hyatt.

— Ali kako da ga na to prisilimo? — zapitao ih je Lee.

— Ne znam još, ali nekako ćemo ga već prisiliti. Otišao je na uvidaj Gillespiejeva umorstva. Čim čuje da se svjetina osilila, dotrčat će da je tobože smiri ili rastjera i zauzvavi da nas ne linčuju.

— A mi se ne možemo odavde izvući.

— Jedan može. Ostali će ostat. Ovdje i braniti se.

— Idi ti — predložio je Hyatt.

Kad im je rastumačio svoj plan, Shamrock je potihom otključao vrata zatvorskog hodnika i upao u šerifov ured. Bacio se na čovjeka kojeg je prvog ugledao. Pao je zajedno s njim na pod. Udario ga je revolverom po glavi. Uto su Hyatt i Maginnis upali za njim u sobu šerifova ureda. Maginnis je nosio sa sobom svjetiljku. Hitro su čučnuli pod prozore izvan domašaja pušćanih zrna s ulice. Branitelji zatvora počeli su glasno psovati, vičući na njih da ugase svjetiljku.

— Dobacite mi vaše puške, pa ćemo ugasiti svjetiljku — naredio im je Hyatt.

Scott je prvi položio oružje. Maginnis ih je razoružao i bacio njihovo oružje u zatvorski hodnik.

Zadržao je samo pušku, pa se privukao prozoru. Njegova je dužnost bila da odgovara na vatru vatrom i hini tobožnju obranu. Hyatt je stjerao ljude u kut, pa potom ugasio svjetiljku.

– Čujete, Scotte, možemo li se nekako izvući odavde? – zapitao ga je Shamrock kad su ostali u mraku.

Scott se samo nacerio.

– Izrešetat će vas, provirite li nos. Radije se vratite u svoje ćelije i pustite nama da vas branimo.

– Slušajte me dobro, Scotte, jer se inače nitko živ više neće izvući odavde. Slušate li me?

– Slušam. Govorite!

– Ja ću se uvući u ormar za spise. Razumijete li? Prije toga pod ćemo poprskati petrolejem i zapaliti ga. Kad se vatra rasplamsa, otvorit ćete širom ulična vrata i mahati bijelim rupčićem u znak predaje. Razumijete li me?

– Razumijem.

– Dobro. Svi će dotrčati do vrata da čuju što ćete im reći. Kažite im da se predajete. Dotad će se vatra već rasplamsati. Scotte, možda ćete se malo i opeći, ali bolje i to nego da se ohladite u grobu. Čim svjetina nasrne na vrata, kažite im da iznesu ormar s arhivom. Razumijete li me?

– Razumijem.

– Kažite im da je u ormaru važna arhiva: zapisnici, tjeralice i istražni spisi. Kažite im što hoćete, samo da izvuku ormar iz ognja na ulicu i što dalje od zatvora. A zatim se potrudite da svi na nj zaborave. Jeste li me dobro razumjeli?

– Mislim da jesam.

– Čudite se, čemu sve to. Reći ću vam. Moram izaći odavde da uhvatim čovjeka koji može potvrditi da smo mi nevini. Čim ljudi s ulice nahrupe u zatvor, Hyatt i Magin-

nis će se predati vašim ljudima. Vaši su ljudi čestiti, zar ne?

– Ako sam ja, onda su i oni.

– Dobro. Vi, Scotte, ionako ništa ne možete izgubiti. Vaši će ljudi držati Hyatta, a ja ću moći dokazati da je on nevin.

– Ili pobjeći!

– Laž, Scotte, tko god vam je to rekao. Vi to dobro znate. Da sam htio, mogao sam već davno ostaviti Maginnisa i Hyatta na cjedilu i otići.

– Istina, mogli ste – složio se Scott.

– Nitko vas ne tjera da nam pomognete, Scotte. Želim samo vašu riječ da nam nećete odmoći. Dajete li nam je?

– Ne! – odsjekao je kao nožem Scott.

– Dobro, onda ćemo ovdje svi zajedno izginuti – odvratio mu je Shamrock hladno.

Scott je šutio i razmišljao trenutak.

– Kako se možete nadati da ću održati riječ kad mi prijetite smrću, ako vam je ne dam? – upitao ga je Scott.

– Ma tko vama prijeti smrću, čovječe? Saberite se. Ako mi ne date riječ, vratit ću vam oružje i mi ćemo se boriti zajedno s vama do smrti. Pazite, ja od vas samo tražim da mi date priliku da dokažem da smo nevini. Što vi time gubite?

– Pristani, Scotte. Taj čovjek zna što govori – javio se jedan od Scottovih ljudi.

– Dobro, pristajem, jer ste to i zaslužili – naglo se odlučio Scott.

– Odlično, Scotte! Pomognite mi da izađem odavde – radosno mu je rekao Shamrock.

Shamrock je razbio svjetiljku, odvrnuo poklopac i prolio petrolej po podu, svuda osim oko ormara. Ostali su razbacivali papire po podu i slomljene stolice.

– Sretno, momci! – dobacio je Shamrock Maginnisu i Hyattu prije nego što se zavukao u ormar.

– Sretno! – odvratio mu je mlađić.

Shamrock se šćućurio u ormaru, a Scott je zatvorio i zaključao vrata ormara.

– Jeste li spremni? – upitao je Hyatt Scotta kad su se ostali povukli u zatvorski hodnik.

– Jesam.

– Izdržite koliko možete – savjetovao mu je Hyatt, a potom je i on otrčao u zatvorski hodnik i brzo zatvorio vrata za sobom.

Scott je kresnuo šibicu i bacio je na pod. Buknuo je visok plamen. Ognjeni su jezici liznuli uz zidove šerifova ureda. Scott se primaknuo vratima i malo ih odškrinuo. Začas je cijela soba bila obasjana plamenom i u njoj je postalo nesnosno vruće. Jedino je ormar ostao nezapaljen.

Scott je zaklonio lice i oči rukama. Počeo ga je gušiti dim. Zakašljao se. Učinilo mu se da je puškanje prestalo. Čuo je samo pucketanje vatre. Tlo pod nogama mu je počelo gorjeti u pravom smislu te riječi. Skvrčio je ramena kad je čuo praskanje tavanskih greda i odlučio da je kucnuo trenutak da istrči na ulicu.

Otvorio je širom vrata i stao na prag. Hvatao je zrak širom otvorenih usta. Neki od odvažnijih ljudi s ulice potrčali su mu u susret.

– Ne ulazite unutra. Unutra je pakao!

– Što se dogodilo?

– Razbila se svjetiljka.

– Gdje su ostali?

– Ne znam. Najvjerojatnije su mrtvi – lagao je Scott.

– Gdje je Hyatt?

– U svojoj čeliji. No, morat ćete pričekati dok se vatra ne stiša da do njega dođete.

– Cekat ćemo! – dobacio je netko iz gomile mrzovoljnim glasom.

Odjednom Scott se naglo okrene i zalamata rukama.

– Ormar! Iznesite ormar! Unutra su dokazi protiv Hyatta: spisi, njegovi ključevi i revolver. Sve je to u ormaru!

– Neka sve izgori! Ne trebaju nama nikakvi dokazi – dobacio mu je netko iz gomile, a ostali su prasnuli u glasan smijeh.

– Budale, što se cerite? Zar ne znate da je guverner pustio Hyatta uvjetno na slobodu? Izgore li dokazi, neće nam vjerovati da smo imali razloga da ga linčujemo. Još će nama svaliti na grbaču krivnju što smo ga objesili. Ja idem po ormar. Tko će mi pomoći? – zapitao ih je na kraju Scott.

Javila su se tri dobrovoljca. Zavezali su rupčice preko usta i noseva i utrčali u šerifov zapaljen ured. Pod je plamsao pod Scottovim nogama i Scott se pobjojao da se daske ne uruše.

Podigli su ormar, držeći ga svaki za svoj ugao, i polagano ga iznijeli na ulicu. Svjetina se u tom trenutku skupila oko gradskog zatvora.

– Pustite nas da prodemo! – povikao je Scott ljudima u prvim redovima.

Razmaknuli su se da im naprave mjesta za prolaz. Ormar su odnijeli na drugu stranu ulice. Cijelo vrijeme dok su ga nosili, Scott se bojao da vrata ormara ne popuste i da Shamrock ne ispadne iz ormara ravno pod noge razularenoj svjetini. Kad su ormar ostavili na pustom mjestu na suprotnoj strani ulice i kad su se dobrovoljci vratili pred zatvor, nitko više nije na njih obraćao pažnju. Scott je tiho pokušao na vrata ormara. Shamrock

mu je odgovorio. Scott mu je brže-bolje otvorio vrata ormara.

— Brzo, izlazite! Nitko nas ne gleda.

— Hvala vam.

— Idem s vama.

— Požurite! — pozvao ga je Shamrock.

Shamrock se najprije uspravio da izravna zgrbljena leđa, a potom se zagledao u kuću u plamenu. Odjednom se naglo okrenuo i hitrim korakom otrčao iza hotela. Zastao je iza ugla.

— Podignite me — rekao je Scottu.

— Zašto?

— Popet ću se na krov susjedne kuće.

— Što ste, pobogu...

— Šutite, čovječe, i pomozite mi

— prekorio ga je Shamrock.

Iako su mu ruke bile ozlijeđene, Scott splete prste ruku u stepenicu, a Shamrock podigne nogu i stane u njegovu ispletenu šaku.

— Dodite — šapnuo mu je Shamrock s krova i pružio mu ruku.

— Dolazim.

— Odbacite opasač.

— Što vam pada na pamet! —

— Slušajte, nemamo vremena za svađu. Bacite ga i popnite se za mnom, ili ga zadržite i ostanite tu dolje blejati. Dignite dreku i cijeli grad na noge, ako hoćete, nije me više briga, samo nemojte tu stajati i blesavo buljiti u mene.

— Idite k vragu! — promrsio je Scott, otkopčao opasač i spustio ga na zemlju.

Kad ga je Shamrock podigao na kosi krov, hodali su po strehi nekih desetak metara, a tad je Shamrock ponovno došapnuo Scottu:

— Podignite me na krov hotela.

Scott je stisnuo zube i podigao Shamrocka na mansardni krov hotela. Shamrock je bio vrlo oprezan,

jer je crijep na krovu bio vrlo skli-zak. Uzeo je revolver i zadijenuo ga za pas. Otkopčao je opasač i spustio ga niz kosi hotelski krov. Scott se, stisnutih usana, podigao na ruke i uz Shamrockovu pomoć popeo za njim na crijep hotelskog krova.

Shamrock je tada izuo čizme.

— Držite se podalje od mene, Scott. Dođe li do pucnjave, mogli biste još i nastradati.

— Dobro — odvratio mu je kratko Scott.

Shamrock se osvrnuo oko sebe. Iznad sebe je ugledao zabat prozora Gillespiejeve sobe. Mogao je sebi dočarati službenu istragu o uzroku bankarove smrti i Lobellovo objašnjenje. Srećom, prozor nije bio na pročelju hotelske zgrade, pa se s njega nije mogla vidjeti vatra u gradskom zatvoru. Polagano je počeo puzati uz krov.

Napokon je dohvatio rukama prozorsku dasku, dok se Scott znojio vukući se uz krov iza Shamrocka. Kad se i Scott dohvatio prozorske daske, Shamrock se podigao na ruke i provirio kroz prozor u Gillespiejevu sobu.

XIX

U dnu sobe sjedio je Lobell na Gillespiejevoj stolici. Pokraj njega stol i na njemu svjetiljka. U sobi je bilo još nekoliko ljudi: istražna porota. Čovjek koji je sjedio na krevetu držao je revolver u ruci.

Shamrock je u jednom hitrom skoku preskočio preko daske prozora.

— Bacite revolver! — naredio je čovjeku što je sjedio na krevetu.

Svi su počeli govoriti u jedan glas. Shamrock je samo pozorno motrio revolver u čovjekovoj ruci. Čovjek je htio iskoristiti trenutačnu zabunu. Kad se cijev počela

podizati prema Shamrocku, zapucao je.

Revolver je u luku izletio iz čovjekove ruke i tresnuo o pod.

— Pomakne li se tko mrtav je! — opomenuo ih je Shamrock glasno i jasno.

Shamrock je zatim smrknutim očima pogledao u Lobella. Šerifovo je lice bilo mirno. Na njemu se nije očitovalo ni trunka iznenađenja, samo su mu oči lukavo škiljile u Shamrocka.

Shamrock učini dva koraka prema Lobellu. Scott je pošao za njim.

— Zdravo, šerife! Slušajte, Freed vas je izdao. Potkupio sam ga s tisuću dolara koje ste mi dali da ubijem Hyatta. Scott je sve čuo i vidio — lagao je Shamrock.

Lobell je ostao nepomičan. Činilo se da ga Shamrockove riječi nisu nimalo dirnule.

— I sve se slaže. Rekao nam je — nastavio je Shamrock — da ste nahuckali rulju da linčuje starog Maginnisa... kao što ste ih nahuckali večeras na nas... nakon što ste vi osobno ubili Dicka Hyatta, Mayova oca. Rekao nam je također sve što zna o bogatom nalazištu zlata što ga je stari Maginnis našao podno Santa Rite i zbog čega ste ga vi i pokojni Gillespie ubili. I o vodi koju trebate s ranča Double Diamond, pa da ste zato i ubili starog Hyatta i dopustili da kradljivci stoke i razbojnici opustoše njegov ranč. Mayo je i pao pod stečaj stoga što nije imao čime otplatiti dugove banci. Kazao nam je da ste vi ubili Gillespieja, opljačkali banku i taj zločin htjeli svaliti na Hyatta, kad ste se uvjerali da je Gillespie postao vlasnik ranča Double Diamond. Priznac nam je da ste htjeli umoriti i mladog Maginnisa jer previše zna i jer je on sada je-

dini zakonski nasljednik svog oca, pa prema tome i nalazišta zlata podno Santa Rite. A čak i Nancy, Mayova sestra, ne bi bolje prošla, jer bi vas mogla odati. Ona također zna pravu istinu.

— Dokažite! — izderao se na njega Lobell čim je Shamrock zašutio da uhvati daha.

— Dovest će Freeda na suočenje. On sad upravo objašnjava narodu dolje ispred zatvora zašto nas je pustio iz naših ćelija. Uskoro će rulja poželjeti da i vas vidi, tatice — posprdno ga je oslovio Shamrock koji se u tom trenutku sjetio da je njega Lobell običavao prezrivo nazivati: sinko.

Lobellovi su obrazi malo zadrhtali. Stiskao je zube. Za Shamrocka je to bio znak da će se uskoro slomiti i odati.

— Čujete li ih kako urlaju? — zapitao ga je Shamrock ispod glasa.

Svi su na trenutak ušutjeli i napeto slušali. Povici i krikovi čuli su se s druge strane ulice. Možda je vatra urušila krov, pomislio je Shamrock, pa se ljudi stoga deru. Shamrock se nasmiješio i trgnuo glavom prema ulici, pa ponovio, ali glasnije:

— Čujete li ih?

Tad je Lobell skočio. Zamahom ruke pomeo je svjetiljku sa stola i soba je utonula u tamu. Shamrock se bacio ničice na pod, napinjući istodobno otklon revolvera. Tri uzastopna hica zagrmjela su sobom, a zrna su se zabila u zid iza Shamrocka. Ljudi su se uskomešali. Netko je zapeo za pećicu i srušio je.

— Vrata! Zaključajte vrata da nam ne pobjegne! — zaurao je Shamrock.

Okrenuo se na bok i pozorno motrio prozor. Ljudi su psovali

pomahnitali od straha. Bojali su se pucati da ne ubiju nekog ni krivog ni dužnog.

Kad je Shamrock opazio sjenu čovjeka koji srlja prema prozoru i skače preko prozorske daske, zabio je revolver za pas i skočio za njim. Vidio je više nego što mu je bilo potrebno. Samo je Lobell, jer je mislio da Shamrock pazi na vrata, mogao odlučiti da skoči kroz prozor na krov.

Shamrock zabaci noge preko prozora i krene opreznim korakom po crijepu. Opazio je neku sjenu ispred sebe kako se miče tik uz vrh hrbata krova hotela.

Kad se Shamrock popeo do hrbata, ugledao je i prepoznao Lobella. Obrisi mu se u tom trenu jasno ocrtavao na treptavoj svjetlosti vatre u šerifovu uredu s druge strane ulice. Na trenutak se Irlandu učinilo kao da Lobell drži nešto u ruci.

Shamrock se tiho nasmijao, ustao i pošao zgrbljen tamnom stranom krova uz hrbat, slijedeći Lobella prema zabatu hotela. Lobell se nije čak ni osvrnuo da vidi, slijedi li ga tko.

Kad je došao do kraja hrbati, Lobell ga je prekoračio, legao na krov i počeo se potrbuške spuštati po nagibu krova, klizeći nogama naprijed, polagano i oprezno, do izbojka pri kraju krova hotela, gdje se uz hotel prilijepila jedan kat niža susjedna kuća u kojoj je bilo nekakvo skladište.

U tom je trenutku Shamrocku sinulo kamo i kako je Lobell naučio pobjeći.

Skočit će s krova hotela na krov skladišta, koji se pružao desetak metara uz zid hotela, a potom dopuzati do izbojka krova skladišta i skočiti na uličicu s visine od dva-tri metra.

Shamrock je tiho plazio za njim, gubeći ga ovdje – ondje s oka, ali bi ga začas opet ugledao.

Došli su do zabata hotela. Shamrock posegne za revolverom. Kad je Lobell stigao do zabata, ustao je, pa se njegov obrisi jasno vidio na odbljesku vatre s druge strane ulice. Shamrock se tada uvjerio da Lobell doista u lijevoj ruci drži neku kutiju.

Lobell se okrenuo i pogledao iza sebe.

Dijelio ih je razmak od nekih šest metara i Lobell ga je morao čuti i vidjeti.

– Dignite ruke, tatice! Stigli smo na kraj puta – dobacio mu je Shamrock ljubaznim glasom.

S kletvom na usnama, Lobell posegne za koltom, ali Shamrock je bio za dlaku brži. Potegnulo je obarač.

Prvo je zrno pogodilo Lobella u rame i izvinulo ga. Drugo ga je gurnulo korak unatrag, ali tada je on već imao revolver u ruci. Treće ga je gurnulo još korak natrag i on se zanjihao na rubu zabati hotela. Kriještav jeziv vrisak proparao je noć i zamro kad je Lobell bubnuo tupo na ulicu.

Polagano, Shamrock je spremio revolver za pas, prišao rubu krova i pogledao dolje na ulicu. Na drvenu nogostupu ležao je Lobell raširenih ruku. Uz njega se crnio nekakav četvrtast predmet... možda neka kutija? Oko njega prosuli su se, kako se to Shamrocku odozgo s visoka krova činilo, listovi papira.

Shamrock osjeti dodir ruke na ramenu. Okrenuo se. Bio je to Scott.

– Vi ste sve vidjeli? – zapitao ga je Shamrock.

– Pošao sam za vama čim sam opazio da ste iskočili kroz prozor.

– Vjerujete li mi sada?

– Vjerujem.

Pogledali su zajedno dolje na ulicu upravo u trenutku kad je prvi član istražne porote istrčao iz hotela i zastao osupnut onim što je vidio. Zablenuo se u mrtvog Lobella pred svojim nogama.

– Hvala vam što ste sa mnom zajedno lagali – rekao mu je tiho Shamrock.

– Nisam ja lagao. Ja sam samo držao jezik za zubima.

– Sidimo. Još moramo spasiti Hyatta i Maginnisa.

Polagano su se spustili s krova uz strehu, pa na krov susjednog skladišta. Skočili su s krova na zemlju i izašli trkom na ulicu.

– Skrijte revolver – rekao je tiho Scott.

Shamrock ga je bez prigovora poslušao. Još dok su se približavali, ljudi što su se okupili oko Lobella... uglavnom istražitelji koji su istrčali iz Gillespiejeve sobe... oprezno su se razmaknuli da im učine mjesta. Shamrock se pravio kao da ih ne vidi. Prišao je doktoru-mrtvozorniku koji je klečao uz Lobella.

– Mrtav? – zapitao ga je kratko Shamrock.

Doktor je kimnuo glavom i ustao. Shamrock pogleda u crnu kutiju. Bila je to malena željezna ručna blagajna koja se od udarca pri padu o zemlju sama otvorila. Novčanice su se poput jesenjeg lišća prosule oko Lobella.

Scott se sagnuo i počeo ih ogledavati. Izvadio je i svežnjeve novčanica koji su još ostali u kutiji. Svežnjevi pri dnu kutije bili su nago-reni. Scott je okrenuo kutiju i svi su mogli vidjeti da je ocaklina s vanjske strane dna bila ispucana i nagoarena.

– To je novac iz banke – rekao je Scott i pogledao u Shamrocka.

– Da, znam – odgovorio mu je Shamrock ispod glasa.

Scott se polagano uspravio i obratio ljudima koji su ga napeto promatrali i čekali da čuju što će im reći.

– Je li tkogod od vas čuo tresak kad se peć srušila?

Nekoliko je ljudi potvrdno zakimalo glavama.

Scott pokaže prstom u kutiju.

– Kutija je bila skrta u peći. Lobell ju je tamo skrio nakon što je ubio Gillespieja i opljačkao banku. Vratio se ovamo i plijen gurnuo u peć, jer se nadao da ga tamo nitko neće poći tražiti. Shvaćate li vi, kakvu smo mi nepravdu mogli nanijeti nevinim ljudima da nam Shamrock nije otvorio oči u zadnji tren? – zapitao ih je Scott, pa je ne čekajući da čuje njihov odgovor, nastavio: – Ona dvojica u zatvoru, Maginnis i Hyatt, mogli bi još i nastradati. Idem brzo po njih!

Okrenuo se i trčecim korakom pošao prema gradskom zatvoru, a ostali su žurno slijedili njegov korak.

Shamrock je ostao sam uz mrtvog Lobella.

Svjetina se već umorila od čekanja, pa je odmah učinila prolaz čim su se Scott i članovi istražne porote približili garištu. Scott je ugledao Nancy u gomili ljudi ispred zatvora i pozvao je rukom da im se pridruži. Doktor je prvi počeo govoriti i objašnjavati prisutnima što se dogodilo. Scott im je rekao kako su kod Lobella našli opljačkani novac iz banke i kako je svojim bijegom priznao sve svoje zločine. Nancy im je na kraju objasnila zašto se Lobell htio dočepati ranča njezina brata Maya.

Shamrock je slušao govore iz pri-krajka i kad se uvjerio da svjetina

pozorno sluša što joj se govori, priljepio se uza zid susjedne kuće i promatrao što se događa.

Prvi je iz svjetine izletio Harmer. Kad je vidio da ga nitko ne prati, žurnim je koracima zgrabio prema konjušnici.

– Bojiš se da te ne linčuju, a? – zapitao ga je Shamrock kad mu se prepriječio na putu s revolverom u ruci.

– Nemoj me odati, molim te. Odlazim i više se nikada neću vratiti, časna riječ.

Shamrock ga je razoružao i povukao za sobom u mrak između kuća.

Nije morao dugo čekati kad se iz gomile odvojio i George. Zatrčao se prema konjušnici da se sve prašilo, a natrčao je ravno na cijev Shamrockova revolvera.

– I ti ovamo, gospodine moj – rekao mu je Shamrock kad mu je presjekao put.

Čim mu je George prišao, Shamrock ga je razoružao i poveo u tamu gdje je već stajao Harmer.

Kad je Nancy završila govor, ljudi su potrčali po lopate i sjekire da ugase požar.

S olakšanjem u srcu Shamrock se sam sebi nasmiješio. Napokon, ipak im je uspjelo da ih pridobiju za sebe. Bila je to i njegova pobjeda. Uhvatio je Harmera za ruku i povukao ga iz mraka.

– Otidi tamo do onih dječaka i kaži im da dovedu Scotta u hotel i da ga ja tamo čekam – naredio je Shamrock Harmeru.

– Što ako... – zaustio je Harmer, a Shamrock ga je grubo odgurnuo niz ulicu.

Harmer je nagovorio jednog dječaka i gurnuo mu dolar u ruku. Gledao je zatim za njim sve dok nije nestao među svijetom.

– Idemo u hotel – rekao im je Shamrock kad se Harmer vratio.

Kad su stigli u predvorje hotela, Shamrock im je naredio da sjednu u naslonjače nasuprot njegovu.

Scott nije došao sam. S njim su bili i Hyatt i Maginnis i Nancy i još desetak rančera. Shamrock se nasmijao od sreće kad je ugledao svoje prijatelje i Nancy žive i zdrave. Scott se također nasmiješio, ali on zato što je vidio uhvaćene Lobellove pomoćnike.

Shamrock je ustao i pokazao nazočnima Harmera i Georgea.

– Još su ostali Harmer i George. Oni nam mogu reći ako ima još nešto što nas zanima.

– Otvaram sastanak rančera okružja Jicarilla, Irelande – najavio je Scott umjesto svakog drugog objašnjenja.

Shamrock im je kimnuo glavom u znak pozdrava, a oni su ga strogo odmjerili od glave do pete.

– Mislim da mogu govoriti u ime svih vas i reći da smo bili naivne budale, ali da smo sada svi uz tebe Mayo. Svi do jednoga – rekao je svečanim glasom Scott, a potom se okrenuo Shamrocku:

– I željeli bismo da vas imenujemo šerifom do isteka Lobellova mandata, u nadi da ćete pobijediti i na slijedećim izborima.

– Hvala, ali ja mislim da ne mogu prihvatiti tu čast.

– Zašto?

– Ne mogu, jer večeras odlazim.

– Zar zbog onog pokojnog šerifa u Montani?

– Varao je na kartama, a kad sam ga uhvatio, povukao je revolver na mene.

– Imate li svjedoka.

– Koliko hoćete – izjavio je Shamrock.

– Zašto ste se onda dali u bijeg poslije dvoboja?

– Zgadilo mi se to mjesto i ti ljudi. Nisam želio da im se pravdam – ponosno će Shamrock.

– Zamolit ćemo guvernera da poništi tjeralicu dok se ne preslušaju svjedoci. Savezna vlada se u to ne smije miješati, jer je pokojnik bio gradski šerif – rekao je Scott.

– Bio je pomoćnik saveznog šerifa – ispravio ga je Shamrock.

– Tko vam je to rekao?

– Lobell.

Scott je prasnuo u glasan i sladak smijeh.

– Čini mi se, Irlande, da je to bila jedina Lobellova laž u koju nikada niste posumnjali. Kažite nam, onda, pristajete li da nam budete šerifom?

– Plati mu koliko hoće. On je već dokazao koliko vrijedi – dobio je jedan ostariji rančer.

Shamrock pogleda u Nancy. Nancy mu je lagano kimnula glavom.

– Dobro, pristajem, ali tek nakon što sperem ljagu sa svog imena. Onda ću se vratiti i uzeti zvijezdu.

Scott je ustao i gurnuo mu zviždu u ruku.

– Uzmite je, sa sobom, šerife.

Shamrockova je prva dužnost kao šerifa bila da zatvori u tamnicu Freeda, Harmera i Georga. Maginnis i Hyatt pošli su s njim. Ostali su se razišli svojim kućama.

– Hajdemo večerati. Nancy je naručila večeru za sve nas u hotelu.

– Idite vi naprijed. Ja ću doći za vama. Moram najprije pogledati što mi radi vranac – odgovorio mu je Shamrock i uputio se put konjušnice.

Svjetiljka je gorjela na ulazu u staju. Pošao je prema pregratku gdje je stajao vranac. Kad je ušao u pregradak, opazio je da se netko miče iza vrančeve glave.

– Tko je?

– Nancy – javila se djevojka i pružila mu nekakav papir čim je stupila pred njega.

– Što je to?

– Karta Maginnisova nalazišta. Našla sam je u Lobellovoj kutiji.

Shamrock je bez riječi složio kartu i stavio je u džep svjestan da Nancy pozorno motri svaku njeovu kretnju.

– Koliko ti treba da se vratiš iz Montane? – zapitala ga je tihim glasom i zagledala mu se u oči.

– Mjesec dana, možda dva.

– Sigurna sam da ćeš uspjeti.

– Doista?

– Sigurna sam zbog tisuću razloga, a zbog tvog lica ponajviše.

– Kakve veze ima s tim moje lice.

– Kad si dojahao ovamo, dovoljno je bilo da te čovjek pogleda, pa da te zamrzi. Sada više nije tako.

– Ali mene neće suditi prema mom licu.

– Onda ćeš se ti već izvući na neki drugi način. Jesi li ikada imao prijatelja?

– Ne.

– Sada ih imaš.

– Zar samo prijatelje?

– O tome ćemo razgovarati kad se vratiš iz Montane – odgovorila mu je Nancy i namignula.

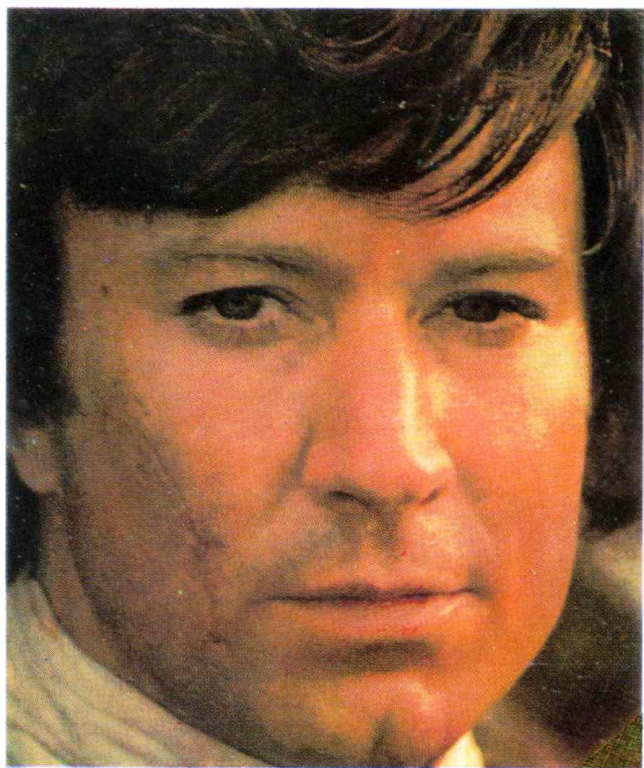
K R A J

U PRIPREMI:

G. F. Unger:

KANSAS CITY

Winston Graham: POLDARK

KAPETAN
POLDARK
LIČNOST
ISPRED
SVOG
VREMENA

Izvanredna TV serija POLDARK rađena je prema romanu Winstona Grahama. A ono što niste vidjeli na TV, čitajte svakog petka u nastavcima. POLDARK – na svim kioscima!